

Довідник Рейнджера

Переклад книги U.S. Army Ranger Handbook (видання 2019 року)

Україна - 2022

Зміст

ПЕРЕДМОВА

ІСТОРІЯ РЕЙНДЖЕРІВ АРМІЇ США

РЕЙНДЖЕРИ АРМІЇ США НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЛЮ ПОШАНИ
(MEDAL OF HONOR) ПРЕЗИДЕНТОМ США

Розділ 1. ЛІДЕРСТВО

Лідерство в взводі (відділенні) легкої піхоти

Прийняття командування взводом (відділенням) легкої піхоти

Розділ 2. РОБОТА КОМАНДИРА ВЗВОДУ (ВІДДІЛЕННЯ) ЛЕГКОЇ
ПІХОТИ З ПЛАНУВАННЯ, ПІДГОТОВКИ ТА ВЕДЕННЯ БОЮ

Процес управління військами (TLP) для роти, взводу, відділення та
їм рівних

Розвідувальна інформація

Попереднє бойове розпорядження (WARNORD)

Бойовий наказ (OPORD)

Доповнюючий бойовий наказ (FRAGORD)

Додатки до бойового наказу

Чеклісти по координації

Доктринальні терміни маневрів загальновійськового бою

Макет місцевості

Розділ 3. ВОГНЕВА ПІДТРИМКА

Основні завдання та таргетинг

Вогневий вплив артилерії на противника

Рубіж безпечного віддалення від розривів снарядів своєї артилерії
(RED)

Оверлей вогневої підтримки

Виклик артилерійського вогню (call-for-fire)

Безпосередня авіаційна підтримка

Розділ 4. РАДІОЗВ'ЯЗОК

Обладнання

Антени для радіостанцій VHF діапазону, що виготовляються у військах

Розділ 5. ВИБУХОВА СПРАВА

Засоби вогневого ініціювання армії США серії MDI

Вогневе підривання зарядів вибухових речовин

Заряди, що виготовляються у військах

Вузли для з'єднання відрізків детонуючого шнура

Рубіж безпечного віддалення (MSD)

Розрахунок зарядів для пробивання залізобетону та дерева

Розділ 6. ПІШЕ ПЕРЕСУВАННЯ ВЗВОДУ (ВІДДІЛЕННЯ) ЛЕГКОЇ ПІХОТИ

Бойові порядки четвірки

Тактичні прийоми пішого пересування взводу (відділення) легкої піхоти

Піший тактичний марш взводу легкої піхоти

Рух в умовах обмеженої видимості

Тактичні прийоми подолання небезпечних зон взводом (відділенням) легкої піхоти

Розділ 7. ПІШЕ ПАТРУЛЮВАННЯ ВЗВОДУ (ВІДДІЛЕННЯ) ЛЕГКОЇ ПІХОТИ

Принципи патрулювання

Планування патрулювання

Розвідувальні патрулі (*син.* розвідувальні дозори)

Бойові патрулі

Засідка

Рейд (*син.* наліт)

Допоміжні процедури: возз'єднання двох і більше груп, дебрифінг патруля, зайняття ОЗП (ORP) та БП (PB)

Зустрічний бій

Стандарти виконання завдань патрулювання

Розділ 8. БОЙОВІ АЛГОРИТМИ

Реакція пішого відділення легкої піхоти на контакт (07-3-D9501)

Швидкоспланована атака пішого взводу легкої піхоти (07-3-D9514)

Швидкоспланована атака пішого відділення легкої піхоти (07-4-D9515)

Розрив контакту пішим відділенням легкої піхоти (07-3-D9505)

Реакція відділення легкої піхоти на ближню засідку при пішому пересуванні та пересуванні на легкоброньованій техніці (07-3-D9502)

Вхід та зачистка кімнати четвіркою легкої піхоти (07-4-D9509)

Реакція відділення легкої піхоти на артилерійський обстріл противником під час їх пішого пересування та пересування на легкоброньованій техніці (07-3-D9504)

Розділ 9. ВІЙСЬКОВА ВИСОТНА ПІДГОТОВКА

Навчання та планування

Піше пересування в гірській місцевості

Бойовий розрахунок взводу легкої піхоти при діях в гірській місцевості

Рятувальне обладнання

Альпіністське спорядження та вузли

Мотузкові системи

Розділ 10. КУЛЕМЕТНИЙ ВОГОНЬ

Тактико-технічні характеристики кулеметів

Класифікація кулеметного вогню стрільби

Кулеметний вогонь в наступі

Кулеметний вогонь в обороні

Управління кулеметними розрахунками взводу легкої піхоти

Розділ 11. БОЙОВІ ДІЇ НА ЗАБУДОВАНІЙ МІСЦЕВОСТІ

Планування

Підготовка

Розвідувальний аналіз забудованої місцевості

Ближній бій всередині будов (CQC)

Розділ 12. ДІЇ НА ВОДІ ВЗВОДУ (ВІДДІЛЕННЯ) ЛЕГКОЇ ПІХОТИ

Переправа через річку по мотузці

Пліт-поплавок з пончо

Рух водоймою на гумовому човні (CRRC)

Підготовка особового складу та обладнання до пересування на гумовому човні (CRRC)

Реакція на перекидання гумового човна (CRRC)

Рух водоймою на гумовому човні (CRRC): навігація, бойові порядки, убезпечення точки висадки, дії передової групи

Розділ 13. ПЕРЕСУВАННЯ ВЗВОДУ (ВІДДІЛЕННЯ) ЛЕГКОЇ ПІХОТИ НА ЛЕГКОБРОНЬОВАНІЙ ТЕХНІЦІ

Планування

Реакція на контакт з противником та засідку

Розділ 14. АРМІЙСЬКА АВІАЦІЯ

Зворотна послідовність планування тактичного посадкового десанту

Бойові порядки гелікоптерів тактичного посадкового десанту

Дії в зоні підбору (PZ) гелікоптерами особового складу тактичного посадкового десанту, схеми посадки в гелікоптери та висадки з них

Тактико-технічні характеристики армійської авіації

Розділ 15. ПЕРША ДОПОМОГА

Перша допомога пораненим на полі бою

Перша допомога травмованим

Ідентифікація отруйних рослин

Догляд за ногами, режим пиття та акліматизація

Запит на медичну евакуацію (MEDEVAC)

Додаток А. ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ

Додаток Б. ПАМ'ЯТКИ

Додаток С. ЕВОЛЮЦІЯ МНЕМОНІЧНИХ АБРЕВІАТУР МЕТТ-ТС ТА
ОСОКА

ГЛОСАРІЙ

РИСУНКИ ТА ТАБЛИЦІ

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК

Передмова

В даному довіднику Training Circular (TC) 3-21.76 використані загальновживані терміни, де це можливо. Розшифровка деяких армійських і загальновживаних [коментар від перекладачів: мається на увазі армія + ВПС + ВМФ + нацгвардія + КМП] аббревіатур та скорочень подано і в тексті, і в словнику. Терміни, аббревіатури та скорочення які запропоновані в даному довіднику TC 3-21.76 вперше, виділені *курсивом* в тексті та виділені в словнику зірочкою (*).

Основною аудиторією довідника TC 3-21.76 є Рейнджери армії США та загальновійськові підрозділи. Командири та штабні військовослужбовці армії, що виконують задачі в рамках об'єднаної робочої групи або багатонаціонального штабу, повинні також використовувати відповідну доктрину об'єднаних сил чи багатонаціональних сил, щодо спектру військових операцій об'єднаних або багатонаціональних сил. Армійські інструктори та педагоги також можуть користуватися даною публікацією.

Командири на всіх рівнях, штабні військовослужбовці та їх підлеглі забезпечують виконання своїми підлеглими Солдатами законів США, міжнародного гуманітарного права і правил ведення бою (Rules of Engagement (ROE)). (Докладніше в настанові FM 27-10)

Передмова від перекладачів

В передмові хотілось би відповісти на три запитання: а) навіщо варто читати книгу читачу, про що вона, б) на яких умовах вона розповсюджується та в) що це за авторський колектив, які в нас мотиви. Почнемо з відповіді на перше

Цю книгу було написано військовими та для військових, вона рекомендована міністерством оборони США (U.S. Department of Defence). Книга розбирає розділення відповідальності та планування операцій від рівня рядових виконавців до сержантів та молодшого офіцерського складу, розглядаються принципи взаємодії між підрозділами. Окремими розділами виділено патрулювання, переміщення по місцевості, надання першої медичної допомоги в польових умовах, а також планування операцій та підготовка до них. З нашої точки зору вона може бути корисна військовим в широкому сенсі цього слова: представникам ЗСУ, тероборони, сил спеціальних операцій, прикордонникам та добробатівцям, фермерам та партизанам — усім хто зараз захищає або готується захищати нашу батьківщину зі зброєю в руках та хоче покращити свої навички. За основу перекладу взято U.S. Army Ranger Handbook 2019 року випуску, видавництва Skyhorse, тож якщо хочете ознайомитись з оригіналом рекомендуємо придбати цю книгу у видавництва.

Даний переклад було зроблено безкоштовно на волонтерських засадах, і доступний до безкоштовного викачування та використання. Ви можете продавати друкувані варіанти, але зі збереженням посилання на електронну версію. Можете вносити в документ правки і розповсюджувати його нову версію, але при цьому маєте додати сторінку з інформацією що саме ви вилучили або доповнили. Єдине що ми забороняємо це модифіковувати дану передмову з умовами розповсюдження твору, список авторів що працювали над цією книгою та видаляти посилання на оригінал що розміщено за адресою <https://github.com/military-lib/RangerHandbook>. Використання даного твору чи його частини з будь-якою метою обов'язково має супроводжуватись посиланням на оригінал. Якщо ви знайдете помилки перекладу чи можете запропонувати доповнення — повідомте нам (детальніше як це зробити описано в наведеному посиланні). Ми плануємо вносити правки та покращувати книгу оновлюючи її по мірі готовності.

Наш колектив зібрався ситуативно під час війни за Україну. Автори знаходяться в різних частинах світу, і особисті контакти кожного можуть бути відкриті лише після нашої перемоги. В цей час кожен робить свій внесок до перемоги, і якщо ця книга хоча б комусь допоможе діяти більш ефективно чи збереже життя побратима — ми будемо щасливі. Це перша книга, але не остання. Якщо хочете нам допомогти і готові так само на волонтерських засадах займатись перекладом — пишіть нам, ми будемо раді зростати. Якщо маєте кошти — донатьте на ЗСУ та фонди, ми будемо думати про монетизацію після перемоги.

Історія Рейнджерів армії США

Історія Рейнджерів армії США – це довга та яскрава сага про мужність, відвагу та видатні лідерські якості. Це історія людей, чії навички в мистецтві бою рідко могли перевершити. Далі описано лише найвидатніші з їх численних подвигів.

На початку Рейнджери виконували переважно завдання з оборони до тих пір, поки рота Незалежних Рейнджерів Бенджаміна Чарча (з Плімутської колонії) не продемонструвала успіхи в рейдах проти ворожих корінних американців під час війни короля Філіпа в 1675 році. У 1756 році майор Роберт Роджерс, уродженець Нью-Хемпшира, завербував дев'ять рот американських колоністів для війни на стороні англійців під час Франко-індіанської війни (1754–1763). Тактичні прийоми та методи роботи Рейнджерів були характерними для жителів американських прикордонних поселень того часу. Але Майор Роджерс став першим, хто включив їх у бойову доктрину та використав в рамках регулярних бойових сил.

Методи ведення бою, якими користувалися перші Рейнджери, згодом були вдосконалені впродовж Американської війни за Незалежність полковником Деніелом Морганом, який командував підрозділом, відомим як "Стрільці Моргана". За словами генерала Бургойна, люди Моргана були "... найбільш відомим підрозділом Континентальної Армії, всі вони влучно стріляли".

Френсіс "Болотний Лис" Маріон, організував інший знаменитий підрозділ Рейнджерів часів Американської війни за Незалежність, відомий як "Партизани Маріона". Партизани Маріона, з приблизною чисельністю від одиниць до кількох сотень осіб, діяли як спільно з іншими елементами армії генерала Вашингтона, так і незалежно від них. Ведучи бойові дії в болотах Кароліни, вони руйнували комунікації англійців та перешкоджали організації допомоги англійцям від лоялістів, тим самим сприяючи перемозі американців.

Громадянська війна в Сполучених Штатах знову стала приводом створення спеціальних підрозділів, схожих на Ренджерів. Джон С. Мосбі, майстер рішучого і вмілого застосування кавалерії, був одним із найвидатніших Рейнджерів Конфедерації. Він вірив, що вдаючись до агресивних дій, він може змусити ворогів охороняти сотні пунктів одночасно. Тоді б він зміг напасти на одне з найвразливіших місць легко

створивши там значну чисельну перевагу.

Зі вступом США в Другу Світову війну, Рейнджери знову почали залишати свої імена на сторінках історії. 19 червня 1942 року майор Уільям О. Дербі організував та ввів в стрій 1-й батальйон Рейнджерів в Каррікфергесі (Північна Ірландія). Особовий склад батальйона складався лише з персонально відібраних добровольців, 50 з них брали участь у рейді на Дьєп на північному узбережжі Франції разом з англійськими і канадськими командос. 1-й, 3-й і 4-й батальйони Рейнджерів відзначилися в кампаніях в Північній Африці, Сицилії та Італії. Батальйони Рейнджерів майора Дербі очолили висадку 7-ї армії в Джелі і Ліката під час вторгнення на Сицилію і зіграли ключову роль у подальшій кампанії, яка завершилася взяттям Мессіни. Вони проникли за лінію фронту та атакували місто Чистерна вночі, там Рейнджери в ближньому штиковому і рукопашному бою фактично знищили цілий німецький парашутний полк.

2-й та 5-й батальйони Рейнджерів брали участь у висадці в Нормандії, в день "Д" на ділянці "Омаха". Саме під час цих тяжких боїв на пляжі Рейнджери і отримали свій офіційний девіз. Оскільки ситуація стала критичною, командир 29-ї піхотної дивізії вирішив, що сили вторгнення повинні очистити пляж і прибережну ділянку. Тоді він повернувся до підполковника Макса Шнейдера, командира 5-го батальйону Рейнджерів і сказав: "Рейнджери, ведіть за собою!" ("Rangers! Lead the way"). 5-й батальйон Рейнджерів очолив атаку і тим самим забезпечив можливість союзникам вирватися з плацдарму на пляжі вглиб країни.

6-й батальйон Рейнджерів, діючи на Тихому океані, виконував завдання за лінією фронту які включали розвідувальні та розвідувально-ударні дії, глибокі рейди. Цей батальйон був першим підрозділом армії США, що повернувся на Філіппіни, знищивши ключові берегові укріплення перед вторгненням. Посилена рота 6-го батальйону Рейнджерів сформувала рятувальну групу, що звільнила американських і союзних військовополонених з японського табору на Кабанатуане.

Іншим підрозділом на кшталт Рейнджерів був 5307 спільний підрозділ (тимчасовий), організований і підготовлений як підрозділ глибинної розвідки для дій за лінією фронту в окупованій японцями Бірмі. Командиром підрозділу був бригадний генерал (пізніше генерал-майор) Френк Д. Меррілл. Особовий склад (2997 офіцерів і солдатів) цього підрозділу стали всесвітньо відомими під назвою "Мародери Меррілла".

"Мародери Меррілла" були добровольцями з 5-го, 154-го, 33-го та

інших піхотних полків, що брали участь в боях в південно-західних і південних районах Тихого океану. Ці люди відгукнулися на заклик тодішнього начальника генерального штабу Збройних Сил генерала Джорджа Маршалла стати добровольцями для виконання ризикованої місії. Добровольці повинні були мати високий рівень фізичного розвитку і підготовки та мати досвід служби у підрозділах, що мають навички вести бойові дії у джунглях.

Перед початком своєї кампанії в північній Бірмі, "Мародери Меррілла" пройшли підготовку в Індії під наглядом генерал-майора Британської армії Уорда С. Вінгейта. Так, з лютого по червень 1943 року вони тренували виконання тактичних прийомів для дій глибоко за лінією фронту на зразок розробок і досвіду таких дій генерала Вінгейта. Дії "Мародерів" були скоординовані з 22-ою і 38-ою китайськими дивізіями з метою встановлення контролю над північною Бірмою і звільнення шляху для будівництва дороги в Ледо, яка повинна була зв'язати індійську залізничну станцію в Ледо із старою бірманською дорогою в Китаї. "Мародери" з боєм пройшли через джунглі і гори від долини Хукванг у північно-західній Бірмі до М'їчини і річки Іраваді. У 5 основних і 30 незначних боях, вони зустріли і знищили досвідчених солдатів японської 18-ої дивізії. Діючи в тилу головних сил японців, розриваючи логістичні ланцюги та лінії комунікацій, вони підготували шлях для передових частин китайської армії, що наступали на південь. Кульмінацією дій "Мародерів" було захоплення аеродрому М'їчина, єдиного всепогодного аеродрому в північній Бірмі.

Це була остання перемога "Мародерів Меррілла", які були розформовані у серпні 1944 року. Особовий склад, що залишився, був об'єднаний в 475-й піхотний полк, який останній раз брав участь в бою 3–4 лютого 1945 року на хребті Лу-Канг в Китаї. Цей піхотний полк є попередником нинішнього 75-го піхотного полку Рейнджерів.

Незабаром після початку Корейської війни в червні 1950 року з добровольців американських підрозділів у Японії була сформована 8-а рота Рейнджерів армії США. Вона пройшла підготовку в Кореї і відзначилась у боях під час наступу до річки Ялу, виконуючи завдання особливого призначення і розвідувально-ударні дії. У листопаді 1950 року, під час масового вторгнення китайських військ, цей невеликий підрозділ, не зважаючи на значну кількісну перевагу супротивника, відбив п'ять атак своїх позицій.

У вересні 1950 року Міністерство армії (Department of the Army) оголосило набір добровольців для підготовки Рейнджерів-парашутистів (Airborne Rangers). У 82-ій повітряно-десантній дивізії відгукнулось п'ять тисяч парашутистів-добровольців, з яких було відібрано дев'ятсот чоловік для формування перших восьми повітряно-десантних рот Рейнджерів. Додаткові 9 рот були сформовані з добровольців піхотних дивізій армії та національної гвардії. Ці сімнадцять рот проходили підготовку у Форті Беннінг, штат Джорджія. Більшість з них отримала додаткову підготовку в горах Колорадо.

У 1950 і 1951 році, більше 700 чоловік з 1-ої, 2-ої, 3-ої, 4-ої, 5-ої і 8-ої повітряно-десантних рот Рейнджерів вели бойові дії попереду кожної американської піхотної дивізії в Кореї. Проводячи атаки із землі, води і повітря, ці шість рот Рейнджерів здійснювали рейди в глибокому тилу противника і організовували засідки проти північно-корейських і китайських сил. Після вторгнення китайців, ці Рейнджери були першими американцями, які повторно перетнули 38-у паралель. 2-а повітряно-десантна рота Рейнджерів була єдиним афроамериканським підрозділом в історії армії США. Солдати шести рот Рейнджерів, що вели бойові дії в Кореї, дорогою ціною заплатили за свободу. Кожен дев'ятий солдат цього хороброго братерства загинув на полях боїв в Кореї.

Інші повітряно-десантні роти Рейнджерів виконували свій обов'язок в складі піхотних дивізій в США, Німеччині і Японії. Військовослужбовці цих рот пішли добровольцями і вели бойові дії в Кореї як солдати лінійних піхотних підрозділів. Вони стали добровольцями заради армії, повітряно-десантних військ, Рейнджерів та задля боротьби. Ці військовослужбовці, що заслужили носити і носили нашивки "Рейнджер", були першими Рейнджерами-парашутистами (Airborne Rangers). Один з Рейнджерів, Дон Портер, був посмертно нагороджений Медаллю Пошани Президентом США. Чотирнадцять Рейнджерів Корейської війни стали генералами. А десятки стали полковниками, головними сержантами (NCOs), лідерами суспільних думок.

У жовтні 1951 року, начальник генерального штабу армії США, генерал Дж. Доутон Колінз виніс постанову, згідно якої програма підготовки Рейнджерів буде доступною для військовослужбовців всіх бойових підрозділів армії США. Комендантові Школи піхоти (Infantry School) армії США було доручено створити кафедру тактики Рейнджерів

(Ranger Department). Метою створення цієї нової кафедри була розробка та впровадження курсу тренування Рейнджерів (Ranger course of instruction). Ціллю цього курсу тренування було підвищення стандартів тренування в усіх бойових підрозділах. Програма курсу тренування Рейнджерів включала в себе вивчені уроки бойових дій в Другій Світовій війні та війні в Кореї.

Під час В'єтнамської війни, чотирнадцять рот Рейнджерів, що склалися з високо вмотивованих добровольців, служили з відзнаками на території від дельти Меконгу до демілітаризованої зони. У складі окремих бригад, дивізій і польових підрозділів вони вели глибинну розвідку в районах, утримуваних противником. Спочатку ці роти називалися ротами патрулів глибинної розвідки (long range reconnaissance patrol (LRRP)), пізніше ці роти перейменували на роти глибинних патрулів (long range patrol (LRP)), а ще пізніше кожна з цих рот отримала буквенне найменування (роти: C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O та P) та стала піхотною ротою 75 піхотного полку.

Після В'єтнаму, визнаючи необхідність у високопідготовлених і високомобільних силах негайного реагування, начальник генерального штабу армії США, генерал Абрамс віддав наказ про формування перших з часів Другої Світової війни підрозділів Рейнджерів батальйонного рівня, а саме 1-го та 2-го батальйонів Рейнджерів 75-го піхотного полку. 1-й батальйон проходив підготовку у Форті Беннинг, штат Джорджія, і 8 лютого 1974 року отримав пункт постійної дислокації у Форті Стюарт, штат Джорджія. 2-й батальйон отримав пункт постійної дислокації 3 жовтня 1974 року. Пункт постійної дислокації 1-го батальйону Рейнджерів зараз знаходиться на авіабазі Хантер, штат Джорджія. А пункт постійної дислокації 2-го батальйону Рейнджерів зараз знаходиться у Форт Льюїс, штат Вашингтон.

Далекоглядність рішення генерала Абрамса, так само як і бойова ефективність батальйонів Рейнджерів, були доведені під час вторгнення США на острів Гренада в жовтні 1983 року в рамках операції "Невідкладна лютість" ("Operation Urgent Fury"). Задача, що стояла перед ними – захист громадян США і відновлення демократії. Батальйони Рейнджерів почали свої бойові дії на острові шляхом сміливого десанту з малої висоти (з 153 метрів), щоб захопити аеродром у Пойнт-Салінс. Вони вели бойові дії протягом декількох днів, за цей час вони ліквідували осередки опору і врятували американських студентів-медиків. Завдяки

цьому успіху в 1984 році Міністерство армії США збільшило чисельність підрозділів Рейнджерів до найвищого рівня за 40 років. Для цього створили штабну роту полку та 3-й батальйон Рейнджерів. Після цього рішення в 75-му піхотному полку було вже більше 2000 Рейнджерів. З лютого 1986 року 75-й піхотний полк було перейменовано на 75-й полк Рейнджерів.

20 грудня 1989 року 75-й полк Рейнджерів знову був покликаний показати свою ефективність у бою. Вперше з часів реорганізації в 1984 року, штаб і всі три батальйони Рейнджерів вели бойові дії одночасно. Під час операції "Справедлива Справа" ("Operation Just Cause") в Панамі повітряний десант 75-го полку Рейнджерів висадився в аеропортах Торрійос/Токумен та Ріо-Хато в Панамі до підходу основних сил. Їх місією були забезпечення відновлення демократії в Панамі і захист життя громадян США. У період з 20 грудня 1989 року по 7 січня 1990 року 75-ий полк Рейнджерів виконував багато подальших місій у Панамі.

На початку 1991 року, підрозділи 75-го полку Рейнджерів були розгорнуті в Саудівській Аравії для участі в операції "Буря в пустелі" ("Operation Desert Storm"). У серпні 1993 року підрозділи 75-го полку Рейнджерів були розміщені в Сомалі для підтримки операції "Відродження надії" ("Operation Restore Hope"), звідки повернулися в листопаді 1993 року. У 1994 році підрозділи 75-го полку Рейнджерів були відправлені на Гаїті в рамках операції "Підтримка демократії" ("Operation Uphold Democracy"). У 2000–2001 роках, підрозділи 75-го полку Рейнджерів були відправлені в Косово на підтримку операції "Об'єднаний захисник" ("Operation Joint Guardian") міжнародних сил.

З 11 вересня 2001 року 75-й полк Рейнджерів прокладав шлях до встановлення демократії. У жовтні 2001 року підрозділи 75-го полку Рейнджерів були відправлені до Афганістану для підтримки операції "Нескорена свобода" ("Operation Enduring Freedom"). У березні 2003 року підрозділи полку були розгорнуті для підтримки операції "Свобода Іраку" ("Operation Iraqi Freedom"). 75-й полк Рейнджерів очолював кампанію проти високопоставлених членів Аль-Каїди та Талібану на обох театрах бойових дій під час розгортання сил США в Афганістані та Іраку. Крім того, військовослужбовці з різних підрозділів армії США, які успішно закінчили школу Рейнджерів і носили нашивку "Рейнджер", протягом більше ніж 15 років приймали участь у тренуваннях та консультаціях різних підрозділів, відіграючи трансформуючу роль у всій армії США.

Як і в минулому, Рейнджери продовжують вносити великий вклад в успіх операцій. 75-й полк Рейнджерів готовий виконувати свою місію спеціальних операцій на підтримку політики та цілей США. Військовослужбовці з різних підрозділів армії США, які успішно закінчили школу Рейнджерів і носять нашивку "Рейнджер", очолюють свої підрозділи, подають приклад своїм колегам Солдатам і залишаються готовими захищати США від їх ворогів. Рейнджери, ведіть за собою! (Rangers Lead the way!)

КЛЯТВА РЕЙНДЖЕРА (RANGER CREED)

Усвідомлюючи, що я добровільно пішов у Рейнджери, повністю усвідомлюючи небезпеку обраної мною професії, я завжди намагатимусь підтримувати престиж, честь і високий дух Рейнджерів.

Визнаючи той факт, що Рейнджер є найбільш елітним Солдатом, який вступає у вирішальний момент в бій по суші, морю чи повітрю, я приймаю той факт, що моя країна очікує що від мене, як Рейнджера, рухатися далі, швидше та боротися відчайдушніше, ніж від будь-якого іншого Солдата.

Я ніколи не підведу свого побратима, завжди буду пильним, фізично міцним та морально стійким. Я завжди виконаю поставлене мені завдання яке б воно не було і навіть більше.

Я продемонструю світові, що я спеціально відібраний і добре навчений Солдат. Моя ввічливість до командирів, охайність одягу та догляд за спорядженням стануть прикладом для наслідування іншими.

Якщо я зустріну ворогів моєї країни, я знищу їх на полі бою, тому що я краще навчений і буду битися з усіх сил. Здатися – це НЕ про Рейнджера. Я ніколи не дозволю тілу вбитого товариша потрапити до рук ворога і ні за яких обставин не зганьблю свою країну.

Я з готовністю продемонструю справжню мужність в бою і виконаю поставлене завдання, навіть якщо буду останнім хто залишився в живих.

[Коментар від перекладачів: в оригіналі перші літери кожного абзацу складають слово RANGER]

ПРАВИЛА РЕЙНДЖЕРІВ РОДЖЕРСА

майор Роберт Роджерс, 1759

- Ніколи нічого не забувай.
- Май під рукою вичищений мушкет, наточений тесак, шістдесят зарядів пороху і куль, та будь в хвилиnnй готовності до бойового виходу.
- На бойовому виході рухайся безшумно, так наче ти вистежуєш оленя. Вияви ворога першим.
- Говори правду про те, що бачиш і що робиш. Армія залежить від нашої правдивої інформації. Ти можеш розповідати все що завгодно іншим людям про Рейнджерів, проте ніколи не брешти іншому Рейнджеру або офіцеру.
- Йди лише на виважений ризик.
- На бойовому виході ми йдемо в бойовому порядку колона, витримуючи таку дистанцію один від одного, щоб одна куля не вразила двох.
- Якщо ми натрапляємо на болото або м'яку землю, ми розгортаємось з колони в цеп, щоб нас було важче вистежити.
- Під час бойового виходу ми продовжуємо рухатися до темряви, не даючи противнику шанса напасти на нас.
- На бойовому виході під час зупинки на ночівлю ми спимо по графіку так, щоб в кожен момент часу одна половина групи спала, а інша половина групи – ні.
- Якщо ми беремо полонених, ми тримаємо їх окремо, поки не встигнемо їх допитати, щоб вони не могли домовитись між собою і вигадати для нас брехливу історію.
- Не повертайтеся додому тим же маршрутом. Повертайтеся додому іншим маршрутом і ви не потрапите у засідку.
- Незалежно від того, переміщуємось ми великими групами чи маленькими, кожна група має тримати дозорного на дистанції ≈ 20 м попереду, дозорного на дистанції ≈ 20 м з кожного флангу та дозорного на дистанції ≈ 20 м в тилу від ядра групи, щоб ядро групи не застали зненацька.
- На бойовому виході, під час зупинки на ночівлю, ми щоразу домовляємось про пункт збору на випадок оточення місця ночівлі переважаючими силами противника.
- Не сідай їсти доки не виставив вартових.
- Прокидайся ще до світанку. Світанок – типовий час для атаки французів та індіанців.
- Не переходь річку відомими бродами.
- Якщо слідопити йдуть по твоєму сліду, зроби коло, повернись на власний слід та влаштуй засідку на слідопитів.
- Не маяч в повний зріст, коли на тебе йде противник. Стань на коліно, ляж або сховайся за деревом.
- Підпусти ворога настільки близько, наскільки потрібно для удару, нанеси його першим, відстрибни та прикінчи його тесаком.

РЕЙНДЖЕРИ АРМІЇ США, НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЛЮ ПОШАНИ (MEDAL OF HONOR) ПРЕЗИДЕНТОМ США

Міллет, Льюїс Л., старший	Капітан	7 лютого, 1951 р.	рота Е, 2-й батальон, 27-й піхотний полк
Портер, Донн Ф.*	Сержант	7 вересня, 1952 р.	рота G, 2-й батальон, 14-й піхотний полк
Мізе, Ола Л.	Сержант	10-11 червня, 1953 р.	рота К, 3-й батальон, 15-й піхотний полк
Долбі, Девід К.	Штаб-сержант	21 травня, 1966 р.	рота В, 1 парашутно-десантний батальон, 8-й кавалерійський полк
Фолі, Роберт Ф.	Капітан	5 листопада, 1966 р.	рота А, 2-й батальон, 27-й піхотний полк
Забітоскі, Фред М.	Штаб-сержант	19 лютого, 1968 р.	5-та група ССО армії США
Буча, Пол В.	Капітан	16-19 травня, 1968 р.	рота D, 3-й батальон, 187-й піхотний полк
Рабель, Ласло*	Штаб-сержант	13 листопада, 1968 р.	74-й піхотний полк патрулів глибинної розвідки (LRRP)
Говард, Роберт Л.	Сержант першого класу	30 грудня, 1968 р.	5-та група ССО армії США
Ло, Роберт Д.*	Спеціаліст 4	22 лютого, 1969 р.	рота I, 75-й піхотний полк
Керрі, Дж. Роберт	Лейтенант	14 березня, 1969 р.	1-ша команда SEAL
Доан, Стівен Х.*	Перший Лейтенант	25 березня, 1969 р.	рота В, 1-й батальон, 5-й піхотний полк
Пруден, Роберт Дж.*	Штаб-сержант	22 листопада, 1969 р.	рота G, 75-й піхотний полк
Літтрелл, Гері Л.	Сержант першого класу	4-8 квітня, 1970 р.	21-ша група радників
Лукас, Андре К.*	Підполковник	1-23 червня, 1970 р.	штабна рота 2-го батальону, 506-й піхотний полк
Гордон, Гері І.*	Майстер-сержант	3 жовтня, 1993 р.	батальонна тактична група Рейнджерів
Шугарт, Рендалл Д.	Сержант першого класу	3 жовтня, 1993 р.	батальонна тактична група Рейнджерів
Міллер, Роберт Дж.	Штаб-сержант	25 січня, 2008 р.	3-тя група ССО армії США
Петрі, Лерой А.	Сержант першого класу	26 травня, 2008 р.	2-й батальон, 75-й полк Рейнджерів
Свенсон, Вільям Д.	Капітан	8 вересня, 2009 р.	радник, батальонна тактична група Фенікс
Гроберг, Флоран	Капітан	8 серпня, 2012 р.	4-а бригада, 4-а піхотна дивізія

* Нагороджений посмертно

Розділ 1. Лідерство

Військовий лідер – це будь який представник особового складу, який в силу своєї ролі або посади, надихає та впливає на людей заради досягнення цілей організації. Військові лідери мотивують людей здійснювати дії, зосереджувати мислення, формулювати рішення на благо організації як всередині, так і поза їх ланцюга командування. Лідерство – це процес впливу на людей шляхом надання мети, напряму та мотивації для виконання завдання та покращення організації.

ЛІДЕРСТВО У ВЗВОДІ (ВІДДІЛЕННІ) ЛЕГКОЇ ПІХОТИ

- 1-1. Лідерство – найважливіший елемент бойової міці, який дає мету, напрямок і мотивацію в бою. Лідер вірно обирає як застосовувати проти ворога наявні маневрені можливості, вогневу міць та захисні можливості. У цьому розділі розглядаються: принципи військового лідерства; обов'язки, відповідальність і дії ефективного лідера; прийняття командування на себе.
- 1-2. Модель вимог до лідерства встановлює, якими лідери мають бути і що вони мають знати та робити. Основний набір вимог інформує лідерів про очікування від них. Це процес впливу на людей шляхом надання мети, напряму та мотивації для виконання завдань та покращення організації. (Див. таблицю 1-1)
- 1-3. Щоб виконати всі поставлені завдання, кожен Рейнджер у взводі (відділенні) виконує свою роботу. Кожен виконує певні обов'язки, несе відповідальність і є частиною команди. Сюди входять командир взводу (PL), головний сержант взводу (PSG), командир піхотного відділення (SL), командир кулеметного відділення (WSL), старший четвірки (TL), стрілець-санітар, радист (RTO) і артилерійський корегувальник (FO).

[Коментар від перекладачів:

Читачу варто знати організаційно-штатну структуру (TOE – table of organization and equipment) **взводу легкої піхоти Рейнджерів** для розуміння даного Довідника.

Взвод складається з групи управління (командир взводу, головний сержант взводу, стрілець-санітар, радист, артилерійський корегувальник), одного кулеметного відділення та трьох піхотних відділень.

Кожне **піхотне відділення** (має чисельність 9

військовослужбовців) складається з командира піхотного відділення і двох четвірок Альфа та Браво; кожна четвірка складається з чотирьох військовослужбовців: старший четвірки (основне його озброєння 5,56-мм гвинтівка М4), гренадер (основне його озброєння 5,56-мм гвинтівка М4 з 40-мм підствольним гранатометом М203 чи М320), стрілець-кулеметник (основне його озброєння 5,56-мм ручний кулемет М249 SAW), стрілець (основне його озброєння 5,56-мм гвинтівка М4). Таким чином кожне піхотне відділення має сім 5,56-мм гвинтівок М4, дві з яких мають 40-мм підствольні гранатомети та два 5,56-мм ручні кулемети М249 SAW. Крім того, зазвичай піхотне відділення має певну кількість (зазвичай 2 шт) одноразових реактивних гранатах кумулятивної дії HEAT (типово моделі 84-мм М136 AT4) чи фугасної дії HEDP (типово моделі 83-мм М141 BDM); а при веденні бойових дій на урбанізованій місцевості кожна четвірка може додатково озброюватись дробовиком 12-го калібру Remington 870 з спецбоєприпасом для прострілювання замків.

Кулеметне відділення (має чисельність 7–10 військовослужбовців) складається з командира кулеметного відділення і трьох розрахунків 7,62-мм єдиних кулеметів М240 з триногами М192; кожен кулеметний розрахунок складається з двох чи трьох військовослужбовців: навідника кулемету, помічника навідника кулемету та опційно ще підносника боєприпасів. Таким чином кулеметне відділення має три 7,62-мм єдиних кулеметів М240 з триногами М192 та сім чи десять 5,56-мм гвинтівок М4.

Кожен Рейнджер взводу має прилад нічного бачення (ПНБ) (зазвичай бінокулярний PVS-15, рідше монокулярний PVS-14). На всій стрілецькій зброї закріплені точкові освітлювачі-цілевказівники видимого та інфрачервоного спектру (зазвичай моделі REQ-15 ATPIAL), також вони можуть кріпитись на одноразових реактивних гранатах кумулятивної дії HEAT (зазвичай моделі 84-мм М136 AT4) чи фугасної дії HEDP (зазвичай моделі 83-мм М141 BDM). Це дозволяє вести прицільну стрільбу вночі цілячись по інфрачервоному променю цілевказівника який видно в ПНБ, але не видно неозброєним оком.

Взвод легкої піхоти Рейнджерів призначений для дій в ході спеціальних операцій, а не для загальновійськового бою, тому він не має штатного протитанкового озброєння. Взвод входить в роту легкої піхоти Рейнджерів, яка має протитанкову секцію (antitank section), яка має на озброєнні FGM-148 Javelin та/чи 84-мм M3 Carl Gustav.]

Таблиця 1-1. Модель вимог до лідерства

Процес впливу на людей шляхом впровадження мети, цілі та мотивації для завершення завдань та покращення організації

Модель Вимог до Лідерства визначає якими лідери мають бути, що мають знати та робити. Основний набір вимог інформує лідерів про очікування від них

Модель Вимог до Лідерства

АТРИБУТИ

ХАРАКТЕР

- Цінності армії США
- Емпатія
- Військова/службова етика
- Дисциплінованість

ПОСТАВА

- Військова та професійна виправка
- Хороша фізична форма
- Впевненість
- Стійкість

ІНТЕЛЕКТ

- Швидка розумова робота
- Обґрунтовані судження
- Новаторство
- Міжособистісний такт
- Професійні знання

ВЕДЕ

- Веде за собою інших
- Будує довіру
- Поширює вплив за межі свого ланцюга командування
- Подає приклад
- Спілкується

РОЗВИВАЄ

- Створює позитивну атмосферу та дух воїна (esprit de corps)
- Працює над собою
- Розвиває інших
- Підніміє професійний рівень

ДОСЯГАЄ

- Отримує результати

КОМПЕТЕНЦІЇ

- Присяга Конституції США
- Підпорядкування законам США та цивільній владі

Бойова міць: об'єднувач і примножувач

Вплив: відданість, субординація і опір

Позитивні та шкідливі форми лідерства

Рівні Лідерства

Прямий – покращує вміння застосовувати компетенції на професійному рівні
Організаційний – застосовує компетенції до дедалі складніших ситуацій
Ситуаційний – дії адаптовані до складних і невизначених умов

Особливі Умови Лідерства

Формальний – позначається званням або посадою (наприклад, командир підрозділу)
Неформальний – проявляє ініціативу та застосовує професійні знання, коли це доречно
Колективний – синергетичний ефект досягається кількома лідерами, об'єднаними однією метою
Ситуаційний – дії адаптовані до складних і невизначених умов

Результати

Захист інтересів країни
Успішне виконання поставлених завдань
Обґрунтовані рішення

Професіонали керують організаціями
Ресурси правильно використовуються
Міцні сім'ї військовослужбовців

Високий рівень фізичної підготовки особового складу підрозділів
Здоровий клімат в військових колективах
Військовослужбовці та цивільні задіяні в захисті інтересів країни

Командир взводу

- 1-4. Командир взводу (PL – platoon leader) [*Коментар від перекладачів: зазвичай в армії США командир взводу має звання O1*] несе відповідальність за все, що взвод виконав чи не виконав. Це включає в себе ведення взводом бойових дій, підготовку особового складу взводу, забезпечення взводу, управління персоналом і логістику. Це здійснюється шляхом планування бойових дій взводу, своєчасного прийняття рішень, віддання наказів особовому складу взводу, призначення завдань особовому складу взводу і контролю за діями особового складу взводу.
- 1-5. Командир взводу знає своїх Солдат та знає як користуватися усім озброєнням взводу. Він відповідає за розміщення та застосування всього штатного та приданого озброєння взводу, а також за координацію вогню озброєння старшого командира в інтересах свого взводу. А також:
- Затверджує розподіл наявного часу за допомогою зворотного планування. [*Коментар від перекладачів: зворотнє планування означає що наявний час на виконання завдання командир взводу розподіляє в зворотній послідовності по відношенню до порядку дій при виконанні завдання.*] Тому він спершу розраховує скільки часу займуть дії на об'єкті, потім розраховує скільки часу займе рух до об'єкту, а в кінці розраховує скільки часу займе планування та підготовка до виконання цього завдання.
  - Виявляє ініціативу щодо виконання завдання за відсутності наказів. Інформує старшого командира, використовуючи періодичну стандартну доповідь SITREP (situation report) про поточну ситуацію.
  - Здійснює планування бойових дій взводу за участю головного сержанта взводу, командирів відділень та інших ключових осіб з особового складу (старших четвірок, артилерійського корегувальника).
  - Підтримує свою ситуаційну свідомість шляхом координації з сусідніми взводами та старшим командиром; контролює особовий склад, віддає доповнюючі бойові накази (FRAGORD) та забезпечує виконання поставлених завдань.

- Подає запит до старшого командира щодо збільшення підтримки для свого взводу, якщо це потрібно.
- Керує головним сержантом взводу та допомагає йому в плануванні та координації забезпечення взводу та плану CASEVAC (casualty evacuation) евакуації поранених на НЕмедичному транспорті. [Коментар від перекладачів: в доктрині армії США евакуація поранених поділяється на 2 категорії: MEDEVAC – евакуація на спеціалізованому медичному транспорті з можливістю надання медичної допомоги під час евакуації та CASEVAC – евакуація на НЕмедичному транспорті БЕЗ можливості надання медичної допомоги під час евакуації]
- Під час планування отримує доповіді про поточну ситуацію від головного сержанта взводу та командирів відділень.
- Розробляє вимоги до патрулювання на основі тактичного задуму.
- Контролює постійну готовність взводу до оборони.
- Контролює та вибірково перевіряє всі доручені ним завдання, виправляє незадовільні дії.
- Розміщується так щоб вплинути на хід виконання найбільш критичного етапу завдання, зазвичай це з основними силами, щоб проконтролювати що взвод досягне запланованих результатів (decisive point).
- Відповідає за розташування та використання всього групового озброєння взводу.
- Здійснює командування взводом через командирів відділень відповідно до задуму командира роти та командира батальона.
- Проводить репетиції (rehearsals) майбутніх дій особовим складом після віддання йому свого бойового наказу (OPORD).

Головний сержант взводу

1-6. Головний сержант взводу (PSG – platoon sergeant) [Коментар від перекладачів: зазвичай в армії США головний сержант взводу має звання E7] є заступником командира взводу і командиром всіх сержантів взводу. Він допомагає та консультує командира взводу, керує взводом за відсутності командира взводу, контролює

матеріально-технічне забезпечення взводу та технічне обслуговування озброєння, а також готує параграф 4 "Забезпечення" бойового наказу (OPORD) командира взводу. А також:

- Організує та контролює роботу командно-спостережного пункту (CP) взводу відповідно до SOP та вказівок командира взводу та факторів METT-TC. [Коментар від перекладачів: METT-TC – це мнемонічна аббревіатура в доктрині армії США; вона означає список факторів: завдання підрозділу, дані про противника, місцевість поля бою і погодні умови, наявні свої війська та їх забезпечення, наявний час та цивільних (mission, enemy, terrain and weather, troops and support available – time available, and civil considerations).]
- Отримує запити від командирів відділень на пайки, воду та боєприпаси. Подає запити на поповнення запасів до головного сержанта роти (1SG) чи заступника командира роти (ХО). Обирає маршрут доставки поповнення запасів і пошти.
- Здійснює нагляд і керівництво за стрільцем-санітаром і групами допомоги пораненим (aid-litter team) при переміщенні поранених у тил.
- Веде облік особового складу, озброєння та техніки; об'єднує та пересилає доповіді про поранених (форма DA 1156, картка доповіді про поранених (Casualty Feeder Card)), а також приймає та орієнтує нових Солдат взводу.
- Стежить за морально-психологічним станом, дисципліною та здоров'ям особового складу взводу.
- Керує організаційними елементами взводу згідно бойового розрахунку для виконання певного завдання. Такими організаційними елементами є:
  - Рекогносцирувальна група.
  - Сторожові групи під час відходу взводу з позиції без натиску противника.
  - Група вогневої підтримки під час рейдів або атак.
  - Патрулі охорони (убезпечення) під час нічних атак.
- Координує та контролює поповнення запасів взводу.
- Забезпечує розподіл запасів відповідно до вказівок командира взводу.
- Забезпечує правильний і рівномірний розподіл боєприпасів,

припасів і вантажів (важливе завдання під час консолідації та реорганізації).

- Забезпечує належне виконання плану CASEVAC евакуації поранених на НЕмедичному транспорті.
- Стежить за дотриманням графіку, встановленого командиром взводу.
- Допмагає командирі взводу у нагляді та вибірковій перевірці всіх призначених завдань особовим складом, виправляє їх незадовільні дії.

Дії головного сержанта взводу

- 1-7. **Під час руху та на зупинках** головний сержант взводу виконує дії, необхідні для полегшення руху; контролює готовність до оборони замикаючих під час руху; встановлює, контролює та підтримує готовність до оборони під час зупинок; виконує додаткові завдання відповідно до вимог командира взводу і всіляко йому допомагає. При діях в якості патруля головний сержант взводу також зосереджується на готовності до оборони та контролі пересування патруля.
- 1-8. **У небезпечних ділянках маршруту** головний сержант взводу керує розміщенням ближньої сторожової групи (вона зазвичай складається з замикаючого відділення чи замикаючої четвірки) і веде рахунок особового складу. Під час **дій на об'єкті** сержант взводу:
  - Допмагає зайняти об'єктовий збірний пункт (ORP).
  - Контролює, встановлює та підтримує готовність до оборони об'єктового збірного пункту (ORP).
  - Контролює остаточну підготовку Солдат, озброєння та спорядження в об'єктовому збірному пункті (ORP) згідно з вказівками командира взводу.
  - Допмагає командирі взводу в командуванні та підтриманні готовності до оборони.
  - Наглядає за консолідацією та реорганізацією боєприпасів і спорядження.
  - Встановлює позначення та контролює пункт збору поранених (ССР) [*Коментар від перекладачів: інколи в ЗСУ на сленгу кажуть "гніздо поранених".*] і слідкує, щоб стан особового

складу, включаючи кількість поранених (WIA) або загиблих у бою (KIA), точно доповідався до старшого командира.

- Виконує додаткові завдання, поставлені командиром взводу, і звітує про стан їх виконання.

1-9. Під час дій на базі патруля (РВ) головний сержант взводу допомагає її зайняти, встановити та скорегувати її периметр. Головний сержант взводу забезпечує готовність до оборони бази патруля (РВ), зводить рух і шум до мінімуму, контролює та забезпечує маскування, призначає сектори вогню, забезпечує пильність особового складу, забезпечує підтримання обладнання у високому стані готовності.

1-10. Головний сержант взводу контролює наявність припасів, води та боєприпасів та контролює їх розподіл. Контролює пріоритети черговості робіт та забезпечує їх виконання, виконує додаткові завдання за призначенням командира взводу. Створюючи план оборони взводу на базі патруля (РВ), головний сержант взводу контролює:

- Що сектори вогню групової зброї перекриваються (interlocking).
- Встановлення протипіхотних мін напрямленої дії M18A1 Claymore [Коментар від перекладачів: радянська міна МОН-50 була скопійована з M18 Claymore.] для ураження непрострілюваних зон.
- Готовність карток вогню (range cards) та схеми вогню (sector sketch) взводу. План оборони взводу також включає:
  - План сповіщення про тривогу.
  - План евакуації під натиском противника.
  - План відходу без натиску противника.
  - Місцезнаходження альтернативної бази патруля (РВ).
  - План технічного обслуговування озброєння взводу. [Коментар від перекладачів: мається на увазі чищення та змащення гвинтівок та кулеметів.]
  - План підтримання гігієни.
  - План поводження зі сміттям.
  - План поповнення запасу води.
  - Графік відпочинку особового складу.

Командир піхотного відділення

1-11. Командир піхотного відділення (SL – squad leader) [*Коментар від перекладачів*: зазвичай в армії США командир піхотного відділення має звання Е6] несе відповідальність за все, що відділення виконало чи не виконало. Він тактичний лідер, який веде власним прикладом. [*Коментар від перекладачів*: мається на увазі "роби як я".] На додаток до заповнення карток поранених і перегляду звітів про поранених, заповнених особовим складом відділення, командир відділення також:

- Керує обслуговуванням озброєння та техніки відділення.
- Перевіряє стан зброї, одягу та спорядження Рейнджерів.
- Постійно підтримує свідомленість командира взводу і головного сержанта взводу про статус відділення.
- Подає до головного сержанта взводу доповідь LACE (liquids, ammunition, casualties, and equipment) про наявні рідини, боєприпаси, поранені і обладнання. [*Коментар від перекладачів*: тобто LACE є мнемонічною аббревіатурою].

Дії командира піхотного відділення

1-12. Під час дій протягом виконання завдання командир відділення отримує доповіді про стан четвірок від старших четвірок і подає свою доповідь командирів взводу і головному сержанту взводу, а коли спостерігаються проблеми дає рекомендації командирів взводу і головному сержанту взводу. Делегує пріоритетні завдання старшим четвірок та контролює їх виконання відповідно до своїх вказівок.

1-13. Командир відділення проявляє ініціативу за відсутності наказів, виконує план командира взводу, дає рекомендації. Під час руху та на зупинках командир відділення:

- Контролює ротацію важкого обладнання та розподіл важкої праці між особовим складом.
- Повідомляє командира взводу про стан свого відділення.
- Контролює правильність виконання тактичного пересування, контролює темп руху і перевіряє чи не збились з маршруту.
- Контролює готовність відділення до оборони під час руху та на зупинках.
- Запобігає розривам в бойовому порядку відділення.

- Контролює доведення інформації старшими четвірок до Солдат, призначення секторів вогню старшими четвірок, перевірку старшими четвірок особового складу.

1-14. Під час дій на об'єкті командир відділення забезпечує підготовку спеціального обладнання для роботи на об'єкті та підтримує позитивний контроль відділення під час виконання завдання. Командир відділення також розміщує ключове озброєння відділення під час і після штурму об'єкта, отримує звіти про стан від старших четвірок, забезпечує перерозподіл боєприпасів і повідомляє командира взводу про стан відділення. На базі патруля (PB) командир відділення:

- Забезпечує зайняття бази патруля (PB) згідно з планом.
- Перевіряє чи сектори вогню Солдат його відділення на базі патруля (PB) перекриваються (interlocking), і коригує сектори вогню, якщо це необхідно.
- Встановлює спостережені пости (OP/LP) [Коментар від перекладачів: в армії США є поняття OP/LP (observation post/listening post) що перекладається як спостережений пост/пост прослуховування, але в термінології ЗСУ це все називається спостережений пост (СП), або на сленгу "еспешка", мається на увазі що військовослужбовці на СП доповідають в тому числі і про звукові демаскуючі ознаки дій противника] перед призначенням йому сектором бази патруля (PB) (залежить від факторів МЕТТ-ТС).
- Забезпечує виконання робіт згідно встановленого пріоритету та звітує щодо них командирі взводу і головному сержанту взводу.
- Забезпечує дотримання встановленого розкладу.
- Перевіряє чи особовий склад на базі патруля (PB) знає план сповіщення про тривогу та план евакуації під натиском противника, розташування ключових лідерів і спостережених постів (OP/LP) на базі патруля (PB), а також місцезнаходження альтернативної бази патруля (PB).

Командир кулеметного відділення

1-15. Командир кулеметного відділення (WSL – weapons squad leader)

[Коментар від перекладачів: зазвичай в армії США абревіатуру WSL вимовляють не по буквам, а як "weasel"; зазвичай командир кулеметного відділення має звання Е6] несе відповідальність за все, що кулеметне відділення виконало чи не виконало. Його обов'язки такі ж самі, як і в командира піхотного відділення. Командир кулеметного відділення також контролює вогонь кулеметів та консультує командира взводу щодо застосування кулеметів відділення. Командир кулеметного відділення також:

- Здійснює контроль за дотриманням пріоритетів черговості робіт кулеметних розрахунків.
- Перевіряє наявність в кулеметних розрахунків правильних карток вогню, влаштування вогневих позицій і розуміння ними плану вогню кулеметного відділення.
- Контролює технічне обслуговування кулеметів, стежачи за тим, щоб технічне обслуговування проводилося належним чином, недоліки виправлялися та доповідає про це командирі взводу, а також стежить щоб виконання техобслуговування не порушувало план оборони взводу.
- Допомагає командирі взводу у плануванні бойових дій.
- На зупинках і при подоланні небезпечних зон розташовує кулемети, які не придані піхотним відділеннями, відповідно до SOP.
- Контролює ротацію важкого обладнання між особовим складом кулеметного відділення. Ті, хто несуть 7,62-мм кулемети зазвичай першими втомлюються.
- Подає доповідь LACE до головного сержанту взводу.
- Визначає сектори вогню, основний напрямок вогню (PDF) та додаткові сектори вогню для всіх кулеметів відділення.
- Віддає команди управління вогнем для досягнення максимальної ефективності вогню. Командир кулеметного відділення:
  - Зміщує сектор вогню кулеметного відділення.
[Коментар від перекладачів: мається на увазі виконання тактичного прийому коли штурмова група рухається до флангу об'єкту штурму під прикриттям вогню кулеметного відділення що входить до групи вогневої підтримки. При цьому

між напрямками стрільби групи вогневої підтримки та штурмової групи кут має бути $\approx 90^\circ$. Коли штурмова група наблизилась на певну заплановану відстань до флангу об'єкту штурму (рубіж переносу кулеметного вогню), група вогневої підтримки повинна змістити сектор свого вогню щоб не уразити штурмову групу.]

- Коригує наведення кулеметів встановлених на триногах.
- При потребі встановлює поперемінний вогонь кулеметів по тій самій цілі (alternating fire) [Коментар від перекладачів: поперемінний вогонь кулеметів по тій самій цілі (alternating fire) необхідний для НЕ допущення "самоподавлення" кулеметів. Найбільш частими прикладами "самоподавлення" є одночасне перезарядження кулеметів та паузи в веденні вогню коли кулемети переносять на іншу вогневу позицію.]
- Контролює темп стрільби та ширину сектора вогню.
- Постійно знає положення штурмової групи та сторожових груп, НЕ допускає дружній вогонь.
- Доповідає командира взводу.

Старший четвірки

- 1-16. Старший четвірки (TL – team leader) [Коментар від перекладачів: зазвичай в армії США старший четвірки має звання E5 або E4] контролює рух четвірки (fire team), а також темп стрільби і сектори вогню. Для цього старший четвірки діє попереду та використовує належні команди та сигнали управління [Коментар від перекладачів: мається на увазі команди голосом та сигнали жестами не стріляючої руки]. Старший четвірки завжди має знати наявну кількість Рейнджерів, зброї та обладнання, а також контролює дотримання Рейнджерами стандартів підрозділу в усіх сферах і знання Рейнджерами своїх завдань.
- 1-17. Старший четвірки керує поданням власного прикладу [Коментар від перекладачів: мається на увазі "роби як я"] і має конкретні обов'язки

та відповідальність під час планування та виконання завдання. Старший четвірки діє згідно відданого йому наказу (розпорядження). Наприклад:

- Попереднє бойове розпорядження (WARNORD):
  - Допомагає управляти відділенням.
  - Наглядає за особовим складом відділення протягом попереднього бойового розпорядження.
- Під час підготовки бойового наказу (OPORD):
  - Повідомляє про зміни в розкладі.
  - Додає та оновлює обов'язки четвірки, вказані в попередньому розпорядженні (WARNORD).
  - Подає заявки на боєприпаси та припаси.
  - Забирає поставлені боєприпаси та припаси.
  - Розподіляє серед особового складу боєприпаси та спеціальне спорядження.
  - Виконує усі завдання, поставлені командиром відділення в окремому параграфі "Спеціальні інструкції" попереднього розпорядження (WARNORD).
- Віддача бойового наказу (OPORD) та репетиція:
  - Наглядає за особовим складом відділення під час віддачі їм наказу.
  - Допомагає командирі відділення під час репетицій.
  - Виконує дії, що необхідні для полегшення пересування четвірки.
  - Контролює готовність до оборони з тилового напрямку.
  - Створює, контролює та підтримує готовність до оборони в будь-який час.
  - Виконує інші завдання, які ставить командир відділення, і всіляко йому допомагає, зокрема в управлінні та підтриманні готовності до оборони.

Дії старшого четвірки

1-18. Дії старшого четвірки на об'єктовому пункті збору (ORP) включають допомогу у його зайнятті, організації та підтримці готовності до його

оборони. Старший четвірки також:

- Контролює остаточну підготовку піхотинців, зброї та обладнання в об'єктовому пункті збору (ORP) відповідно до вказівок командира відділення.
- Допмагає в контролі особового складу, який покидає і приходить на об'єктовий пункт збору (ORP).
- Проводить реорганізацію периметра після виходу з об'єктового пункту збору (ORP) командирської рекогносцирувальної групи.
- Підтримує зв'язок з старшим командиром.
- Після повернення командирської рекогносцирувальної групи допомагає з реорганізацією особового складу, перерозподілом боєприпасів та спорядження, а також забезпечує підзвітність усього особового складу і спорядження.
- Доводить пріоритетні запити розвідувальної інформації (PIR – priority intelligence requirements) до особового складу четвірки.
- Виконує додаткові завдання за дорученням командира відділення.

1-19. Під час **дій на об'єкті** старший четвірки забезпечує підготовку спеціального обладнання та підтримує позитивний контроль над четвіркою під час виконання завдання. Старший четвірки також контролює рух і маневри окремих Солдат четвірки та визначає позиції ключового озброєння під час і після штурма об'єкта. **На базі патруля (РВ)** старший четвірки:

- Перевіряє периметр і переконується в тому, що сектори вогню четвірки перекриваються (interlocking); готує схему вогню (sector sketch) четвірки.
- Забезпечує належне виконання робіт згідно встановленого пріоритету черговості робіт.
- Допмагає реорганізувати особовий склад, перерозподіляти боєприпаси та спорядження після повернення командирської рекогносцирувальної групи та забезпечує підзвітність особового складу та спорядження.
- Доводить пріоритетні запити розвідувальної інформації (PIR – priority intelligence requirements) до особового складу четвірки.
- Виконує додаткові завдання за дорученням командира відділення і всіляко йому допомагає.

[Коментар від перекладачів: Хоча в четвірці зазвичай стрілець (чи будь який інший піхотинець) переносить одноразову реактивну гранату (зазвичай 84-мм M136 AT4 чи 83-мм M141 BDM), але з неї, при можливості, стріляє саме старший четвірки як найдосвідченіший Солдат четвірки.]

Стрілець-санітар

1-20. Стрілець-санітар (medic) допомагає головному сержанту взводу в управлінні групами допомоги та транспортування поранених (aid and litter team), стежить за станом здоров'я та гігієною особового складу взводу. [Коментар від перекладачів: стрілець-санітар (medic) проходить вишкіл тактичних медиків, а Солдати в групі допомоги та транспортування поранених (aid and litter team) мають за плечима стандартний для всіх Солдат вишкіл з першої медичної допомоги. Основне завдання груп допомоги та транспортування поранених (aid and litter team) – транспортувати поранених які не можуть ходити до точки звідки їх евакуюють на транспорті (машині чи гелікоптері), для цього частіше використовують волокушки Skedco, рідше – ноші.] Окрім надання медичної допомоги, категоризації за ступенем невідкладності поранених та допомоги в евакуації поранених CASEVAC на НЕмедичному транспорті під контролем головного сержанту взводу, стрілець-санітар також:

- Допомагає командирі взводу або головному сержанту взводу у питаннях польової гігієни; особисто перевіряє стан здоров'я та фізичний стан особового складу взводу.
- Через головного сержанта взводу подає запити по забезпеченню VIII класу – постачання медичного забезпечення.
- Забезпечує професійний рівень знань з програми першої медичної допомоги для Солдат та наглядає за наданням ними першої допомоги пораненим.
- Забезпечує правильність звітів що додаються до кожного евакуйованого пораненого.
- Виконує інші завдання, доручені командиром взводу або головним сержантом взводу.

Радист

1-21. Радист (RO – radio operator, RTO – radiotelephone operator) відповідає за встановлення та підтримку зв'язку з старшим командуванням та всередині взводу. Під час планування радист:

- Входить в радіо мережу в зазначений час.
- Переконається в правильності налаштувань (частот, протоколів безпеки, мережових ідентифікаторів) переносної радіостанції взводу [Коментар від перекладачів: переносна радіостанція переноситься та використовується радистом взводу] та портативних радіостанцій [Коментар від перекладачів: портативні радіостанції зазвичай переносяться та використовуються не радистом] взводу
- Інформує командира взводу і командирів відділень коли, згідно плану в інструкції з радіозв'язку (SOI – signal operating instructions), потрібно змінити налаштування радіостанцій та позивні на нові керуючись часом в автоматизованому пристрої керування мережею (ANCD).
- Забезпечує належне функціонування всіх радіостанцій взводу, усуває несправності та повідомляє старшого командира про недоліки.
- Приймає міри з захисту всього комунікаційного обладнання від води.

1-22. Окрім завдання ведення запису фактичних переміщень взводу (en route recorder) протягом усіх етапів виконання завдань, радист також:

- Засікає час з початку штурму об'єкта.
- Подає по радіостанції старшому командирі стандартну доповідь SALUTE (size, activity, location, unit, time, and equipment – чисельність противника, дії противника, координати місця контакту з противником, підрозділ противника (якщо це відомо), час контакту та обладнання) про всі контакти з противником. [Коментар від перекладачів: стандартна доповідь SALUTE є аналогом доповіді SALTA (strength, enemy activity, locations, time of sighting, friendly action – кількісний склад противника, дії противника, координати місця знаходження противника та доповідача, час виявлення противника, дії своїх сил), з затвердженого в ЗСУ Довідник "Кишеньковий невідкладних голосових повідомлень сухопутних військ НАТО", 2021. Крім

того, аббревіатури SALUTE та SALTA є мнемонічними, бо допомагають запам'ятати пункти доповідей.]

- Доповідає старшому командирі розклади виконання завдань (OPSKED) взводу.

Артилерійський корегувальник

1-23. Артилерійський корегувальник (FO – forward observer) допомагає командирі взводу, слугуючи очима та вухами польової артилерії та мінометів. В основному артилерійський корегувальник відповідає за таргетинг, виклик і коригування вогню артилерії. Артилерійський корегувальник має знати місцевість, на якій діє взвод, тактичну обстановку, завдання, задум, схему маневру взводу та пріоритетність цілей для вогневого ураження.

1-24. Під час планування артилерійський корегувальник обирає цілі для вогневого ураження в інтересах взводу у відповідності до бойового наказу (OPORD) командира роти, вказівок командира взводу та аналізу факторів мнемонічної аббревіатури МЕТТ-ТС; артилерійський корегувальник готує робочу карту, оверлей вогневої підтримки, необхідні схеми та таблиці. Під час виконання завдання артилерійський корегувальник також:

- Інформує старшого командира групи артилерійської підтримки (FIST – fire support team) про необхідність вогню артилерії в інтересах взводу.
- Вибирає нові цілі для ураження вогнем артилерії в інтересах взводу у відповідності до бойового наказу (OPORD) командира роти, вказівок командира взводу та аналізу факторів мнемонічної аббревіатури МЕТТ-ТС.
- Викликає та коригує вогонь артилерії.
- Діє в команді з радистом.
- Обирає собі спостережні пости (OP).
- Підтримує зв'язок згідно з розпорядженням офіцера вогневої підтримки управління роти (FSO – fire support officer).
- Постійно проводить визначення свого місцезнаходження в 8-значних координатах. [Коментар від перекладачів: маються на увазі координати MGRS (Military Grid Reference System) – в цій системі координат: 4-значні координати означають точність до 1000 м; 6-значні координати означають точність до

100 м; 8-значні координати означають точність до 10 м; 10-значні координати означають точність до 1 м.]

ПРИЙНЯТТЯ КОМАНДУВАННЯ ВЗВОДОМ (ВІДДІЛЕННЯМ) ЛЕГКОЇ ПІХОТИ

1-25. Можливо, що будь кому зі взводу чи відділення, доведеться взяти на себе командування своїм підрозділом у надзвичайній ситуації, тому кожен піхотинець повинен бути готовий це зробити. Якщо ситуація дозволяє, то під час прийняття командування на себе, Рейнджер повинен виконати дії (не обов'язково в такому порядку) що наведені в таблиці 1-2, беручи до уваги фактори мнемонічної аббревіатури МЕТТ-ТС.

Таблиця 1-2. Дії при прийомі на себе командування підрозділом

Інформує	Підлеглих командирів та старшого командира
Перевіряє	Готовність підрозділу до оборони
Перевіряє	Групове озброєння (crew-served weapons) [Коментар від перекладачів: групове озброєння – озброєння, яке застосовується розрахунком (обслугою); в піхотному взводі це станкові кулемети, станкові автоматичні гранатомети.]
Визначає	Місцезнаходження підрозділу
Розподіляє і перевіряє	Спорядження
Перевіряє	Стан особового складу
Віддає	Доповнюючий бойовий наказ (FRAGORD), якщо це потрібно
Реорганізує підрозділ	Перегруповує особовий склад, якщо потрібно, при цьому зберігає цілісність підрозділу, коли це можливо.
Підтримує	Шумо- та світломаскування
Продовжує	Виконання запланованих до цього дій на базі патрулю (РВ), і особливо підтримання готовності до оборони, якщо підрозділ знаходиться на базі патрулю (РВ)
Проводить	Щонайменше, проводить розвідувальний аналіз по мапі

рекогносцировку

Розробляє

План подальших дій

Розділ 2. Робота командира взводу (відділення) легкої піхоти з планування, підготовки та ведення бою (дій)

У цій главі описані прийоми та процедури, які використовуються командирами взводів та відділень легкої піхоти на етапах планування, підготовки та ведення бою. Зокрема, в ньому розглядаються: процес управління військами (TLP) для роти, взводу, відділення та їм рівних, аналіз розвідувальної інформації, скелети наказів, а також прийоми, необхідні для підготовки взводу (відділення) до ведення бойових дій. Їх використання вимагає наявності часу. Коли є достатньо часу, командири можуть детально планувати та ретельно готуватися до бою (дій). У випадку, коли мало часу, командири мають покладатися на попередньо відтренеровані дії, бойові алгоритми (battle drills) та стандартизований порядок дій підрозділу (SOP).

ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ (TLP) ДЛЯ РОТИ, ВЗВОДУ, ВІДДІЛЕННЯ ТА ЇМ РІВНИХ

2-1. В Таблиці 2-1 покроково відображений процес управління військами (TLP – troop leading procedures). Командир має виконати ці кроки, щоб підготувати підрозділ до виконання завдання.

[Коментар від перекладачів: Інакше кажучи, процес управління військами (TLP) призначений для командирів БЕЗ штабів, тобто командирів рот, взводів, відділень. А для командирів ЗІ штабами, тобто командирів батальонів, полків, бригад, призначений процес прийняття військового рішення MDMP (military decision making process). MDMP детально описаний в Додатку В настанови армії США FM 5-0 The Operations Process (2010 р), яка в 2016 р була перекладена на українську мову; в цій же настанові в Додатку С є порівняння MDMP та TLP.]

2-2. Процес управління військами (TLP) починається, коли командир отримує від старшого командира попереднє бойове розпорядження (WARNORD), бойовий наказ (OPORD) чи доповнюючий бойовий наказ (FRAGORD). Кроки з 3-го по 8-ий можна виконувати в будь-якому порядку або одночасно.

Таблиця 2-1. Список кроків процесу управління військами (TLP)

1. Отримати наказ. 2. Віддати попередній наказ. 3. Розробити попередній план. 4. Розпочати переміщення.	5. Провести рекогносцировку. 6. Розробити план. 7. Віддати наказ. 8. Контролювати та вдосконалювати
--	--

Крок 1. Отримати наказ.

2-3. Командир може отримати завдання у попередньому бойовому розпорядженні (WARNORD), бойовому наказі (OPORD) чи доповнюючому бойовому наказі (FRAGORD) старшого командира. Правило 1/3-2/3 стосується лише планування та підготовки до бою (дій). Правило 1/3-2/3 каже що командир на розробку плану бою (дій), написання і віддачу свого бойового наказу (OPORD) повинен витратити не більше 1/3 наявного часу. А під час решти 2/3 наявного часу його підлеглі командири проводять розробку свого плану бою (дій) і віддачу своїх бойових наказів (OPORD), а також проводяться репетиції ведення майбутнього бою (дій). При використанні правила 1/3-2/3 відбувається паралельне планування. Командир має провести швидкий аналіз отриманого від старшого командира завдання з метою розподілу часу на планування та підготовку (в тому числі на репетиції).

Крок 2. Віддати попередній наказ.

2-4. Командир надає підлеглим первинні вказівки (інструкції) віддачею попереднього бойового розпорядження (WARNORD), яке повинно містити достатньо інформації, щоб підлеглі могли почати підготовку до виконання якнайшвидше, ще до того, як їм буде відданий бойовий наказ (OPORD). Попереднє бойове розпорядження (WARNORD) відображає формат бойового наказу (OPORD) з 5 пунктів, і може додатково містити:

- Тип майбутнього бою (дій).
- Приблизне місце проведення майбутнього бою (дій).
- Орієнтовний час на планування та підготовку (в тому числі час відведений на репетиції).
- Які дії по збору недостаючої розвідувальної інформації потрібно виконати.

- Які підготовчі переміщення у підрозділі необхідно розпочати.
- Вказівки командира з планування та підготовки (включаючи графік планування).
- Запити розвідувальної інформації (IR – information requirements).
- Найпріоритетніші запити розвідувальної інформації від командира (CCIR – commander’s critical information requirements).

[Коментар від перекладачів: попереднє бойове розпорядження (WARNORD), бойовий наказ (OPORD) та доповнюючий бойовий наказ (FRAGORD) мають стандартні 5 пунктів, щоб легше їх було запам’ятати.]

Крок 3. Розробити попередній план.

2-5. Спершу командир повинен оцінити обстановку і на основі цього вже розробити попередній план бою (дій) свого підрозділу. Це є аналізом поставленого командиром завдання. Командир аналізує фактори мнемонічної аббревіатури МЕТТ-ТС, яка означає список факторів: завдання підрозділу, дані про противника, місцевість поля бою і погодні умови, наявні свої війська та їх підтримка, наявний час та цивільних (mission, enemy, terrain and weather, troops and support available – time available, and civil considerations). Далі на основі результату аналізу цих факторів командир розробляє попередній план бою (дій) свого підрозділу.

а. Провести детальний аналіз отриманого завдання:

- Отримане **завдання, задум** (intent) та **концепцію** (concept) бою (дій) **старших командирів** на один та два рівні вище. Ця інформація має знаходитись в отриманому наказі OPORD в пунктах 1b від командира на два рівні вище та пунктах 2 і 3 від командира на рівень вище. [Коментар від перекладачів: тобто командир взводу повинен знати задум і концепцію командира роти та командира батальону, а командир відділення повинен знати задум і концепцію командира взводу та командира роти.]
- **Завдання підрозділу** (unit tasks) – це прямі завдання, які чітко вказані в отриманому наказі чи розпорядженні (specified tasks), або неявні завдання, які стають очевидними під час аналізу отриманого наказу чи розпорядження (implied tasks). (Див. таблицю 2-2.)

Таблиця 2-2. Приклади завдань підрозділу, що вказані в бойовому наказі старшого командира та завдань підрозділу, що впливають з аналізу бойового наказу старшого командира

<i>Завдання вказані у отриманому наказі (розпорядженні)</i>	<i>Завдання що впливають з отриманого наказу (розпорядження)</i>
<p>Утримати пагорб з відміткою висоти 545.</p> <p>Придати мінометному взводу (з мінометами калібру 81-мм) одне піхотне відділення для піднесення мінометних мін.</p> <p>Встановити спостережний пост (ОП) поблизу GA124325 [Коментар від перекладачів: це координати MGRS] не пізніше 15:00 30 листопада.</p>	<p>Забезпечити готовність до зіткнення з противником під час руху.</p> <p>Провести поповнення запасів.</p> <p>Координувати бій (дії) з сусідніми підрозділами.</p>

- **Обмеження, що накладені на підрозділ.** Командир має ідентифікувати будь-які обмеження, що накладені на підрозділ. Ці обмеження або забороняють певні дії, або вимагають виконання певних дій. Командир визначає усі обмеження, які накладає отриманий наказ на здатність підрозділів виконувати завдання. Існує два типи обмежень: наказувальні (вимагають виконання певних дій) і заборонні (забороняють виконання певних дій).
- **Необхідні для виконання завдання дії** (mission essential task(s)). Після перегляду всіх факторів, наведених у попередніх абзацах, командир ідентифікує необхідні для виконання завдання дії. Невиконання цих дій означає невиконання всього завдання. Необхідні для виконання завдання дії потрібно буде вказати в наказі в третьому пункті "Виконання та інструкції з координації" в підпункті "Маневр" при написанні командиром його майбутнього наказу.
- **Сформульоване завдання** (restated mission) повинно чітко та лаконічно визначати завдання (кінцевий результат, який потрібно

досягти) та необхідні для виконання завдання дії. В завданні має бути вказано ХТО, ЩО (кінцевий результат, який потрібно досягти), КОЛИ (часовий ліміт), ДЕ (зазвичай прямокутні координати [Коментар від перекладачів: маються на увазі координати MGRS]) і НАВІЩО (мета виконання завдання). (Див. таблицю 2-3.)

Таблиця 2-3. Приклади формулювання командиром завдання своєму підрозділу у відповідності до аналізу задуму старшого командира

(Хто?) 1-й взвод **(Що?)** атакує для подальшого утримання пагорб з відміткою висоти 482 – об’єкт з умовною назвою "Синій" **(Де?)** з координатами NB457371 [Коментар від перекладачів: це координати MGRS.].

Об’єкт "Синій" повинен бути захопленим **(Коли?)** не пізніше 05:00 09 грудня. **(Навіщо?)** Для того, щоб рота змогла знищити командний пункт противника (основне зусилля роти).

(Хто?) 1-й взвод роти С **(Що?)** обороняє сектор: **(Де?)** AB163456; AB163486; AB123486; AB123456 [Коментар від перекладачів: це координати MGRS]. Сектор має бути готовим до оборони **(Коли?)** не пізніше 15:30 16 жовтня. **(Навіщо?)** Щоб не допустити атаку противника з півдня в фланг роти В, 3-го піхотного батальону 187-го піхотного полку.

б. В подальшому потрібно проаналізувати ситуацію та розробити можливий(ві) варіант(и) дій (COA – course of action). [Коментар від перекладачів: зазвичай командир взводу та командир відділення мають час на розробку лише одного варіанту дій, але якщо часу вистає, то варто розробити декілька можливих варіантів дій. В такому разі в кінці Кроку 3 потрібно буде порівняти розроблені варіанти дій і обрати один з них]. Можливий варіант дій (COA) повинен відповідати критеріям:

- **Критерій реалізованості** (suitable). Тобто варіант дій повинен відповідати реальним і прогнозованим умовам обстановки та призводити до виконання завдання і бути у відповідності до задуму та концепції старшого командира.
- **Критерій допустимості** (acceptable). Тобто варіант дій повинен мати раціональне використання сил і засобів та в ньому має бути

закладений допустимий рівень ризику і допустимий рівень втрат особового складу підрозділу. Оцінка цього критерію багато в чому суб'єктивна.

с. Маючи вже сформульоване завдання (restated mission) (описано в пункті "а" цього тексту), що забезпечує подальший фокус уваги командира, він продовжує оцінювати інші фактори мнемонічної аббревіатури МЕТТ-ТС:

- Що відомо про противника? (Див. таблицю 2-4.)
- Як місцевість і погодні умови вплинуть на ведення бою (дій)?
Необхідно проаналізувати місцевість використовуючи фактори мнемонічної аббревіатури ОАКОС*, яка означає список факторів аналізу місцевості: перешкоди для пересування, доступні шляхи пересування, ключові ділянки місцевості, умови спостереження та ведення вогню, захисні укриття та укриття від спостереження (obstacles, avenues of approach, key terrain, observation and fields of fire, and cover and concealment)

* [Коментар від перекладачів: якщо ви зацікавились в походженні аббревіатур радимо переглянути Додаток С. "Еволюція мнемонічних аббревіатур МЕТТ-ТС та ОСОКА"]

Таблиця 2-4. Оцінка противника

Склад противника	Проаналізуйте склад сил і засобів, які противник може застосувати в майбутньому бою. Визначте яке озброєння матиме противник на полі бою, і яке озброєння може надати йому вогневу підтримку.
Розташування противника	Розташування противника означає те, як розташовані сили на місцевості, наприклад в оборонних позиціях, в районі зосередження (assembly area), на марші.
Співвідношення сил і засобів сторін	Кількісно-якісне співвідношення сил і засобів сторін (в тому числі співвідношення особового складу, який може спішитися)

Недавня активність противника	Проаналізуйте нещодавно та значну активність противника, яка може свідчити про майбутні наміри противника.
Можливості противника по введенню резерву в бій	Визначте позиції резервів противника та розрахуйте приблизний час потрібний для контратаки резерва чи прибуття підкріплення.
Можливі варіанти дій противника	Визначте можливі варіанти дій противника (ЕСОА – enemy's courses of action). Їх аналіз забезпечить те, що наш підрозділ не буде захоплений зненацька.

- **Перешкоди для пересування (obstacles).** Визначте розташування природних та штучних перешкод та ділянок місцевості що зменшують мобільність.
- **Доступні шляхи пересування (avenues of approach)** визначають далі, при чому для підрозділів на один рівень нижче. Повітряні та підземні шляхи також аналізуються. В таблиці 2-5 зазначені питання які треба обдумати при визначенні шляхів пересування.

Таблиця 2-5. Питання які треба обдумати при визначенні шляхів пересування (avenues of approach)

наші наступальні бойові дії	Як доступні шляхи пересування можуть забезпечити наше просування? Які переваги та недоліки кожного з них? (Врахуйте дії противника, швидкість пересування, захисні укриття та укриття від спостереження) Які ймовірні шляхи контратаки противника?
наступальні бойові дії противника	Як противник може використати доступні шляхи пересування? Які з доступних шляхів пересування найбільш небезпечні для нас? А які – найменше? (Пріоритизуйте кожен доступний шлях пересування). Які доступні шляхи пересування допоможуть нам контратакувати противника?

- **Ключові ділянки місцевості** (key terrain) – будь-яка ділянка місцевості захоплення, утримання, або контроль над якою надає перевагу одній з сторін. Користуючись мапою та вже проаналізованою інформацією знайдіть ключові ділянки місцевості, які домінують над доступними шляхами пересування або певним об'єктом. Далі знайдіть так звану вирішальну ділянку місцевості (decisive terrain), тобто ділянку, встановлення або підтримання контролю над якою має вирішальне значення для успішності виконання вашого завдання.
- **Умови спостереження та ведення вогню** (observation and fields of fire). Визначте позиції, які найкраще підходять для спостереження та ведення вогню по доступним шляхам пересування та певному об'єкту. Аналіз умов ведення вогню в першу чергу стосується стрільби прямим наведенням (direct fire).
- **Захисні укриття та укриття від спостереження** (cover and concealment). Їх аналіз зазвичай є невід'ємною складовою аналізу умов спостереження та ведення вогню. Вогневі позиції одночасно мають бути ефективними та мати захист від ураження противником. Піхотні підрозділи можуть покращити свої вогневі позиції викопавши окопи та замаскувавши їх. Маршрут пересування обирається так, щоб рельєф місцевості забезпечував захисні укриття та укриття від спостереження.

Крок 4. Розпочати переміщення; Крок 5. Провести рекогносцировку; та Крок 6. Розробити план.

- 2-6. Може виникнути необхідність розпочати підготовчі переміщення підрозділу, у той час коли командир все ще займається плануванням або проводить рекогносцирування [Коментар від перекладачів: збирає інформацію, якої не вистачає для розробки фінального плану]. Необхідність у цьому може виникнути в будь-який момент часу в процесі управління військами (TLP). У разі наявності часу [Коментар від перекладачів: та коли обстановка дозволяє] командир може персонально провести командирське рекогносцирування.
- 2-7. У випадку коли мало часу [Коментар від перекладачів: чи коли обстановка НЕ дозволяє персонально провести командирське рекогносцирування], командир проводить рекогносцирування по мапі. Іноді рекогносцирування проводить інший підрозділ

[Коментар від перекладачів: в умовах російсько-української війни замість персонального командирського рекогносцирування часто застосовують розвідувальні БПЛА.]

Крок 7. Віддати наказ.

- 2-8. Командир взводу та командири відділень зазвичай віддають усні бойові накази (OPORD), це допомагає підлеглим зрозуміти концепцію виконання завдання. По можливості, командири віддають накази одним або двома наступними способами:
- щоб перед очима підлеглих була місцевість, на якій вони будуть діяти, у випадку оборонних дій; або
  - щоб перед очима підлеглих був макет (terrain model) або схема (terrain sketch) місцевості, на якій вони будуть діяти.
- 2-9. Командири можуть вимагати від підлеглих повторити весь наказ або його частину чи продемонструвати на макеті (terrain model) або схемі (terrain sketch) місцевості як вони будуть виконувати поставлене їм завдання. Командирам також варто задати контрольні питання особовому складу, щоб переконатися, що вони розуміють як буде діяти підрозділ.

Крок 8. Контролювати та вдосконалювати.

- 2-10. Командир контролює підготовку підрозділу до бою (дій) за допомогою репетицій (rehearsals) та контрольних оглядів (inspections). Репетиції включають у себе проговорення командирами відділень своїх майбутніх дій своєму командир взводу в тому порядку, в якому ці дії будуть ними виконуватися.
- 2-11. Командир має проводити репетиції на місцевості, яка схожа на місцевість майбутнього бою (дій) та у схожих умовах освітлення. Цілі які досягаються проведенням репетицій:
- Спільне тренування дій, необхідних для виконання поставленого завдання (покращення злагодженості)
  - Виявлення слабких місць (або проблемних моментів) у плані виконання поставленого завдання
  - Демонстрація правильності синхронізації дій всіма підлеглими
  - Покращення розуміння особовим складом своїх майбутніх дій (виховання впевненості)
- 2-12. Взвод може розпочати репетиції виконання бойових алгоритмів

(battle drills) та елементів стандартизованого порядку дій підрозділу (SOP) ще до отримання бойового наказу (OPORD). А після того, як взводу був відданий бойовий наказ можна розпочати репетиції виконання дій, які специфічні для конкретного майбутнього бою. Важливими діями для відпрацювання шляхом репетицій є:

- Дії на об'єкті;
- Дії у вихідному положенні для штурму (assault position) об'єкта;
- Пророблення проходу у перешкодах (вибухових та невибухових);
- Використання спеціального обладнання або вибухових зарядів;
- Дії при несподіваному контакті з противником.

2-13. Існує декілька типів репетицій: підтверджуючий брифінг (confirmation brief), репетиція частиною особового складу підрозділу (reduced force rehearsal), репетиція всім особовим складом підрозділу (full force rehearsal), репетиція виконання певних тактичних прийомів (techniques rehearsal).

Під час **підтверджуючого брифінгу** ключові лідери послідовно доповідають які дії вони будуть виконувати під час виконання поставленого завдання. При діях як патруль командир патруля проводить перший підтверджуючий брифінг одразу після віддачі своїм підлеглим доповнюючого бойового наказу (FRAGORD) та ще один підтверджуючий брифінг одразу після того, як підлеглі розробили свої плани дій.

Репетиції частиною особового складу підрозділу проводяться коли час є ключовим обмеженням та підрозділу потрібно підтримувати готовність до зіткнення з противником. Під час репетицій цього типу зазвичай присутні лише ключові лідери підрозділу. Використовуються макети місцевості, макети місцевості в ящику з піском (sand tables) та моделі невеликого масштабу.

Однак, **репетиція всім особовим складом підрозділу** – це найефективніший тип репетиції. Спочатку такі репетиції проводять вдень та на відкритій місцевості, а потім вже їх проводять у наближених до реальних умовах майбутнього бою (дій). Весь особовий склад приймає участь у репетиціях цього типу, такі репетиції можуть бути двосторонніми (force-on-force).

2-14. **Способи проведення репетицій.** Репетиції можуть бути двосторонніми (force-on-force), на карті (дають обмежений результат для обмеженої кількості присутніх), з використанням радіостанцій

(це запобігає скупченню командирів в одному місці; допомагає відтренувати радіозв'язок у майбутньому бою (діях)), з використанням макету місцевості (приймають участь всі ключові лідери; на макеті місцевості повинні бути відображені всі міри контролю і координації (control measures) [Коментар від перекладачів: прикладами мір контролю і координації є: орієнтири, рубежі фаз, позиції, об'єкти ...]), а також – репетиція алгоритму виконання завдання (ROC drill – rehearsal of concept drill) (така репетиція проводиться на невеликій ділянці місцевості на якій нанесені міри контролю і координації (control measures), учасники такої репетиції переміщуються по цій ділянці місцевості показуючи в зменшеному масштабі свої майбутні дії на полі бою).

2-15. **Контрольні огляди.** Командири відділень повинні провести перевинний контрольний огляд (initial inspections) одразу після отримання попереднього бойового розпорядження (WARNORD). Головний сержант взводу проводить вибіркові перевірки (spot checks) під час всього часу підготовки підрозділу до бою (дій). Далі командир взводу та головний сержант взводу повинні провести фінальну контрольний огляд (final inspection). Огляд готовності підрозділу (precombat checks) та контрольні огляди (initial inspections) включають в себе перевірку:

- зброї та боєприпасів;
- спорядження (екіпірування);
- спеціального обладнання, необхідного для виконання завдання;
- розуміння солдатами завдання підрозділу та своїх індивідуальних завдань.
- засобів зв'язку;
- пайків і запасів води;
- елементів маскування;
- усунення недоліків, виявлених під час попередніх перевірок.

РОЗВІДУВАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

2-16. Збір розвідувальної інформації (combat intelligence) є одним із найважливіших аспектів при проведенні патрулювання. **Доповіді.** Всю зібрану розвідувальну інформацію необхідно швидко, точно та в повному обсязі доповісти. Використовуйте стандартну доповідь SALUTE (size, activity, location, unit, time, and equipment –

чисельність противника, дії противника, координати місця контакту з противником, підрозділ противник (якщо це відомо), час контакту та обладнання) для доповіді та запису інформації. [Коментар від перекладачів: стандартна доповідь SALUTE є аналогом до доповіді SALTA (strength, enemy activity, locations, time of sighting, friendly action – кількісний склад противника, дії противника, координати місця знаходження противника та доповідача, час виявлення противника, дії своїх сил), з затвердженого в ЗСУ Довідник "Кишеньковий невідкладних голосових повідомлень сухопутних військ НАТО", 2021. Крім того, аббревіатури SALUTE та SALTA є мнемонічними, бо допомагають запам'ятати пункти доповідей.]

Таблиця 2-6. Приклад стандартної доповіді SALUTE

S	SIZE	Чисельність противника	сім солдат противника
A	ACTIVITY	Дії противника	рухаються на південний схід
L	LOCATION	Координати місця контакту з противником	GA123456 [Коментар від перекладачів: це координати MGRS]
U	UNIT/ UNIFORM	Підрозділ противник (якщо це відомо)/уніформа противника	уніформа сіро-оливкового кольору з нашивкою з червоною шестикутною зіркою на лівому плечі.
T	TIME	Час і дата контакту	21:02 16 січня
E	EQUIPMENT	Обладнання противника	у них один кулемет та один ПТРК

2-17. **Схеми** (field sketches). По можливості додайте схему (графічний документ) до кожної доповіді. На схему наноситься тільки важлива в воєнному відношенні інформація, така як цілі, об'єкти, інженерні загородження, сектори спостереження та ведення вогню, розположення та розміщення військ (використовуйте символи з настанови армії США ADRP 1-02). Використовуйте примітки для пояснень до схем, але не слід засмічувати схему. Також приберіть дані про особовий склад, озброєння та техніку, адже ці пункти є у стандартній доповіді SALUTE.

2-18. **Захоплені документи противника** збираються командиром та додаються ним до своєї доповіді, на документах мають стояти відмітки про час та місце їх захоплення.

Полонені. Якщо були захоплені полонені, з ними треба поводитись відповідно до Женевської Конвенції та керуватися правилом 5-S [Коментар від перекладачів: 5-S – це мнемонічна аббревіатура в доктрині армії США.]. Одразу після повернення з виконаного завдання підрозділ проводить доповідь. Правило 5-S включає:

- Обшукати полоненого (search).
- Режим тиші (silence).
- Окреме утримання полонених (segregate). [Коментар від перекладачів: мається на увазі що полонених потрібно розділити на групи; тримати командирів окремо від солдат]
- Охорона полонених (safeguard).
- Швидке транспортування полонених в тил (speed to rear). [Коментар від перекладачів: в оригіналі перші літери кожної фрази складають п'ять S]

ПОПЕРЕДНЄ БОЙОВЕ РОЗПОРЯДЖЕННЯ (WARNORD)

2-19. Попереднє бойове розпорядження завчасно сповіщає підлеглих про майбутнє завдання підрозділу. Це дає особовому складу час підготуватися. Попереднє бойове розпорядження має бути лаконічним, але повним. У таблиці 2-7 наведено приклад скелету попереднього бойового розпорядження. У таблиці 2-8 наведено приклад попереднього бойового розпорядження для піхотного відділення.

Примітка: попереднє бойове розпорядження вповноважує виконання завдання лише тоді, коли це чітко зазначено у ньому.

Таблиця 2-7. Приклад попереднього бойового розпорядження (WARNORD)

<p>ПОПЕРЕДНЄ БОЙОВЕ РОЗПОРЯДЖЕННЯ (WARNORD)</p> <p>_____ (умовна назва)</p> <p>Перекличка присутніх, олівець, ручка, папір, Довідник Рейнджера, карта, протрактор, планшет командира, та утримання від питань до кінця брифінгу.</p> <p>Посилання: відсилка до вищого наказу (розпорядження) старшого командира (OPORD) та визначення аркуша карти для операції.</p> <p>Часовий пояс операції: (не обов'язково).</p>

Бойовий розрахунок (task organization) підрозділу: не обов'язково, але може бути вказано в пункті 1d.

1. **ОБСТАНОВКА.** Її вказано в наказі (розпорядженні) вашого старшого командира (OPORD) в пункті 1a. Включаючи наступну інформацію:

a. **Район інтересу** (area of interest): вказано район інтересу на карті.

- орієнтація кожної точки відносно сторін світу (північ, південь, схід і захід)
- прямокутник всередині якого знаходиться район інтересу обмежений лініями широти та довготи.

b. **Район дій підрозділу** (area of operations): окреслено район майбутніх дій підрозділу на карті. Повідомлено об'єкт (objective) майбутніх дій та поточне розташування підрозділу.

- окреслено район дій, вказано розмежувальні лінії (boundaries).
- ознайомлено з основними формами рельєфу та наявними забудовами в районі майбутніх дій підрозділу.

c. **Війська противника:** включають значні зміни у складі військ противника. Розташування військ противника та варіанти можливих дій противника. Детальна інформація про противника (хто, що, де), може бути не відомою для включення в початковий попередній бойовий наказ (WARNORD), але по мірі появи вона можна бути включена в наступні бойові розпорядження.

d. **Свої війська:** необов'язково, повідомляється лише те що дійсно потрібно для попереднього бойового розпорядження.

- повідомляється завдання старшого командира (хто, що, коли, де, навіщо).
- повідомляється (по можливості на карті) задум (commander's intent) старшого командира (ця інформація має бути в пункті 1b наказу (розпорядження) старшого командира (OPORD)).
- вказується на карті поточне розташування дружніх підрозділів.

e. **Придані та відкомандировані підрозділи:** лише основні зміни організаційно-штатної структури підрозділу (які підрозділи були придані на посилення та які ваші підрозділи були відкомандировані до інших підрозділів), зі вказуванням на карті

2. ЗАВДАННЯ. Хто? Що? (завдання) Де? Коли? Навіщо? (мета).
Проговоріть завдання двічі.

3. ВИКОНАННЯ. Включно з наступною інформацією:

А. Концепція (concept) бою (дій): повідомляється якомога більше відомої інформації. Концепція повинна описувати застосування елементів маневрів. Надається загальний напрямок пересування, приблизну відстань, приблизний час пересування, спосіб пересування та основні завдання, які необхідно виконати. Проговорюються всі активності та точки маршруту, від початку до кінця.

В. Завдання підпорядкованим підрозділам: надано конкретні завдання підпорядкованим підрозділам, щоб допомогти в плануванні, підготовці та виконанні завдання підрозділу. Вказівки з планування можуть мати завдання для четвірок, створених тимчасових груп та ключових осіб.

С. Інструкції з координації: включають всю відому на даний момент інформацію. Мають охоплювати хоча б наступні пункти:

- Уніформа та спорядження однакові для всього особового складу.
- Розподілення спорядження та навантаження особового складу (при розподіленні враховуються фактори мнемонічної аббревіатури МЕТТ-ТС).
- Розподіл наявного часу. (Повідомляється коли, що, де, хто та всі часові рамки. Планування проходить у зворотному порядку. Використовується правило $\frac{1}{3}$ – $\frac{2}{3}$).
- Конкретні пріоритети виконання поставлених завдань.
- Інформація, щодо координаційних зустрічей (coordination meetings).
- Пріоритети репетицій та контрольних оглядів.
- Найраніший час початку переміщень.

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. Повідомляється вся відома інформація про логістичну підготовку.

а.Логістика:

- **Технічне обслуговування:** час і місце видачі/заміни зброї та обладнання.

- **Перевезення підрозділу:** спосіб і тип транспортування до об'єкту та від об'єкту. Встановлюється як відбуватиметься координація за нагальної потреби. Надається доручення підлеглому командирі (за потреби) скласти план завантаження особового складу, кількість одиниць техніки чи поїздок, та резервний план.
- **Поповнення запасів:** включає лише класи запасів які вимагають координації або спеціальних інструкцій (наприклад, пайки, паливо, боєприпаси та інші).

б.Медичне забезпечення: визначається будь-яке медичне обладнання, матеріали або профілактичні лікарські засоби які потребують координації.

5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.

А. Командування: наступництво командування, якщо це не вказано в стандартних процедурах SOP підрозділу.

В. Управління:

- **КСП:** де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти.
- **Доповіді:** повідомте список необхідних доповідей, які відсутні в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

С. Зв'язок: описується концепція сигналів, включаючи діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI – signal operating instructions) або йде відсилка до наказу (розпорядження) старшого командира з організації радіозв'язку.

Також повідомляються підлеглим вказівки щодо підготовки до бойового наказу (OPORD) та задачі. Вказується час, місце та уніформа для бойового наказу (OPORD).

Надається час на осмислення (time hack) та переходять до запитань та уточнень.

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

КСП – командно-спостережний пункт (CP — Command Post).

SOI – signal operating instructions (інструкції з радіозв'язку)

SOP — standard operation procedure (стандартні процедури)

OPORD — operation order (бойовий наказ/розпорядження)

WARNORD — warning order (попередній бойовий наказ/розпорядження)
METT-TC — mission, enemy, terrain and weather, troops and support available-time available and civil considerations (задача, ворог, місцевість і погода, війська та підтримка, доступний час та цивільні)

Таблиця 2-8. Приклад віддачі попереднього бойового розпорядження (WARNORD) командиром піхотного відділення

[Коментар від перекладачів: Загалом в Школі Рейнджерів готують до ведення бойових дій низької та середньої інтенсивності. Противником в Школі Рейнджерів виступає вигадна організація Фронт визволення Арагону, яка проводить терористичні операції та займається постачанням наркотиків. Слід відзначити, що з початком ведення бойових дій США в Афганістані, противник в Школі Рейнджерів став схожим на реальний Талібан. Наведено WARNORD командира піхотного відділення, це розпорядження авторизує підготовку відділення до влаштування засідки на піший патруль противника. Дане піхотне відділення Рейнджерів має чисельність 12 піхотинців; складається з командира відділення, двох четвірок Альфа та Браво (кожна четвірка складається з чотирьох піхотинців), радиста та приданого розрахунку 7,62-мм кулемета (з двох піхотинців: навідника кулемету та помічника навідника кулемету). Судячи з опису засідка буде мати дві флангові сторожові групи (ліва та права по два піхотинця). Типових для засідки в складі взводу тилової сторожові групи та сторожової групи в об'єктовому пункту збору (ORP) не буде. Тобто загалом вогонь по зоні ураження будуть вести ~ 6 піхотинців та один розрахунок 7,62-мм кулемета. В доктрині армії США протипіхотна засідка може бути ініційована проти противника, який по чисельності не перевищує кількість стрільців по зоні ураження. Тобто в цьому випадку мова йде про патруль противника, який складається з не більше 8 піхотинців. Слід відзначити, що спершу в Школі Рейнджерів навчають діяти в складі відділення, потім переходять на рівень взводу.]

В тексті розпорядження не вказано якому підрозділу належать вантажівки з водіями на яких пересуватиметься відділення. Можемо припустити, що вони підпорядковані управлінню учбового батальону Рейнджерів.]

ПОПЕРЕДНЄ РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОМАНДИРА ПІХОТНОГО ВІДДІЛЕННЯ

Перекличка; карта Кемп Дербі (Форт Беннінг, США) масштабу 1:50 000; ручка; олівець; протрактор; Довідник Рейнджера; оголосити: "я відповім на всі ваші запитання після завершення віддачі вам розпорядження".

1. Ситуація (коротко)

- a. **Район інтересу** (area of interest): {орієнтую карту по сторонам світу} наш район інтересу – це прямокутник обмежений лінією сітки з цифровим позначенням 86 на півночі; лінією сітки 18 на сході; лінією сітки 77 на півдні; лінією сітки 13 на заході {вказую на карті}.
- b. **Район дій підрозділу** (area of operations): ми будемо діяти в зоні з умовною назвою С. {вказую межі зони С на карті}. {вказую три основні форми рельєфу зони С на карті}. Наш об'єкт дій (objective) – це квадрат з координатами GA 152 796 {вказую на карті}, а наше поточне місцезнаходження тут {вказую на карті} – квадрат з координатами GA 196 790.
- c. **Війська противника:**
  - **Хто?** Фронт визволення Арагону.
  - **Що?** проводить піше патрулювання
  - **Де?** в квадраті з координатами GA 156 804.
- d. **Свої війська:**
  - **Завдання старшого командира**
    - **ХТО?** 1-й взвод роти В.
    - **ЩО?** влаштовує точкові засідки з метою знищити сили противника.
    - **Де?** в квадраті з умовною назвою об'єкт Блек. Засідки мають бути готовими не пізніше 23:00 30 січня.
    - **НАВІЩО?** з метою перешкодити контролю противника над об'єктом Блек.
  - **Задум старшого командира:**
    - Знайти та знищити сили противника в зоні С.
    - Жива сила і обладнання Фронту визволення Арагону мають бути знищені.
- e. **Придані та відкомандировані підрозділи:** нашому відділенню приданий розрахунок 7,62-мм кулемета з 05:30 30 січня

2. ЗАВДАННЯ. *Має бути ясным та чітким, за використання 5-W (параграф 3), проговорюється двічі.*

Наше 1-ше піхотне відділення 1-го піхотного взводу, роти В має влаштувати точкову засідку (point ambush) для **знищення (задача)** живої сили і обладнання противника в квадраті з умовною назвою об'єкт Ред із координатами GA 152 793 не пізніше 23:00 30 січня 2017 з метою **перешкодити (мета)** контролю противника над об'єктом Ред.

{проговорюю завдання відділення двічі}

[Коментар від перекладачів: В доктрині армії США об'єктом дій (objective) засідки називають зону ураження засідки. Тобто коли кажуть що об'єкт дій засідки є такий-то квадрат з 6-значними координатами MGRS, то це значить що зона ураження засідки знаходиться в цьому квадраті 100 м × 100 м]

3. ВИКОНАННЯ.

А. Концепція бою (дій): {присутні спочатку орієнтуються по кресленням або моделям місцевості} Зараз ми перебуваємо в Кемп Дербі (Форт Беннінг, США) в квадраті GA 1962 7902 {вказую на карті}. Ми вирушимо з Кемп Дербі на легкоброньованих вантажівках до точки спішування в квадраті GA 176 812 {вказую на карті}. Ми проїдемо 6000 м за приблизно 20 хв рухаючись загалом на північний захід. Після вивантаження ми будемо пішки пересуватись до об'єктового пункту збору (ORP) в квадраті GA 154 795 {вказую на карті}. Це піше пересування повинне зайняти до 3 год. В об'єктовому пункті збору (ORP) ми проведемо фінальну підготовку особового складу, озброєння і спорядження. Звідти ми будемо пішки пересуватись 400 м на південний захід до місця влаштування точкової засідки в квадраті GA 152 793 {вказую на карті}. Цей піший рух займе 30–60 хв. Після виконання дій в засідці ми пішки пройдемо 3000 м на північний захід, цей перехід займе чотири години до точки посадки на легкоброньовані вантажівки в квадраті GA 152 819 {вказую на карті}. Ми поїдемо назад в Кемп Дербі. По завершенню погрузки ми поїдемо 8 км на південний схід. Рух триватиме приблизно 30 хв до прибуття в Кемп Дербі. Після повернення в Кемп Дербі ми проведемо дебрифінг (debrief) та почнемо підготовку до подальших дій.

В. Завдання підпорядкованим підрозділам: позатактичні та тактичні інструкції, МЕТТ-ТС огляд, команди, спеціальні команди, та ключові виконавці (контроль-переміщення-завдання)

● **Управління відділенням:** При пішому пересуванні я, командир відділення, буду йти поряд з розрахунком кулемета М240 та радистом. Ми вчотирьох будемо йти другими за четвіркою Альфа. Розрахунок кулемета М240 є нашим основний вогневим засобом ураження противника в засідці. Радисте _____, ви записуватимете наші фактичні переміщення при пішому русі та фіксуватимете час вогневого контакту при потраплянні в засідку. Ви напишете п'ятий пункт "Управління та зв'язок" бойового наказу для нашого відділення. Перевірте щоб усі радіостанції були налаштовані згідно інструкції з радіозв'язку, а також проконтролюйте, щоб доповіді по радіозв'язку передавались згідно графіку.

● **Команда Альфа:** При пішому пересуванні ви йдете першими і дієте в якості головного дозора, ви відповідаєте за навігацію. В засідці відповідаєте за безпеку з флангів. Один з четвірки діє як стрілець-"штурман" (compass man), один з четвірки діє як стрілець-"крокомір" (pacer) [Коментар від перекладачів: Стрілець-"штурман" та стрілець-"крокомір" працюють разом: напрямок по азимуту за компасом задає стрілець-"штурман", а відстань яку пройшли у цьому азимуті рахує стрілець-"крокомір". Таким чином підрозділ знає пройдену відстань і напрямок]; двоє з четвірки діють як група рекогносцировки об'єктового пункту збору (ORP clearing team); в засідці четвірка Альфа діє як дві флангові сторожові групи (ліва та права по два піхотинця); при потребі двоє з четвірки діють як альтернативна група підривників (demolition team); при потребі двоє з четвірки діють як група охорони полонених (EPW (enemy prisoner of war) team); при потребі двоє з четвірки діють як група допомоги та транспортування поранених (aid and litter team); далі двоє з четвірки діють як сторожова група в точці посадки на легкоброньовані вантажівки. Старший четвірки Альфа _____, ви старший над двома фланговими сторожовими групами в засідці. Визначаєтесь відповідальним за написання першого пункту "Обстановка" бойового наказу для відділення. Також підготуйте схему пішого маршруту для навігації (з вказанням небезпечних

ділянок), макет місцевості (terrain model) для віддання відділенню бойового наказу, оверлей вогневої підтримки.

● **Команда Браво:** При пішому пересуванні ви йдете третіми. Після ураження противника в засідці вся четвірка Браво оглядає вбитих в зоні ураження засідки. Один з четвірки є альтернативним стрільцем-"штурманом" (compass man); один з четвірки є альтернативним стрільцем-"крокоміром"; при потребі двоє з четвірки діють як група підривників (demolition team); при потребі двоє з четвірки діють як група охорони полонених (EPW team); при потребі двоє з четвірки діють як група допомоги та транспортування поранених (aid and litter team); при потребі двоє з четвірки діють як група спостереження (surveillance and observation team). Старший четвірки Браво _____, ви керуєте оглядом вбитих в зоні ураження засідки, ви мій заступник і берете на себе командування відділенням при моїй відсутності. Відповідаєте за написання четвертого пункту "Забезпечення" бойового наказу для нашого відділення та додаток до бойового наказу – "Пересування на легкоброньованих вантажівках". Ви відповідаєте за отримання пайків та боєприпасів на відділення та їх розподіл. Переконайтеся, що кожен в відділенні здійснив по два тестові постріли з штурмових гвинтівок та що все спорядження закріплено відповідно до стандартизованого порядку дій (SOP) 4-го учбового батальйону Рейнджерів. Оновіть картку обліку боєприпасів відділення.

● **Старші четвірок:** ви відмічаєте на розкладі виконання завдань (OPSKED) відділення які завдання з підготовки вже виконано. Підготуйте наступництво командування в ваших четвірках, позиції під час маневрів, розподіліть Солдат четвірок для виконання дій в складі вказаних груп. Підійдете до мене за отриманням наступних інструкцій по завершенню цього попереднього розпорядження.

С. Інструкції з координації:

- Список спорядження для переносу під час виконання завдання написано на цих картках, список складено у відповідності до розпорядження командира Учбової бригади Рейнджерів. {зачитую підлеглим цей список}
- Розклад виконання завдань (OPSKED) відділення написаний на цій картці. {зачитую підлеглим цей розклад}

СПИСОК СПОРЯДЖЕННЯ. НЕСТИ	СПИСОК СПОРЯДЖЕННЯ. РЮКЗАК
Перелік на картці для нотаток	Перелік на картці для нотаток

РОЗКЛАД ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

КОЛИ	ЩО	ДЕ	ХТО
*06:30	віддання 1-му відділенню попереднього бойового розпорядження (WARNORD)	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
07:00	контрольний огляд (initial inspection)	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
*07:30	подати запит на поповнення запасів (пайки, боєприпасів та ін) до головного сержанта роти	КСП роти В в районі зосередження батальона	старший четвірки Браво
*07:45	забрати одержані запаси (пайки, боєприпаси та ін)	КСП роти В в районі зосередження батальона	старший четвірки Браво
08:00	здійснити тестові постріли з стрілецької зброї	ділянка для тестової стрільби з стрілецької зброї	все 1-ше відділення
*08:30	Координація з: <ul style="list-style-type: none"> • офіцером секції розвідувального аналізу S-2 штабу батальону; • офіцером оперативної секції S-3 штабу батальону; • офіцером вогневої підтримки штабу батальону. 	ділянка розташування 1-го взводу в районі зосередження батальона	командир піхотного відділення, радист
08:50	зустріч для координації дій з командиром підрозділу що діятиме в спільній зоні	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	старший четвірки Альфа, стрілець-"штурман"

*09:00	увійти до радіо мережі	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	радист
09:30	картка обліку боєприпасів відділення оновлена	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	старші четвірок Альфа та Браво
09:45	макет місцевості (terrain model) готовий	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	старший четвірки Альфа
*10:00	віддання 1-му відділенню бойового наказу (OPORD)	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
13:00	репетиція (rehearsal)	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
13:30	огляд готовності відділення	ділянка розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
*14:00	завантаження і посадка в вантажівки	КСП роти В в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
15:00	виїзд з Кемп Дербі	КСП роти В в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення
*16:00	пересування до об'єкту дій завершено	підлягає визначенню	все 1-ше відділення
18:00	об'єктовий пункт збору (ORP) зайнятий	підлягає визначенню	все 1-ше відділення
*20:00	точкова засідка встановлена	в квадраті GA 184774	все 1-ше відділення
*23:00	завдання виконано	підлягає визначенню	все 1-ше відділення
*02:00	завантаження і посадка в вантажівки для повернення в Кемп Дербі	підлягає визначенню	все 1-ше відділення
05:00	дебрифінг (debrief) відділення офіцером секції розвідувального аналізу S-2 штабу батальону	КСП батальона в районі зосередження батальона	все 1-ше відділення

* – точний час.

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

а. Логістика

- **Технічне обслуговування:** В 07:00 біля КСП роти В в районі зосередження батальона відділенню буде проведена видача чи заміна озброєння та обладнання.
- **Перевезення підрозділу:** Перевезення 1-го піхотного відділення з Кемп Дербі до об'єкту дій та назад в Кемп Дербі буде здійснено на легкоброньованих вантажівках. Старший четвірки Браво напише додаток до бойового наказу – "Пересування на легкоброньованих вантажівках", де буде вказано план посадки і висадки особового складу, план розподілу по вантажівках ключових осіб та ключового озброєння та спорядження.
- **Спорядження:**
  - **Клас 1 (провіант):** кожен Рейнджер відділення матиме з собою по два сухих пайка MRE та 5,5 літрів води в флягах чи камелбеку.
  - **Клас 5 (боєприпаси):** Старший четвірки Браво видасть кожному Рейнджеру відділення боєкомплект для переносу відповідно до стандартизованих процедур SOP підрозділу.

Приклад боєкомплекту з стандартизованих процедур SOP підрозділу

Приклад стандартної комплектації боєкомплектom зброї (кожної одиниці)

зброя	кількість боєприпасів	номенклатура
штурмова гвинтівка M4	210 шт	5,56-мм куля
ручний кулемет M249 SAW	625 шт	5,56-мм куля, трасер (4:1 суміш) <i>патрони в комбінації один патрон з трасуючою кулею через чотири патрони з звичайними кулями в кулеметній стрічці</i>
єдиний кулемет M240B	825 шт	7,62-мм куля, трасер (4:1 суміш)

підствольний гранатомет М320	12 шт	40-мм постріл з кумулятивно-уламковою гранатою
	3 шт	40-мм картечний постріл
	4 шт	40-мм постріл з освітлювальним зарядом
	2 шт	40-мм учбово-тренувальний постріл

[Коментар від перекладачів: наведений боєкомплект зброї (на одиницю зброї) є одним з можливих варіантів, за іншими даними зазвичай в Школі Рейнджерів боєкомплект на кулемети 5,56-мм М249 та 7,62-мм М240В складає по 1000 патронів, частина з яких може переноситись в рюкзаках будь-якого піхотинця відділення.]

Груповий боєкомплект піхотного відділення

номенклатура	кількість	примітки
протипіхотна міна напрямленої дії М18А1 Claymore	3 шт	М18А1
вибуховий заряд	2 шт	блок вибухівки С4, запалювальна трубка моделі М14 (капсуль-детонатор з вогнепровідним шнуром), механічний запалювальний пристрій моделі М81
ручна уламкова граната М67	24 шт	По 2 шт. кожному Солдату піхотного відділення
5,56-мм патрон з трасуючою кулею	126 шт	по 42 шт у командира відділення та старших четвірок Альфа і Браво
84-мм АТ4 одноразова реактивна граната кумулятивної дії	2 шт	по одній на четвірку
ручна димова граната сірого диму	6 шт	

ручна димова граната червоного диму	2 шт	
ручна димова граната жовтого диму	4 шт	

б. **Забезпечення духовно-релігійних потреб:** релігійні служби проходитимуть о 08:00 у каплиці.

с. **Медичне забезпечення:** Старший четвірки Альфа, ви отримаєте одну додаткову групову аптечку.

5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК

а. Командування.

- **Місцезнаходження командира:** Я, командир відділення, буду знаходитись на ділянці розташування 1-го відділення в районі зосередження батальона під час підготовки відділення до виконання завдання. Де я буду знаходитись на всіх інших етапах виконання завдання я повідомлю вам в бойовому наказі (OPORD).
- **Наступництво командування:** {вказується порядок наступництва у випадку якщо його не було вказано до цього в стандартному порядку} Я, командир відділення, мій заступник – старший четвірки Браво, далі старший четвірки Альфа, далі радист.

б. Управління.

- **КСП:** КСП 1-го взводу знаходиться в районі зосередження батальона в квадраті GA 166 807; КСП роти В знаходиться в районі зосередження батальона в квадраті GA 196 790.
- **Доповіді:** які доповіді потрібно буде зробити під час виконання завдання я повідомлю вам в бойовому наказі (OPORD).

с. Зв'язок:

- ◆ Тактична радіомережа учбового батальону – одноканальний радіозв'язок, голосовий та текстовий згідно діючої картки інструкції з радіозв'язку. Позивний КСП батальону: Дербі-741.
- ◆ Для дій 1-го відділення у відриві від нашого 1-го взводу буде розгорнута тактична радіомережа, мій позивний: В11 [Коментар від перекладачів: вимовляється "браво один один"].
- ◆ Усі інші інструкції з радіозв'язку ви отримаєте з бойового наказу (OPORD).

Додаткові вказівки:

1. Повідомте підлеглим додаткові вказівки, щодо підготовки до віддачі їм бойового наказу (OPORD) та виконання завдання.
2. Повідомте про час, місце та уніформу для отримання бойового наказу (OPORD).
3. Дайте час на обмірковування (time hack) та запитайте чи є питання у підлеглих.
4. Якщо час дозволяє, проведіть підтверджуючий брифінг з підлеглими командирами з метою впевнитись що донесена інформація зрозуміла. [Коментар від перекладачів: Мається на увазі що підлеглі повторять які завдання їм поставлені.]

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

КСП – командно-спостережний пункт.

БОЙОВИЙ НАКАЗ (OPORD)

- 2-20. Бойовий наказ (OPORD) – це директива командира підлеглим, метою якої є досягти скоординованого виконання певного завдання підрозділом. Структура з п'яти пунктів (див. таблицю 2-9) використовується для формулювання наказу, забезпечення повноти наказу, для допомоги підлеглим в розумінні виконання наказу. Для наглядності разом із картою використовуйте макет (terrain model) або схему (terrain sketch) місцевості при віддачі наказу.
- 2-21. Командир взводу або командир відділення віддає наказ підлеглим усно використовуючи попередньо ним написаний (з використанням скорочень) наказ з дотриманням структури п'яти пунктів. Перед віддачею бойового наказу, командир має переконатися, що олівець, ручка, папір, Довідник Рейнджера, карта та протрактор є під рукою. Командир проводить огляд та перекличку особового складу та оголошує: "я відповім на всі ваші запитання після завершення віддачі вам наказу".

Таблиця 2-9. Приклад скелету бойового наказу (OPORD) командира відділення

Бойовий наказ (OPORD) _____ (умовна назва)
(Бойові накази зазвичай мають умовне найменування та нумеруються послідовно в межах календарного року)

Посилання: у заголовку наказу перераховуються карти, схеми, розвідувальні зведення або інші документи, які знадобляться підрозділу для розуміння наказу. Не обов'язково посилатись на стандартизований порядок дій (SOP) підрозділу у заголовку наказу, але на них можна посилатись в пунктах наказу. В посиланні на карту вказують номенклатуру аркуша карти, масштаб, назву аркуша карти, рік видання. Система координат карти – це математична модель земної поверхні, яка використовується для визначення координат. Різні країни використовують карти різних систем координат. Назва системи координат карти зазвичай вказується на полях карти.

В заголовку наказу зазначте наступну інформацію:

Часовий пояс, що використовується у наказі:

Якщо дії відбуватимуться в межах одного часового поясу, використовуйте цей часовий пояс для всього наказу (враховуючи додатки). Якщо операція проходить в межах кількох часових поясів, використовуйте час по Грінвічу (Zulu).

Бойовий розрахунок (task organization) вашого підрозділу: опишіть розподіл підрозділу для виконання задуму командира. Ви можете вказати бойовий розрахунок або **прямо над пунктом 1** або **в додатку до наказу**, якщо структура бойового розрахунку довга або складна. Для конкретики:

- Перейдіть до карти
- Вкажіть орієнтацію по сторонам світу, прямокутник всередині якого знаходиться зона інтересу, окресліть район дій, ознайомте з областями де буде діяти підрозділ (візьміть цю інформацію з бойового наказу взводу)
- Визначте вплив місцевої сезонної рослинності на проведення операції (АО).

1. **ОБСТАНОВКА.** Зазначте наступну інформацію:

а. **Район інтересу** (area of interest). Опишіть район інтересу тобто зону за межами району дій підрозділу, яка може вплинути на бій (дії) підрозділу.

б. **Район дій підрозділу** (area of operations). Опишіть район дій підрозділу. Посилайтеся на відповідну карту та використовуйте оверлеї в разі потреби.

(1)**Місцевість:** використовуйте формат мнемонічної аббревіатури ОАКОС, повідомте як місцевість впливатиме на свої сили та сили противника в районі дій підрозділу. Використайте дані про місцевість з бойового наказу старшого командира, доопрацюйте ці дані на основі вашого аналізу місцевості в межах району дій вашого підрозділу.

(2)**Погода.** Повідомте аспекти погодних умов, що впливають на дії вашого підрозділу. Врахуйте п'ять військових аспектів погоди: видимість, вітер, температура/вологість, хмарність, опади (В, В, Т, Х, О). Повідомте як погодні умови впливатимуть на свої сили та сили противника.

в. **Війська противника.** Візьміть за основу інформацію про противника з бойового наказу старшого командира. Додайте деталі, що необхідні вашим підлеглим.

(1) Повідомте **чисельність, склад та розташування** противника.

(2) Повідомте **недавню активність** противника.

(3) Повідомте відоме і вірогідне **розташування** (позиції) та **можливості** противника.

(4) Повідомте найбільш вірогідний та найбільш небезпечний **варіанти дій** противника.

- Перейдіть до карти.
- Вкажіть на карті локації останніх відомих дій противника та прогнозованих дій противника.

г. **Свої війська.** Візьміть цю інформацію з пунктів 1.г "Свої війська", 2. "Завдання" і 3. "Виконання та інструкції з координації" бойового наказу старшого командира.

(1)**Завдання, задум та концепція старших командирів.**

- Старший командир на два рівні вище
  - *Завдання:* повідомте завдання старшого командира на два

рівня вище

- **Задум:** повідомте задум старшого командира на два рівня вище

- Старший командир на рівень вище

- **Завдання:** повідомте завдання старшого командира на рівень вище
- **Задум:** повідомте задум старшого командира на рівень вище

(2) **Завдання сусідніх підрозділів:** Вкажіть локацію підрозділів ліворуч, праворуч, попереду та позаду. Повідомте їх завдання та мету виконання цих завдань; також повідомте як ці підрозділи вплинуть на дії вашого підрозділу.

- Вкажіть розташування підрозділів на карті.
- Повідомте вплив кожного з вищезазначених підрозділів на ваше завдання, якщо такий вплив є.
- Ця інформація повідомляється в бойовому наказі старшого командира. Це дає кожному командирі розуміння чим зайняті інші підрозділи і куди вони пересуваються. Ця інформація повідомляється у пункті 3. "Виконання та інструкції з координації", б. "Концепція бою (дій)", (1) "Схема маневру підрозділу".
- Також повідомте будь-яку інформацію, отриману під час координації з командирами сусідніх підрозділів.

д. **Придані та відкомандировані підрозділи.** Уникайте повторення інформації, вже повідомленої в бойовому розрахунку в заголовку наказу. Але, якщо інформація не повідомлена в бойовому розрахунку в заголовку наказу, перелічіть підрозділи, які придані або відкомандировані старшим командиром. Вкажіть час авторизації посилення (придання) або послаблення (відкомандирування), якщо він відрізняється від часу авторизації бойового наказу, наприклад "за наказом" (on order) або "після введення резерву в бій" (on commitment of the reserve). Використовуйте термін "залишається приданим" (remains attached), коли підрозділи будуть або були придані на невизначений термін.

2. **ЗАВДАННЯ.** Хто? Що? (завдання) Де? Коли? Навіщо? (мета) – з підпункту "Схема маневру підрозділу" наказу старшого командира.

3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ.

а. **Задум командира** (Commander's intent): задум чітко та лаконічно формулює кінцевий результат, який підрозділ повинен досягти по відношенню до своїх сил, сил противника, місцевості, цивільних. Задум надає можливість командирам підпорядкованих (subordinate) підрозділів та командирам підтримуючих (supporting) підрозділів досягти бажаного кінцевого результату без подальших наказів, навіть якщо бій (дії) розгортається не як заплановано.

б. **Концепція** (Concept) **бою (дій)**: чіткий та лаконічний виклад концепції. Повідомте яким чином підрозділ виконає своє завдання від початку до кінця. Створіть підпункти, якщо потрібно, виходячи з рівня підпорядкованості, та складності завдання. Наступний список з настанови армії США ADP 5-0 вказують, які можуть бути додаткові підпункти. Переконайтеся, що сформульовані бойові задачі (warfighting functions) відповідають концепції операції.

БОЙОВІ ЗАДАЧІ (WARFIGHTING FUNCTIONS)

Вогнева підтримка.
Рух та маневр.
Захист.
Управління (Mission command).
Розвідка.
Забезпечення.

3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ (продовження)

с. **Схема маневру підрозділу**: повідомте яким чином підрозділ буде здійснювати свій маневр. Повідомте завдання конкретним підлеглим та приданим підрозділам, повідомте мету виконання цих завдань. Переконайтеся, що завдання підлеглих в рамках виконання задуму старшого командира. Сфокусуйте увагу на діях на об'єкті. Включіть детальний план і критерії вступу в бій (engagement) та виходу з бою (disengagement), альтернативний план на випадок

скомпрометування (compromise) або неочікуваного контакту з противником та план відходу. Ця інформація повинна повідомлятися підлеглим послідовно від початку до кінця майбутнього виконання завдання та охоплювати всі аспекти:

- Повідомте схему маневру підрозділу від початку до завершення бою (дій).
- Повідомте основний та альтернативні маршрути від початку до завершення бою (дій), включаючи можливі возз'єднання (linkup) з іншими підрозділами.
- Повідомте як будуть долатися відомі небезпечні зони на маршруті руху підрозділу.
- Повідомте план реакції на контакт з противником під час руху підрозділу до об'єкту.
- Повідомте всі затверджені цілі та можливі пункти збору поранених (ССР) на маршруті руху підрозділу.

d. **Схема вогню артилерії** (Scheme of fires): повідомте як вогонь артилерії сприятиме виконанню завдання та повідомте який з підрозділів, задіяних в маневрі, має пріоритет в підтримці вогнем артилерії. Для планування вогню артилерії можна використовувати формат мнемонічної аббревіатури PLOT-CR: призначення вогню по цілі, координати цілі, корегувальник вогню, тригер, мережа радіозв'язку та ресурси (purpose, location, observer, trigger, – communication method, and resources). Посилайтесь на перелік цілей артилерії та оверлей вогневої підтримки, якщо вони розроблені. Повідомте конкретні цілі вогню артилерії та вкажіть їх на макеті місцевості (Див. Розділ 3 “Вогнева підтримка” цього Довідника Рейнджера).

e. **Евакуація поранених**: повідомте план евакуації поранених CASEVAC на НЕмедичному транспорті для кожної фази бою (дій). Повідомте можливі пункти збору поранених (ССР), можливі пункти та методи екстракції поранених в тил.

f. **Завдання підлеглим**: повідомте завдання підлеглим які підпорядковуються безпосередньо вам в порядку згідно бойового розрахунку для виконання завдання вашого підрозділу, повідомте завдання виділеному резерву за його наявності. Використовуйте окремий підпункт для кожного підпорядкованого підрозділу (групи, четвірки). Сформулюйте завдання так, щоб забезпечити

розуміння їх підлеглими, чітко повідомте пріоритети. Завдання, що впливають на два або більше підрозділів, мають бути розміщені у інструкції з координації (підпункт 3.g). Зазвичай командири взводів доручають підлеглим командирам відділень назначити спеціалізовані групи, такі як: дозорна група (reconnaissance team), сторожова група (security team), штурмова група (assault team), група вогневої підтримки (support team), група допомоги та транспортування поранених (aid and litter team), група охорони полонених (EPW team), група огляду зони ураження (clearing team), група підривників (demolitions team). Ви також можете включити детальні інструкції для сержантів, радиста, стрільця-"штурмана" (compass man) та стрільця-"крокоміра" (rasceman).

g. **Інструкції з координації:** зазвичай це останній підпункт у пункті 3. В ньому повідомте лише ті інструкції, які стосуються двох або більше підрозділів і які недостатньо охоплюються стандартизованим порядком дій (SOP) підрозділу. Детальні інструкції за потреби можуть бути повідомлені як додатки до бойового наказу.

Інструкції з координації повинні включати:

- **Розклад:** повідомте час, місце, уніформу та пріоритет репетицій; час підтверджуючого брифінгу; час контрольного огляду та розклад пересування.
- **Найпріоритетніші запити розвідувальної інформації від командира (CCIR):**
  - **Пріоритетні запити розвідувальної інформації (PIR):** список розвідувальних даних, які необхідно зібрати та доповісти старшому командиру для його подальшого планування та прийняття ним рішень.
  - **Запити інформації про свої війська (FFIR – friendly force information requirements):** список даних про свої війська, які необхідно регулярно доповідати старшому командиру під час виконання завдання. Він може включати в себе статус особового складу, наявність боєприпасів, можливості командира підпорядкованого підрозділу.

- **Критична інформація про свій підрозділ** (EEFI – essential elements of friendly information): це значима інформація яка, у разі потрапляння до противника, може скомпрометувати, зменшити шанси успіху або спричинити поразку в бою.
- **Заходи зменшення ризику:** вони розробляються для кожного бою (дій). Вони доповнюють стандартизований порядок дій (SOP) підрозділу та можуть включати заходи з запобігання дружнього вогню.
- **Правила застосування сили** (ROE – rules of engagement)
- **Заходи зменшення впливу на навколишнє середовище** (Environmental considerations)
- **Захист військ** (Force protection).

4. **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.** Повідомте концепцію забезпечення.

а. **Логістика.**

- **Оверлей забезпечення:** Опишіть схему забезпечення, нанесену на оверлей забезпечення. Повідомте поточне та заплановані місцезнаходження пунктів забезпечення вашого підрозділу. До них можуть належати: місцезнаходження обозу роти (company trains), пункти збору поранених (ССР) (повідомте метод маркування), пункти збору обладнання, майданчики для посадки вертольотів (HLZ – helicopter landing zone), пункти посадки поранених в автомобілі медичної евакуації, будь-які пункти забезпечення в тому числі в базових таборах (FOB – forward operating base).
- **Технічне обслуговування:** час і місце видачі/заміни зброї та обладнання.
- **Перевезення підрозділу:** спосіб і тип транспортування до об'єкту та від об'єкту. Повідомте як відбувається координація. Повідомте план посадки особового складу (план завантаження), план перевезення на гелікоптерах.

[Коментар від перекладачів: Даний скелет бойового наказу розроблений для легкої піхоти. Мається на увазі, що взводи легкої піхоти НЕ мають власних транспортних засобів. Для перевезення взводів легкої піхоти застосовуються легкоброньовані та неброньовані вантажівки]

транспортної роти батальйону або гелікоптери. Вантажівки транспортної роти не можуть розташовуватись на позиціях легкої піхоти і тому вони знаходяться в складі транспортної роти батальйону. Запит на перевезення командир взводу подає до заступника командира роти (ХО) чи головного сержанта роти (1SG), який в свою чергу подає запит до офіцера секції логістичного забезпечення S-4 штабу батальйону для перевезення на вантажівках або до офіцера, який відповідає за координацію дій авіації, оперативної секції S-3 штабу батальйону для перевезення на гелікоптерах]

- **Носимі та возимі запаси:**
  - Клас I – пайки та запас води.
  - Клас III – паливо мастильні матеріали.
  - Клас V – боєприпаси.
  - Клас VII – основне озброєння.
  - Клас VIII – носимі та возимі індивідуальні та групові аптечки.
  - Клас IX – запасні частини.
  - Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів.
- **Польове побутове обслуговування (field services):**
Повідомте всі заходи польового побутового обслуговування вашого підрозділу.

[Коментар від перекладачів: В цьому підпункті повідомляють вказівки з прання уніформи, миття особового складу.]

b. **Охорона полонених:** Повідомте дії у випадку захоплення полонених.

c. **Медичне забезпечення:**

- **Медичне забезпечення силами старшого командира:** Повідомте розташування медпунктів. Повідомте хто є командиром сил медичного забезпечення старшого командира та порядок маркування поранених за пріоритетом.
- **Перша медична допомога в підрозділі:** Повідомте концепцію надання першої медичної само- та взаємодопомоги: з використанням індивідуальних аптечок; з використанням групової аптечки; дії стрільця-санітара та інше.

- **Медична евакуація:** Повідомте схему евакуації поранених та вбитих, як свого особового складу, так і противника. Повідомте склад основної та альтернативної груп допомоги та транспортування поранених (aid and litter team) та їх спорядження. [Коментар від перекладачів: Для транспортування поранених які не можуть ходити до точки звідки їх евакуюють на транспорті (машині чи гелікоптері) зазвичай використовують волокушки Skedco, рідше – ноші.]
- **Профілактика:** Повідомте всі доступні підлеглим профілактичні засоби (сонцезахисні засоби, бальзам для губ, засоби від комах (репеленти), засоби медичної профілактики та інші).

5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК

а) Командування.

- **Місцезнаходження командира:** Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій).
- **Наступництво командування:** Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

б) Управління.

- **КСП:** Повідомте де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти.
- **Доповіді:** Повідомте список необхідних доповідей, які відсутні в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

с) Зв'язок:

- Повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI).
- Повідомте пріоритет методів зв'язку.
- Повідомте які візуальні сигнали будуть використовуватись: **піротехнічні сигнали та сигнали руками** (продемонструйте необхідні сигнали руками).
- Повідомте умовні назви окремих фаз виконання завдання, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED).
- Повідомте **пароль-запит** (challenge) і **пароль-відгук** (password)

(використовуються на території, яку контролюють свої війська). [Коментар від перекладачів: Пароль-запит і пароль-відгук використовуються, щоб допомогти відрізнити своїх від противника. Найвідомішою парою пароль-запит і пароль-відгук в історії армії США є "Блискавка-Грім" ("Flash-Thunder"), яка використовувалась в день Д (D-Day) в ході Другої світової війни. Наведемо приклад використання. Чатові периметру району зосередження помічають двох військовослужбовців які йдуть до них. Один з чатових викрикує команду: "Стій. Хто йде?" ("Halt. Who is there?"). Йому відповідають: "Сержант Джонсон і Браун з роти Браво". Один з чатових викрикує команду: "Підійдіть ближче" ("Advance forward") і зупиняє викликаних на безпечній відстані. Один з чатових каже пароль-запит: "Блискавка". Сержант Джонсон каже пароль-відгук: "Грім". Після правильної відповіді чатові дозволяють сержантам Джонсон і Браун пройти повз без пригод.]

- Повідомте **числовий пароль** (number combination) (використовуються на території, яку контролюють війська противника). [Коментар від перекладачів: Числовий пароль полягає в тому, що запит і відгук в сумі дають число, яке є числовим паролем. Наприклад, якщо числовий пароль – це сім (7). В такому разі перший з групи, який помітив іншу групу, обере число менше семи, наприклад два (2) і промовляє його як запит. У відповідь друга група повинна в якості відгука промовити число, яке додане до виклику дає числовий пароль, тобто відгуком буде число п'ять (5), тому що $2 + 5 = 7$. Не рекомендується використовувати в якості числового паролю число більше 15.]
- Повідомте **динамічний пароль** (running password). [Коментар від перекладачів: Динамічний пароль, який дослівно перкладається як "пароль на бігу", використовується, коли ви повертаєтесь до позиції своїх військ під тиском, наприклад, коли вас переслідує противник. Щоб уникнути відкриття по вам дружнього вогню під час швидкого руху до позиції своїх військ, кричіть це слово чи фразу.]
- Повідомте **сигнали розпізнавання**: дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі. [Коментар від перекладачів: при підході]

однієї групи до позиції іншої групи (наприклад, при возз'єднанні взводу, який діяв в складі двох патрулів) спершу подається дальній сигнал розпізнавання, далі група підходить на ближню дистанцію до позиції іншої групи і подає ближній сигнал розпізнавання. Цей тактичний прийом дозволяють провести возз'єднання навіть вночі без використання радіозв'язку. Зазвичай же в армії США дальній сигнал розпізнавання подається шляхом VHF радіозв'язку між рухомим та стаціонарним елементами, які проводять возз'єднання.]

Після віддачі бойового наказу (OPORD):

- Повідомте/видайте додатки до даного бойового наказу.
- Повідомте час наступної дії відділення з розкладу виконання завдання.
- Дайте час на осмислення (time hack).
- Запитайте які питання є у підлеглих до даного бойового наказу.

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

КСП – командно-спостережний пункт.

[Коментар від перекладачів:

Структура бойового наказу командира взводу в доктрині армії США та в доктрині ЗСУ до переходу на стандарти НАТО відрізняється.

Бойовий наказ командира механізованого взводу в доктрині армії США складається з 5 пунктів:

- перший пункт – Обстановка;
- другий пункт – Завдання [взводу];
- третій пункт – Виконання та інструкції з координації;
- четвертий пункт – Забезпечення;
- п'ятий пункт – Управління та зв'язок.

Бойовий наказ командира механізованого взводу в доктрині ЗСУ до переходу на стандарти НАТО складається з 7 пунктів (БС механізованих і танкових військ СВ ЗСУ. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж (затверджений 25.05.2016)):

перший пункт – стислі висновки із оцінки противника (склад, положення, характер можливих дій противника, місця розташування його вогневих засобів);

другий пункт – завдання, які виконуються силами і засобами старшого командира (начальника) в інтересах дій підрозділу, а також завдання сусідів;

третій пункт – бойове завдання взводу та порядок його виконання;

четвертий пункт (після слова “наказую”) – бойові завдання відділенням (танкам), доданим підрозділам і вогневим засобам...;

п'ятий пункт – витрата ракет і боєприпасів на виконання бойового завдання;

шостий пункт – час готовності підрозділу до бою (дій);

сьомий пункт – своє місце і заступника.

Можемо відмітити, що в бойовому наказі командира взводу в доктрині ЗСУ до переходу на стандарти НАТО (що є подальшою еволюцією доктрини ЗС СРСР) спостерігається розрив між "завдання, які виконуються силами і засобами старшого командира" та інформацією про власне маневр взводу на полі бою. Для порівняння, в бойовому наказі командира взводу в доктрині армії США схема вогню артилерії, яка в радянській доктрині входить в поняття "завдання, які виконуються силами і засобами старшого командира" повідомляється разом з схемою маневру механізованого взводу в одному пункті "Виконання та інструкції з координації" (Execution) – немає такого розриву у викладенні інформації, як у радянській доктрині.]

ДОПОВНЮЮЧИЙ БОЙОВИЙ НАКАЗ (FRAGORD)

2-22. Доповнюючий бойовий наказ (FRAGORD) є скороченою формою бойового наказу, який зазвичай віддається щодня, що усуває необхідність повторювати частини бойового наказу у випадку виконання бойового наказу протягом днів. Доповнюючий бойовий наказ віддається після бойового наказу для внесення змін або поправок до бойового наказу, а також для авторизації певного відгалуження від основного плану дій. У таблиці 2-10 наводиться скелет доповнюючого бойового наказу (FRAGORD).

**Таблиця 2-10 . Приклад скелету доповнюючого бойового наказу
(FRAGORD)**

ДОПОВНЮЮЧИЙ БОЙОВИЙ НАКАЗ (FRAGORD) _____ (умовна назва) Часовий пояс: _____ Бойовий розрахунок (task organization): _____
<p>1. ОБСТАНОВКА. Повідомте що в обстановці змінилось з часу віддання бойового наказу.</p> <p>а. Район інтересу (area of interest). Повідомте зміни в районі інтересу.</p> <p>б. Район дій підрозділу (area of operations). Повідомте зміни в районі дій підрозділу. Це включає місцевість (зверніть увагу на будь-які зміни, які впливають на дії в новому районі дій підрозділу): перешкоди для пересування, доступні шляхи пересування, ключові ділянки місцевості, умови спостереження та ведення вогню, захисні укриття та укриття від спостереження.</p>

Погодні умови		
Максимальна температура	Схід Сонця	Схід Місяця
Мінімальна температура	Захід Сонця	Захід Місяця
Швидкість вітру	Початок ранкових навігаційних сутінків	Фаза Місяця
Напрямок вітру	Кінець вечірніх навігаційних сутінків	Процент освітленості
Примітка. Цю інформацію командир відділення отримує в бойовому наказі командира взводу.		

[Коментар від перекладачів: Навігаційні сутінки (nautical twilight) – Сонце опустилось нижче горизонту більш, ніж на 6 градусів, але не більше, ніж на 12 градусів. У цьому випадку вмикається вуличне освітлення у містах, але освітленість ще достатня, щоб розрізняти морські й річкові навігаційні

знаки. Враховувати навігаційні сутінки почали з часів Франко-індіанської війни (1754–1763), коли солдати обох сторін використовували ці часи для атак]

с. Війська противника: повідомте наступну інформацію:

- Чисельність, склад та розташування противника.
- Можливості противника.
- Недавня активність противника.
- Можливі варіанти дій противника.

д. Свої війська: повідомте наступну інформацію:

- Задум старшого командира.
- Завдання та мета виконання завдання сусідніх підрозділів.
- Об'єкт та маршрут пересування сусідніх підрозділів (якщо відомо).

2. **ЗАВДАННЯ.** Хто? Що? (завдання) Де? Коли? Навіщо? (мета) – з підпункту "Схема маневру підрозділу" наказу старшого командира.

3. **ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ.**

a. **Задум командира** (Commander's intent): Повідомте зміни або вкажіть "Без змін".

b. **Концепція бою (дій):** Повідомте зміни або вкажіть "Без змін".

c. **Схема маневру підрозділу:** Повідомте зміни або вкажіть "Без змін".

d. **Схема вогню артилерії** (Scheme of fires): Повідомте зміни або вкажіть "Без змін".

e. **Евакуація поранених:** Повідомте зміни або вкажіть "Без змін".

f. **Завдання підлеглим:** Повідомте зміни або вкажіть "Без змін".

h. **Інструкції з координації:** Повідомте зміни або вкажіть "Без змін". Повідомте зміни до:

- Розклад.
- Найпріоритетніші запити розвідувальної інформації від командира (CCIR):
  - Пріоритетні запити розвідувальної інформації (PIR).
  - Запити інформації про свої війська (FFIR).
- Критична інформація про свій підрозділ (EEFI).
- Заходи зменшення ризику.
- Правила застосування сили (ROE).

- Заходи зменшення впливу на навколишнє середовище.
- Захист військ (Force protection).

4. **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.** Повідомте лише зміни. Використовуйте стандартний формат, а про пункти, які залишилися без змін повідомте "Без змін".

а. Логістика.

- Оверлей забезпечення.
- Технічне обслуговування.
- Перевезення підрозділу.
- Носимі та возимі запаси:
  - Клас I – пайки та запас води.
  - Клас III – паливо мастильні матеріали.
  - Клас V – боєприпаси.
  - Клас VII – основне озброєння.
  - Клас VIII – носимі та возимі індивідуальні та групові аптечки.
  - Клас IX – запасні частини.
  - Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів.
- Польове побутове обслуговування (field services). [*Коментар від перекладачів: В цьому підпункті повідомляють вказівки з прання уніформи, миття особового складу.*]

б. Охорона полонених. Повідомте дії у випадку захоплення полонених:

- Способи маркування та супроводу полонених
- Релігійні обряди

с. Медичне забезпечення.

- Медичне забезпечення силами старшого командира.
- Перша медична допомога в підрозділі.
- Медична евакуація.
- Профілактика.

5. **УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.** Повідомте лише зміни в управлінні та зв'язку з часу віддання бойового наказу.

а) Командування.

- **Місцезнаходження командира:** Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій).
- **Наступництво командування:** Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

б) Управління.

- **КСП:** Повідомте де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти.
- **Доповіді:** Повідомте список необхідних доповідей, які відсутні в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

с) Зв'язок:

- Повідомте **діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI).**
- Повідомте **пріоритет методів зв'язку.**
- Повідомте які **візуальні сигнали** будуть використовуватись: піротехнічні сигнали та сигнали руками (продемонструйте необхідні сигнали руками).
- Повідомте умовні **назви окремих фаз** виконання завдання, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED).
- Повідомте **пароль-запит (challenge)** і **пароль-відгук (password)** (використовуються на території, яку контролюють свої війська).
- Повідомте **числовий пароль (number combination)** (використовуються на території, яку контролюють війська противника).
- Повідомте **динамічний пароль (running password).**
- Повідомте **сигнали розпізнавання:** дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі.

Вказівки з віддання доповнюючого бойового наказу (FRAGORD):

1. Усний доповнюючий бойовий наказ повинен займати не довше 40 хвилин. Рекомендований розподіл часу:
  - Пункти 1 і 2: 5 хвилин;
  - Пункт 3: від 20 до 30 хвилин;
  - Пункти 4 і 5: 5 хвилин.
2. Доповнюючий бойовий наказ (FRAGORD) повинен бути сфокусований на діях на об'єкті. Командир взводу може делегувати підлеглим повноваження підготувати текст пунктів 1, 4, 5, а також маршрути пересування та схему вогню артилерії для пришвидшення часу підготовки доповнюючого бойового наказу. *[Коментар від перекладачів:* Мається на увазі що сержанти взводу будуть готувати текст пунктів 1, 4, 5, а командир взводу в цей час буде зосереджений на

розробці дій на об'єкті які повідомляються в пункті 3 "Виконання та інструкції з координації"]. Допускається під час віддачі доповнюючого бойового наказу FRAGORD делегувати підлеглим представлення підготованих ними пунктів або підпунктів.

3. Використання схем та макетів місцевості є критичним для швидкого розуміння доповнюючого бойового наказу.

4. Репетиції є критично важливим елементом при плануванні в умовах обмеженого часу. Коли доповнюючий бойовий наказ доповнюється ефективними репетиціями, це зменшує час підготовки до бою (дій), тим самим даючи більше часу командирів взводу на виконання завдання (більше часу на переміщення, на розвідку).

5. Планування в польових умовах характеризується значним обмеженням кількості часу, що виділяється командирів на планування. Процес управління військами (TLP) спеціально розроблено так, щоб надати командирам загальну схему планування та підготовки наказів за умов обмеженого часу.

ДОДАТКИ ДО БОЙОВОГО НАКАЗУ

2-23. Додатки (appexes) до бойового наказу повідомляються/видаються після віддачі наказу у випадку необхідності надати додаткову інформацію про пересування на легкоброньованому транспорті, на гелікоптерах, зайняття бази пішого патруля (PB), рух водоймою на гумовому човні, возз'єднання підрозділів на території, яку контролюють війська противника (linkups), потайний перетин річки. Стилість є стандартом. Додатки завжди повідомляються/видаються після віддачі бойового наказу. В таблицях з 2-11 по 2-15 наведено приклади скелетів деяких типів додатків.

**Таблиця 2-11. Приклад скелету додатку до бойового наказу –
Пересування на гелікоптерах**

ДОДАТОК __. ПЕРЕСУВАННЯ НА ГЕЛІКОПТЕРАХ

1. ОБСТАНОВКА

Війська противника. Повідомте наступну інформацію:

- Можливості засобів повітряного нападу противника.
- Можливості протиповітряної оборони противника.
- Погодні умови. Повідомте інформацію про погодні умови:

відсоток освітлення, кут освітлення, проміжок часу коли використовуються прилади нічного бачення, висота хмар (ceiling) і дальність видимості.

2. ЗАВДАННЯ. Хто? Що? (завдання) Де? Коли? Навіщо? (мета)

3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ:

a. Концепція бою (дій).

b. Завдання підпорядкованим підрозділам (підлеглим).

c. Інструкції з координації:

➤ **Посадочна ділянка для підбору десанту (PZ – pickup zone):**

- Умовне найменування і номер.
- Координати посадочної ділянки.
- Час посадки (завантаження) десантників в гелікоптер.
- Час зльоту (takeoff time).
- Маркування посадочних площадок в складі посадочної ділянки.
- Контроль посадки та взльоту гелікоптерів. [Коментар від перекладачів: Для цього існує стандартизований порядок дій (SOP) підрозділу, в якому описано процедуру радіозв'язку з пілотами та подачі їм сигналів.]
- Бойовий порядок гелікоптерів при посадці на ділянці.
- Напрямки заходу на посадку та відльоту гелікоптерів.
- Умовне найменування і номер альтернативної посадочної ділянки для підбору десанту (PZ).
- Точки прольоту через передній край своїх військ (penetration points). [Коментар від перекладачів: Точки прольоту через передній край своїх військ (penetration points) зазвичай є частиною Плану маршрутів польоту гелікоптерів (air movement plan), бо це не відноситься до посадочної ділянки.]
- Точки евакуації (extraction points).

➤ **Посадочна ділянка для висадки посадкового десанту (LZ – landing zone):**

- Умовне найменування і номер.
- Координати посадочної ділянки.
- Час висадки посадкового десанту з гелікоптерів (H-hour).
- Маркування посадочних площадок в складі посадочної

ділянки.

- Контроль посадки та взльоту гелікоптерів.
- Бойовий порядок гелікоптерів при посадці та напрямом заходу гелікоптерів на посадку.
- Умовне найменування і номер альтернативної посадочної ділянки для висадки посадкового десанту (LZ).
- План обману противника (deception plan).
- Посадочна ділянка для евакуації (extraction LZ).

➤ **Район вичікування гелікоптерів (laager site):**

- Зв'язок.
- Підрозділ охорони району вичікування гелікоптерів.
- План маршрутів польоту гелікоптерів:
- Маршрут польоту та запасні маршрути польоту.
- Критерії відміни (abort criteria).
- Райони збору екіпажів гелікоптерів для евакуації (DAR – designated area of recovery) у випадку збиття гелікоптера на маршруті польоту.
- Особливі вказівки пілотам гелікоптерів.
- Вказівки щодо польоту через передній край своїх військ (Cross-FLOT).
- Швидкість польоту на маршрутах.
- Висота польоту на маршрутах.
- Час розгону гвинтів гелікоптера (crank time).
- Графік і план проведення репетицій дій піхотного підрозділу на етапі пересування на гелікоптерах.
- Дії при контакті з противником (в польоті і на землі).

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

а. Логістика:

- Оверлей забезпечення: на ньому мають бути нанесені передові пункти поповнення боєприпасів і дозаправки палива (FARP – forward arming and refueling point).
- Технічне обслуговування: повідомте тільки те, що необхідне для гелікоптерів.
- Запаси перевозимі в гелікоптерах:
  - Клас I – пайки та запаси води.

- Клас III – паливо мастильні матеріали.
- Клас V – боєприпаси.
- Клас VII – основне озброєння.
- Клас VIII – аптечки.
- Клас IX – запасні частини.
- Вказівки з розподілу запасів.

5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК

а. Командування:

- Місцезнаходження командира: Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій).
- Наступництво командування: Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

б. Управління: Повідомте список необхідних доповідей, які відсутні в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

с. Зв'язок: повідомте концепцію радіомережі, повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI) або повідомте у відповідності до якого наказу (розпорядження) старшого командира буде організований радіозв'язок.

- Позивні підрозділу гелікоптерів та позивні піхотних підрозділів.
- Кодові слова надзвичайних ситуацій в польоті і на землі.
- Паролі (passwords) та числові паролі (number combinations).
- Радіомережа виклику вогню артилерії (fire net) та радіомережа швидкого виклику вогню артилерії (quick-fire net).
- Часовий пояс операції.
- Звірте годинники.

[Коментар від перекладачів: В доктрині армії США є окремий темін pickup zone для посадочної ділянки для гелікоптерів, на якій відбувається посадка (завантаження) десантників в гелікоптер. Для посадочної ділянки для висадки посадкового десанту з гелікоптерів використовується термін landing zone, що власне дослівно перекладається як "посадочна ділянка" або "ділянка приземлення". Всі посадочні ділянки, як pickup zone так і landing zone складаються з однієї чи більше посадочних площадок (landing site).]

Таблиця 2-12. Приклад додатку до бойового наказу – Зайняття бази пішого патруля (РВ) та дії на ній

<p>ДОДАТОК ____. ЗАЙНЯТТЯ БАЗИ ПІШОГО ПАТРУЛЯ (РВ) ТА ДІЇ НА НІЙ</p> <p>1. ОБСТАНОВКА Повідомте наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Війська противника b. Свої війська c. Придані та відкомандировані підрозділи
<p>2. ЗАВДАННЯ. Хто, що (завдання), коли, де, навіщо (мета)</p>
<p>3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ. Повідомте наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Концепція бою (дій). b. Схема маневру підрозділу c. Схема вогню артилерії. d. Завдання підпорядкованим підрозділам (підлеглим). Повідомте наступну інформацію: <ul style="list-style-type: none"> (1) Завдання назначеним групам: <ul style="list-style-type: none"> • Піхотинцям, які обороняють периметр бази пішого патруля. • Групі рекогносцирування (reconnaissance team) наміченого розташування бази пішого патруля. • Пішим патрулям (по 2 піхотинці) огляду місцевості навколо бази патруля. • Спостережним постам (LP/OPs) периметру бази пішого патруля.   (2) Завдання окремим військовослужбовцям підрозділу.   e. Інструкції з координації. Повідомте наступну інформацію: <ul style="list-style-type: none"> (1) План зайняття (occupation plan) бази пішого патруля. (2) План дій на базі пішого патруля: <ul style="list-style-type: none"> • План оборони бази пішого патруля. • План оповіщення про тривогу (alert plan). • Пріоритет робіт на базі пішого патруля. • План евакуації бази пішого патруля. • Альтернативна база пішого патруля (використовується коли основна база патруля непридатна або скомпрометована).

<p>4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: Повідомте лише інформацію яка відноситься до дій на базі пішого патруля і не була повідомлена в бойовому наказі.</p> <p>а. Логістика: Повідомте план поповнення запасів води, план технічного обслуговування зброї, заходи гігієни, розподіл пайків та план відпочинку.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оверлей забезпечення. • Технічне обслуговування. • Перевезення підрозділу. • Носимі та возимі запаси: <ul style="list-style-type: none"> - Клас I – пайки та запас води. - Клас III – паливо мастильні матеріали. - Клас V – боєприпаси. - Клас VII – основне озброєння. - Клас VIII – носимі та возимі індивідуальні та групові аптечки. - Клас IX – запасні частини. - Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів. • Польове побутове обслуговування. <p>б. Охорона полонених.</p> <p>с. Медичне забезпечення. Повідомте наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Медичне забезпечення силами старшого командира • Перша медична допомога в підрозділі • Медична евакуація • Профілактика 	<p>5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.</p> <p>а. Командування.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Місцезнаходження командира або старшого патруля: Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій). • Наступництво командування: Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу. <p>б. Управління.</p> <ul style="list-style-type: none"> • КСП: де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про
---	--

	розташування КСП командира роти.
	<ul style="list-style-type: none"> Доповіді: зазначте доповіді, які відсутні в стандартних процедурах SOP підрозділу.
с.	<p>Зв'язок: повідомте концепцію радіомережі, повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI) або повідомте у відповідності до якого наказу (розпорядження) старшого командира буде організований радіозв'язок.</p> <ul style="list-style-type: none"> Повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI). Повідомте пріоритет методів зв'язку. Повідомте які візуальні сигнали будуть використовуватись: піротехнічні сигнали та сигнали руками (продемонструйте необхідні сигнали руками). Повідомте умовні назви окремих фаз виконання завдання, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED). Повідомте пароль-запит (challenge) і пароль-відгук (password) (використовуються на території, яку контролюють свої війська). Повідомте числовий пароль (number combination) (використовуються на території, яку контролюють війська противника). Повідомте динамічний пароль (running password). Повідомте сигнали розпізнавання: дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі.

Таблиця 2-13. Приклад додатку до бойового наказу – Рух водоймою на гумовому човні (CRRC)

2.	ЗАВДАННЯ. Хто, що (завдання), коли, де, навіщо (мета)
	<p>ДОДАТОК __. РУХ ВОДОЙМОЮ НА ГУМОВОМУ ЧОВНІ (CRRC)</p> <p>1. Обстановка. Повідомте наступну інформацію:</p> <p>а) Район дій підрозділу (area of operations):</p> <ul style="list-style-type: none"> Місцевість: <ul style="list-style-type: none"> Ширина водойми. Глибина водойми та температура води.

<ul style="list-style-type: none"> • Швидкість і напрямок течії. • Рослинність на березі. • Погода <ul style="list-style-type: none"> • Приплив. • Прибій. • Напрямок та швидкість вітру. <p>б) Війська противника. Вкажіть зміни або додаткову інформацію про склад, місцезнаходження, активність та чисельність.</p> <p>в) Свої війська (забезпечення старшим командиром обладнання).</p> <p>г) Придані та відкомандировані підрозділи.</p> <p>д) Бойовий розрахунок підрозділу для руху водоймою на гумовому човні (CRRC).</p>	<p>2. ЗАВДАННЯ. Хто, що (завдання), коли, де, навіщо (мета)</p> <p>3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ. Повідомте наступну інформацію:</p> <p>а. Концепція бою (дій).</p> <p>б. Схема маневру підрозділу</p> <p>с. Схема вогню артилерії.</p> <p>д. Завдання підпорядкованим підрозділам (підлеглим):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сторожова група (security team) • Група закріплення озброєння та обладнання (tie-down team) до човнів: <ul style="list-style-type: none"> – план розподілу озброєння та обладнання по човнах. – інструкція з закріплення озброєння та обладнання до човнів. • Стерновий (coxswain) та командир (boat commander) кожного човна. <ul style="list-style-type: none"> – Навігатор(и) (navigator(s)) та спостерігач(и) (observer(s)). <p>е. Інструкції з координації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бойовий порядок човнів та порядок пересування. • Основний та альтернативний маршрути човнів. • Метод навігації. • Дії при контакті з противником. • Точки збору (rally points).
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • План посадки в човни (embarkation plan). • План висадки з човнів (debarkation plan). • План репетиції. • Розклад.
<p>4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: стисло повідомте лише інформацію не повідомлену в бойовому наказі.</p> <p>а) Логістика.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оверлей забезпечення. • Технічне обслуговування. • Перевезення підрозділу. Повідомте місце розміщення човнів, весел, рятувальних жилетів після висадки. • Носимі та возимі запаси: <ul style="list-style-type: none"> о Клас I – пайки та запас води. о Клас III – паливо мастильні матеріали. о Клас V – боєприпаси. о Клас VII – основне озброєння. о Клас VIII – носимі та возимі індивідуальні та групові аптечки. о Клас IX – запасні частини. о Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів. о Вказівки з розподілу весел та рятувальних жилетів.
<p>5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.</p> <p>а. Командування.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Місцезнаходження командира: Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій). • Наступництво командування: Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу. <p>б. Управління. Повідомте наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • КСП: де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти. • Доповіді: зазначте доповіді, які відсутні в стандартизованому порядку дій SOP підрозділу. <p>с. Зв'язок: повідомте концепцію радіомережі, повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI) або повідомте у відповідності до</p>

якого наказу (розпорядження) старшого командира буде організований радіозв'язок.

- Повідомте **діючу картку інструкції** з радіозв'язку (SOI).
- Повідомте **пріоритет методів зв'язку**.
- Повідомте які **візуальні сигнали** будуть використовуватись: піротехнічні сигнали та сигнали руками (продемонструйте необхідні сигнали руками).
- Повідомте **умовні назви окремих фаз виконання завдання**, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED).
- Повідомте **пароль-запит** (challenge) і **пароль-відгук** (password) (використовуються на території, яку контролюють свої війська).
- Повідомте **числовий пароль** (number combination) (використовуються на території, яку контролюють війська противника).
- Повідомте **динамічний пароль** (running password).
- Повідомте **сигнали розпізнавання**: дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі.

Таблиця 2-14. Приклад додатку до бойового наказу – Потайний перетин річки

ДОДАТОК __. ПОТАЙНИЙ ПЕРЕТИН РІЧКИ

1. **Обстановка.** Повідомте наступну інформацію:

а) Район дій підрозділу (area of operations):

- Місцевість:
  - Ширина ріки.
  - Глибина річки та температура води.
  - Швидкість і напрямок течії.
  - Рослинність на березі.
  - Перешкоди на березі.
- Погода

б) Війська противника (місцезнаходження, склад, активність).

в) Свої війська.

г) Придані та відкомандировані підрозділи.

<p>2. ЗАВДАННЯ. Хто, що (завдання), коли, де, навіщо (мета)</p>
<p>3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ.</p> <p>а. Концепція бою (дій).</p> <p>б. Схема маневру підрозділу</p> <p>с. Схема вогню артилерії.</p> <p>д. Завдання підпорядкованим підрозділам (підлеглим):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спеціально виділені групи. • Четвірки. • Окремі військовослужбовці. <p>е. Інструкції з координації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спосіб перетину річки. • Координація з сторожовою групою. • Порядок перетину річки підрозділом. • Дії при контакті з противником. • Запасний план перетину річки. • Точки збору (rally points). • План репетиції. • Розклад.
<p>4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: стисло повідомте лише інформацію не повідомлену в бойовому наказі.</p> <p>а) Логістика. Повідомте наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оверлей забезпечення. • Технічне обслуговування. • Перевезення підрозділу. • Носимі та возимі запаси: <ul style="list-style-type: none"> о Клас I – пайки та запас води. о Клас III – паливо мастильні матеріали. о Клас V – боєприпаси. о Клас VII – основне озброєння. о Клас VIII – носимі та возимі індивідуальні та групові аптечки. о Клас IX – запасні частини. о Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів.
<p>5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.</p> <p>а. Командування.</p>

- **Місцезнаходження командира:** Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій).
  - **Наступництво командування:** Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.
- b. **Управління.** Повідомте наступну інформацію:
- **КСП:** де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти.
  - **Доповіді:** зазначте доповіді, які відсутні в стандартизованому порядку дій SOP підрозділу.
- c. **Зв'язок:** повідомте концепцію радіомережі, повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI) або повідомте у відповідності до якого наказу (розпорядження) старшого командира буде організований радіозв'язок.
- Повідомте **діючу картку інструкції** з радіозв'язку (SOI).
  - Повідомте **пріоритет методів зв'язку**.
  - Повідомте які **візуальні сигнали** будуть використовуватись: піротехнічні сигнали та сигнали руками (продемонструйте необхідні сигнали руками).
  - Повідомте **умовні назви окремих фаз виконання завдання**, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED).
  - Повідомте **пароль-запит** (challenge) і **пароль-відгук** (password) (використовуються на території, яку контролюють свої війська).
  - Повідомте **числовий пароль** (number combination) (використовуються на території, яку контролюють війська противника).
  - Повідомте **динамічний пароль** (running password).
  - Повідомте **сигнали розпізнавання:** дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі.

Таблиця 2-15. Приклад додатку до бойового наказу – Пересування на легкоброньованій техніці

ДОДАТОК _____. ПЕРЕСУВАННЯ НА ЛЕГКОБРОНЬОВАНИЙ ТЕХНІЦІ	
1.	ОБСТАНОВКА. Зазначте наступну інформацію: <ul style="list-style-type: none"> • Війська противника (обстановка) • Свої війська (обстановка) • Придані та відкомандировані підрозділи.
2.	ЗАВДАННЯ. Хто, що (завдання), коли, де, навіщо (мета)
3.	ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ. Повідомте наступну інформацію: <ul style="list-style-type: none"> a. Концепція бою (дій). b. Схема маневру підрозділу c. Схема вогню артилерії. d. Завдання підпорядкованим підрозділам (підлеглим) e. Інструкції з координації: <ul style="list-style-type: none"> • Час відправлення та повернення. • План завантаження та порядок пересування. • Основний та запасний маршрути. • Спостерігачі за повітряною обстановкою (air guards). • Дії при контакті з противником під час руху (реакція на засідку), завантаження, розвантаження. • Дії в точці висадки особового складу. • План репетиції. • Швидкість та інтервал (separation) руху техніки, план евакуації (recovery plan) пошкодженої техніки. • Порядок дій при поломці техніки
4.	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: лише особливості, не покриті основним бойовим наказом. <ul style="list-style-type: none"> a. Логістика. Повідомте наступну інформацію: <ul style="list-style-type: none"> • Оверлей забезпечення. • Технічне обслуговування. • Перевезення підрозділу. • Носимі та возимі запаси: <ul style="list-style-type: none"> – Клас I – пайки та запас води.

- Клас III – паливо мастильні матеріали.
- Клас V – боєприпаси.
- Клас VII – основне озброєння.
- Клас VIII – носимі та возимі індивідуальні та групові аптечки.
- Клас IX – запасні частини.
- Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів.
- Польове побутове обслуговування (field services).
[Коментар від перекладачів: В цьому підпункті повідомляють вказівки з прання уніформи, миття особового складу.]

b. Охорона полонених.

c. Медичне забезпечення:

- Медичне забезпечення силами старшого командира
- Перша медична допомога в підрозділі
- Медична евакуація
- Профілактика

5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.

a. Командування підрозділом.

- **Місцезнаходження командира:** Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій).
- **Наступництво командування:** Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

b. Управління. Повідомте наступну інформацію:

- **КСП:** де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти.
- **Доповіді:** зазначте доповіді, які відсутні в стандартних процедурах SOP підрозділу.

c. Зв'язок: повідомте концепцію радіомережі, повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI) або повідомте у відповідності до якого наказу (розпорядження) старшого командира буде організований радіозв'язок.

- Повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI).
- Повідомте пріоритет методів зв'язку.

- Повідомте які **візуальні сигнали** будуть використовуватись: піротехнічні сигнали та сигнали руками (продемонструйте необхідні сигнали руками).
- Повідомте умовні **назви окремих фаз виконання завдання**, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED).
- Повідомте **пароль-запит** (challenge) і **пароль-відгук** (password) (використовуються на території, яку контролюють свої війська).
- Повідомте **числовий пароль** (number combination) (використовуються на території, яку контролюють війська противника).
- Повідомте **динамічний пароль** (running password).
- Повідомте **сигнали розпізнавання**: дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі.

[Коментар від перекладачів: Зазначимо що у Довіднику Рейнджера версії 2019 року відсутні 2 типові додатки до бойового наказу, які наведені у версії 2000 року:

Приклад додатку до бойового наказу – Повітряна доставка поповнення носимих та возимих запасів підрозділу (b. Aerial resupply annex).

Приклад додатку до бойового наказу – Возз'єднання піших підрозділів на території, яку контролюють війська противника (f. Link Up annex).]

ЧЕКЛІСТИ КООРДИНАЦІЇ

2-24. Чеклісти, наведені в таблицях від 2-16 до 2-23, містять пункти, які командир взводу або відділення перевіряє під час планування. У деяких випадках командир взводу чи відділення безпосередньо координує роботу з відповідною секцією штабу батальону. У більшості випадків цю інформацію командир роти повідомляє командирі взводу або командир взводу повідомляє командирі відділення. Командир взводу або відділення може мати при собі копії чеклістів, щоб не пропустити нічого, що може бути важливим.

Таблиця 2-16. Чекліст актуалізації наявної у командира розвідувальної інформації

ЧЕКЛІСТ АКТУАЛІЗАЦІЇ НАЯВНОЇ У КОМАНДИРА РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Командир роти інформує командира взводу про будь-які зміни обстановки, описаної в бойовому наказі (OPORD). Це забезпечує обізнаність командира взводу про останні дії противника. Необхідна інформація:

- Склад військ противника.
- Дані про погоду та освітлення.
- Оновлення даних про місцевість:
  - Аерофотознімки.
  - Стежки та перешкоди для пересування, які не позначені на карті.
- Відоме або ймовірне розташування противника.
- Дані про озброєння противника.
- Можливий варіант дій противника.
- Найбільш небезпечний варіант дій противника.
- Остання активність противника.
- Час підходу сил швидкого реагування.
- Мирне населення на полі бою.
- Зміни в найпріоритетніші запити розвідувальної інформації від командира (CCIR).

Таблиця 2-17. Чекліст актуалізації наявної у командира взводу (відділення) інформації про ведення бойових дій ротою (взводом)

ЧЕКЛІСТ АКТУАЛІЗАЦІЇ НАЯВНОЇ У КОМАНДИРА ВЗВОДА (ВІДДІЛЕННЯ) ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ РОТОЮ (ВЗВОДОМ)

Командир взводу (відділення) уточнює зміни у виконанні завдання у командира роти (взводу). Ця інформація може повідомлятися підлеглим особисто або шляхом віддачі доповнюючого бойового наказу (FRAGORD). Необхідна інформація:

- Уточнення певного завдання.
- Положення своїх підрозділів.
- Зміни що стосуються своїх військ.
- Вибір маршруту, вибір посадочної ділянки для підбору десанту

(PZ) та вибір посадочної ділянки для висадки посадкового десанту (LZ).

- Зміни в найпріоритетніші запити розвідувальної інформації від командира (CCIR):

- Зміни в пріоритетні запити розвідувальної інформації (PIR).

- Зміни в запити інформації про свої війська (FFIR).

- Зміни в критичній інформації про свій підрозділ (EEFI).

- Зміни до правил застосування сили (ROE).

- Зміни до процедури возз'єднання підрозділів:

- Можливі критичні ситуації (contingencies).

- Сили швидкого реагування (QRF – quick reaction force).

- Радіозв'язок з силами швидкого реагування (QRF).

- Зміни до плану перевезення підрозділу.

- Поповнення носимих та возимих запасів (планується офіцером секції логістичного забезпечення S-4 штабу батальону).

- Зміни до інструкції з радіозв'язку.

- Зміни до порядку дій при проходженні через бойові порядки свої військ: вхід на територію, яку контролюють війська противника (departure of forward units) та повернення на територію, яку контролюють свої війська (reentry of forward units).

- Запити на спеціальне обладнання.

- Нова інформація щодо сусідніх підрозділів.

- Зміна ділянки для репетицій.

- Зміни щодо порядку пересування до об'єкту дій та від об'єкту дій.

Таблиця 2-18. Чекліст координації вогневої підтримки

ЧЕКЛІСТ КООРДИНАЦІЇ ВОГНЕВОЇ ПІДТРИМКИ

Командир взводу (відділення) узгоджує планування вогневої підтримки з офіцером вогневої підтримки управління роти (FSO) (артилерійським корегувальником взводу (FO)). Необхідна інформація:

- Уточнення певного завдання.

- Положення підрозділу вогневої підтримки.

- Завдання та об'єкт дій підрозділу якому надається вогнева підтримка.

- Маршрут пересування підрозділу якому надається вогнева підтримка (в тому числі альтернативні маршрути).

- Розклад виконання завдання підрозділу якому надається вогнева підтримка.
- Список запланованих цілей та їх пріоритет (з схеми вогню артилерії).
- Тип доступної вогневої підтримки (РВіА СВ, армійська авіація СВ, авіація ВПС, корабельна артилерія ВМС) та розташування цих підрозділів.
- Які боєприпаси наявні у підрозділу вогневої підтримки (включаючи варіанти налаштування підричників снарядів).
- Пріоритет підрозділів у вогневій підтримці (priority of fires). [Коментар від перекладачів: Наприклад, командир роти назначив пріоритет у вогневій підтримці першому взводу.]
- Міри контролю і координації (control measures):
  - Орієнтири (checkpoints).
  - Розмежувальні лінії (boundaries).
  - Рубежі фаз (phase lines).
  - Міри координації вогню артилерії та авіації (FSCM – fire support coordination measures):

◇ Зона обмеження вогню артилерії та авіації (RFA – restrictive fire area). [Коментар від перекладачів: Зона обмеження вогню артилерії та авіації (RFA) – це зона на ведення вогню артилерії та авіації в яку накладені певні обмеження. Ведення вогню артилерії та авіації в цю зону дозволено якщо цей вогонь НЕ підпадає під накладені обмеження. Якщо намічений вогонь підпадає під накладені обмеження, то для його ведення необхідний дозвіл від штабу, що назначив цю зону. Прикладом обмеження є заборона артилерійського вогню некерованими снарядами. Зона обмеження вогню артилерії та авіації може бути назначена штабами батальона і вище. У деяких випадках управління роти, яка діє у відриві від основних сил, може назначити цю зону. Коли цю зону наносять на оверлей вогневої підтримки, то зазвичай вказують посилання на бойовий наказ (OPORD), в якому назначено цю зону.]

◇ Рубіж обмеження вогню артилерії та авіації (RFL – restrictive fire line). [Коментар від перекладачів: Рубіж обмеження вогню артилерії та авіації (RFL) – це лінія за межею якої на ведення вогню артилерії та авіації накладені певні обмеження. Для ведення вогню артилерії та авіації за межею цього рубежа необхідний дозвіл від штабу, що назначив цей рубіж. Цей рубіж зазвичай назначають по орієнтирах, які легко

візуально ідентифікуються на місцевості. Прикладом використання є возз'єднання двох своїх підрозділів в ході ведення бою – штаб командира цих двох підрозділів назначає рубіж обмеження вогню артилерії та авіації для виключення вогню по своїм. Коли цей рубіж наносять на оверлей вогневої підтримки, то зазвичай вказують посилення на бойовий наказ (OPORD), в якому назначено цей рубіж.]

◇ Зона повної заборони вогню артилерії та авіації (NFA – no fire area). [Коментар від перекладачів: Зона повної заборони вогню артилерії та авіації (NFA) – це зона, в яку ведення вогню артилерії та авіації заборонено. Зона повної заборони вогню артилерії та авіації назначається штабами: на місцезнаходження своїх підрозділів (наприклад, ССО, розвідувальних патрулів глибинної ровідки, передових навідників) на території, яку контролюють війська противника та на місцезнаходження об'єктів, ведення вогню по яким заборонено. Штаб, що назначив цю зону, може відмінити її і дозволити ведення вогню артилерії та авіації в цю зону якщо це необхідно для виживання свого підрозділу який перебуває в цій зоні у критичній ситуації. Коли цю зону наносять на оверлей вогневої підтримки, то зазвичай вказують посилення на бойовий наказ (OPORD), в якому назначено цю зону.]

- Попередньо скоординована автентифікація (precoordinated authentication).
- План зв'язку (повинен включати канали чи способи зв'язку: основний, альтернативний, у критичній ситуації; кодові слова).

Таблиця 2-19. Чекліст координації проходження через бойові порядки свого передового підрозділу

[Коментар від перекладачів:

Даний чекліст призначений для координації проходження пішого патруля в складі взводу чи відділення через бойові порядки свого передового підрозділу для входу на територію, яку контролюють війська противника (departure of forward units) та повернення на територію, яку контролюють свої війська (reentry of forward units).

Зазначимо що в доктрині армії США для поняття передній край оборони своїх військ використовують дві міри контролю і координації (control measures):

- передній край своїх військ (FLOT – forward line of own troops)

– це умовний рубіж з якого починаються позиції свого передового підрозділу (forward unit). Тобто попереду FLOT йде нічия земля (no man's land) або "сіра зона", а за нею – передній край військ противника (FLET – forward line of enemy troops).

- межа переднього краю своїх військ (FEBA – forward edge of the battle area) – це умовний рубіж на якому закінчуються позиції свого передового підрозділу. Тобто підрозділ, що знаходиться позаду FEBA (в напрямку тила) НЕ називають передовим підрозділом.

Даний чекліст розроблений для тактичного прийому, в якому командир взводу (відділення), який буде діяти в пішому порядку на території, яку контролюють війська противника координує вхід та повернення свого взводу (відділення) назад з командиром передового підрозділу не залишаючи своїх підлеглих на позиції передового підрозділу. Існує і інший тактичний прийом. Він полягає в тому, що командир взводу діє в складі пішого патруля чисельністю ~12 військовослужбовців. На позицію передового підрозділу разом з пішим патрулем прибуває також група координації в складі одного відділення під командуванням головного сержанта взводу. Коли піший патруль під командуванням командира взводу вийшов в "сіру зону", то група координації залишається на позиції передового підрозділу в готовності прийти на допомогу пішому патрулю. Коли піший патруль виконав своє завдання і почав рух назад, то він по радіозв'язку зв'язується з групою координації і повідомляє в яку з декількох запланованих точок повернення прямує піший патруль. Далі група координації вирушає на позицію передового підрозділу через який буде повертатися піший патруль. Це зменшує ризик відкриття вогню свого передового підрозділу по своєму патрулю.

Також зазначимо, що повернення на територію, яку контролюють свої війська через бойові порядки свої військ вночі має високий ризик відкриття вогню по своїм. Якщо так склалося, що піший патруль не встиг повернутись до заходу сонця, то в багатьох випадках буде оптимальніше йому провести ніч в "сірій зоні" і вранці здійснити проходження через бойові порядки свого передового підрозділу.]

ЧЕКЛІСТ КООРДИНАЦІЇ ПРОХОДЖЕННЯ ЧЕРЕЗ БОЙОВІ ПОРЯДКИ СВОГО ПЕРЕДОВОГО ПІДРОЗДІЛУ

Взвод або відділення, яке потребує пішого проходження через бойові порядки свого передового підрозділу координує свої дії з

командиром цього підрозділу для безпечного та узгодженого проходження. Якщо час і місце координації з передовим підрозділом не були вказані в наказі старшого командира, то командир взводу чи відділення має сам провести координацію з офіцером оперативної секції S-3 штабу передового батальону. Командир взводу чи відділення координує проходження через бойові порядки з командиром передового підрозділу для допомоги під час проходження. Координація – це двосторонній обмін інформацією. Повідомте наступну інформацію:

- a. Ідентифікація (себе та свого підрозділу).
- b. Чисельність взводу або відділення.
- c. Загальна інформація про район дій підрозділу.
- d. Відомі або вірогідні позиції противника та перешкоди противника.
- e. Можливі місця засідок противника.
- f. Остання відома активність противника.
- g. Детальна інформація про позиції передового підрозділу, включаючи вогневі позиції групового озброєння та ділянки нерухомого загороджувального вогню (FPF – final protective fire).
- h. Схема вогню артилерії та план перешкод (barrier plan) передового підрозділу.
  - Яку підтримку передовий підрозділ здатний надати? Як довго?
    - Вогнева підтримка.
    - Група допомоги та транспортування поранених.
    - Допомога з навігації.
    - Провідники (guides).
    - Зв'язок.
    - Група швидкого реагування.
    - Інша допомога.
  - Інструкція з радіозв'язку.
  - План подачі сигналів піротехнічними сигнальними засобами.
  - Пароль-запит (challenge) і пароль-відгук (password), динамічний пароль, числовий пароль.
  - Сигнали для надзвичайних ситуацій та кодові слова.
  - Якщо даний передовий підрозділ буде замінений на інший підрозділ, необхідно передати цю інформацію новому передовому підрозділу.
  - Сигнали розпізнавання.

Таблиця 2-20. Чекліст координації з командирами підрозділів які діятимуть в спільній зоні

ЧЕКЛІСТ КООРДИНАЦІЇ З КОМАНДИРАМИ ПІДРОЗДІЛІВ ЯКІ ДІЯТИМУТЬ В СПІЛЬНІЙ ЗОНІ

Відразу після отримання бойового наказу або розпорядження командир взводу або відділення повинен забезпечити взаємодію з командирами взводів і відділень, які діятимуть в спільній зоні. Якщо командиру в бойовому наказі або розпорядженні старшого командира не повідомлено про інші підрозділи, що діють в спільній зоні, він повинен звернутися до офіцера оперативної секції S-3 штабу батальйону. За необхідності офіцер оперативної секції S-3 може допомогти організувати координацію між підрозділами. Командири взводів і відділень повинні обмінюватися наступною інформацією з іншими підрозділами, що діють в спільній зоні:

- Ідентифікація підрозділу.
- Завдання і чисельність підрозділу.
- Запланований час і точки виходу для дій на території, яку контролюють війська противника, та запланований час і точки повернення назад.
- Маршрут(и) пересування.
- Схема вогню артилерії та міри контролю і координації (control measures).
- Інструкція з радіозв'язку.
- Пароль-запит (challenge) і пароль-відгук (password), динамічний пароль, числовий пароль.
- План подачі сигналів піротехнічними сигнальними засобами.
- Будь яка відома інформація щодо противника.
- Сигнали розпізнавання.

Таблиця 2-21. Чекліст координації ділянки для репетиції

ЧЕКЛІСТ КООРДИНАЦІЇ ДІЛЯНКИ ДЛЯ РЕПЕТИЦІЇ

Для забезпечення безпечного та ефективного проведення репетиції майбутнього бою (дій) пішого патруля, заступник командира пішого патруля обирає і координує дії на ділянці для репетиції. Повідомте наступну інформацію:

- Ідентифікація підрозділу.
- Завдання підрозділу.
- Місцевість, яка схожа на місцевість майбутнього бою (дій).
- Охорона зони репетиції.
- Наявність умовного противника.
- Використання холостих боєприпасів та засобів імітації.
- Наявність макетів місцевості.
- Час, коли ділянка для репетиції буде доступна підрозділу (бажано, щоб умови освітлення були схожими з умовами майбутнього бою (дій)).
- Перевезення підрозділу.
- Узгодити використання ділянки для репетиції з іншими підрозділами які будуть проводити репетиції на цій самій ділянці.

Таблиця 2-22. Чекліст координації пересування на гелікоптерах

ЧЕКЛІСТ КООРДИНАЦІЇ ПЕРЕСУВАННЯ НА ГЕЛІКОПТЕРАХ

Командир патрулю координує це з командиром роти, чи з офіцером, який відповідає за координацію дій авіації оперативної секції S-3 штабу батальйону щоб узгодити час та детальний план ефективного застосування гелікоптерів.

1. ОБСТАНОВКА

а. Війська противника. Повідомте наступну інформацію:

- Можливості засобів повітряного нападу противника.
- Можливості протиповітряної оборони противника.

б. Погодні умови: відсоток освітлення, кут освітлення, проміжок часу коли використовуються прилади нічного бачення, висота хмар (ceiling) і дальність видимості.

в. Свої війська:

- Завдання підрозділу гелікоптерів, льотних маршрутів/коридор.
- Стан ППО.

2. ЗАВДАННЯ. Хто? Що? (завдання) Де? Коли? Навіщо? (мета)

3. ВИКОНАННЯ ТА ІНСТРУКЦІЇ З КООРДИНАЦІЇ:

А. Концепція бою (дій). Огляд того, чого хоче досягнути підрозділ за допомогою пересування на гелікоптерах. Повідомте наступну інформацію:

- a. **Завдання для бойових підрозділів:**
- Піхота.
  - Ударна авіація.
- b. **Завдання для підрозділів підтримки:**
- Артилерія.
  - Транспортні гелікоптери.
- c. **Інструкції з координації:**
- (1) Посадочна ділянка для підбору десанту (PZ):
- Напрямок приземлення.
  - Час приземлення і напрямок польоту.
  - Місцезнаходження основної та альтернативної посадочної ділянки для підбору десанту (PZ).
  - Процедура завантаження.
  - Маркування посадочної ділянки для підбору десанту (PZ) (сигнальний екран, димові гранати, геліограф, сигнальне світло).
  - Запланований маршрут польоту (початкова точка (SP – start point), контрольні точки маршруту польоту (ACP – air control point), точка розгортання (RP – release point)).
  - Бойовий порядок гелікоптерів (на посадочній ділянці для підбору десанту (PZ), під час польоту, на посадочній ділянці для висадки посадкового десанту (LZ).
  - Кодові слова для: основної посадочної ділянки для підбору десанту (PZ); бойова охорона посадочної ділянки для підбору десанту (PZ) виставлена (перед посадкою); посадочна ділянка для підбору десанту (PZ) вільна (перший борт і останній борт); альтернативна посадочна ділянка для підбору десанту (PZ); гелікоптери на посадочній ділянці для підбору десанту (PZ); на шляху до неї; гелікоптери на посадочній ділянці для висадки посадкового десанту (LZ).
  - Група управління вогнем артилерії та авіації (ТАС).
  - Кількість пасажирів для кожного гелікоптера та для усього ешелону (lift).
  - Носиме спорядження.
  - Маркування ключових командирів.
  - Критерії відміни (на посадочній ділянці для

підбору десанту (PZ), під час польоту, на посадочній ділянці для висадки посадкового десанту (LZ).

(2) Посадочна ділянка для висадки посадкового десанту (LZ):

- Напрямок посадки.
- План обману противника (false insertion plans).
- Час посадки (LZ час).
- Місцезнаходження основної та альтернативної посадочної ділянки для висадки посадкового десанту (LZ).
- Маркування посадочної ділянки для висадки посадкового десанту (LZ) (сигнальний екран, димові гранати, геліограф, сигнальне світло).
- Бойовий порядок гелікоптерів при посадці.
- Кодові слова, назви основної та альтернативної точок посадки LZ.
- Підготовка пункту для групи управління вогнем артилерії та авіації (ТАС), координація вогневої підтримки.
- Чи буде виставлена бойова охорона посадочної ділянки для висадки посадкового десанту (LZ) до прильоту гелікоптерів?

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Повідомте виключно інформацію, що не була повідомлена в бойовому наказі, включаючи кількість гелікоптерів для кожного ешелону (lift) і кількість ешелонів (lift), чи будуть гелікоптери дозаправлятися чи поповнювати боєкомплект під час виконання завдання по перевезенню посадкового десанту, дообладнання гелікоптерів спеціальним обладнанням і план першочергового перевезення (bump plan). Повідомте наступну інформацію:

а. Логістика:

- Оверлей забезпечення.
- Технічне обслуговування.
- Перевезення підрозділу.
- Носимі та возимі запаси:
  - Клас I – пайки та запас води.
  - Клас III – паливо мастильні матеріали.
  - Клас V – боєприпаси.
  - Клас VII – основне озброєння.

- Клас VIII – аптечки.
- Клас IX – запасні частини.
- Вказівки з розподілу носимих та возимих запасів.

- Польове побутове обслуговування.

б. Охорона полонених.

с. Медичне забезпечення:

- Медичне забезпечення силами старшого командира
- Перша медична допомога в підрозділі
- Медична евакуація
- Профілактика

5. УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК.

а. Командування:

● Місцезнаходження командира або старшого патруля: Повідомте де буде командир на кожному етапі (фазі) бою (дій). Також вкажіть розміщення командира підрозділу гелікоптерів, командира піхотного підрозділу та командира тактичної групи посадкового десанту.

● Наступництво командування: Повідомте наступництво командування, якщо воно не вказано в стандартизованому порядку дій (SOP) підрозділу.

б. Управління:

● КСП: де і коли будуть знаходитись КСП. Як правило, на рівні взводу в цьому пункті повідомляють про розташування КСП командира роти.

● Доповіді: зазначте доповіді, які відсутні в стандартних процедурах SOP підрозділу.

с. Зв'язок: повідомте концепцію радіомережі, повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI) або повідомте у відповідності до якого наказу (розпорядження) старшого командира буде організований радіозв'язок.

- Повідомте діючу картку інструкції з радіозв'язку (SOI).
- Повідомте пріоритет методів зв'язку.
- Повідомте які візуальні сигнали будуть використовуватись: піротехнічні сигнали та сигнали руками (продемонструйте необхідні сигнали руками).
- Повідомте умовні назви окремих фаз виконання завдання, які використовуються в розкладі виконання завдання (OPSKED).

- Повідомте пароль-запит (challenge) і пароль-відгук (password) (використовуються на території, яку контролюють свої війська).
- Повідомте числовий пароль (number combination) (використовуються на території, яку контролюють війська противника).
- Повідомте динамічний пароль (running password).
- Повідомте сигнали розпізнавання: дальній вдень/вночі та ближній вдень/вночі.

Таблиця 2-23. Чекліст координації пересування на легкоброньованій техніці

ЧЕКЛІСТ КООРДИНАЦІЇ ПЕРЕСУВАННЯ НА ЛЕГКОБРОНЬОВАНІЙ ТЕХНІЦІ.

Головний сержант взводу, або головний сержант роти забезпечує взаємодію з допоміжним підрозділом [Коментар від перекладачів: Мається на увазі, що взводи легкої піхоти НЕ мають власних транспортних засобів. Для перевезення взводів легкої піхоти застосовуються вантажівки транспортної роти батальйону або гелікоптери.] з метою сприяння ефективному і результативному використанню вантажівок. Повідомте наступну інформацію:

- Ідентифікація підрозділу.
- Ідентифікація допоміжного підрозділу [Коментар від перекладачів: мається на увазі транспортний підрозділ якому належать вантажівки].
- Кількість і тип вантажівок та їх дообладнання.
- Точка посадки (entrucking point) особового складу в вантажівки.
- Час відправлення (departure time).
- Підготовка вантажівок до руху:
  - Обов'язки водія.
  - Обов'язки взводу та відділення.
  - Необхідні розхідні матеріали та спорядження.
- Де і в який час вантажівки будуть доступними для їх підготовки, перевірки та проведення репетицій.
- Маршрут пересування:

- Основний.
- Альтернативний.
- Контрольні точки (checkpoints).
- Точки висадки (de-trucking points) особового складу з вантажівок:
  - Основна.
  - Альтернативна.
- Порядок пересування.
- Швидкість руху.
- Інструкція з радіозв'язку.
- Дії в можливих критичних ситуаціях та кодові слова для них.

Доктринальні терміни загальновійськового бою

2-25. У таблиці 2-24 наведено список доктринальних термінів для дій своїх військ та термінів для впливу на сили противника. Ці терміни використовують для формулювання бажаного або очікуваного кінцевого результату бою (дій). Мета виконання завдання відповідає на питання НАВІЩО та при формулюванні завдання підрозділу часто слідує за словами "для того, щоб..." ("in order to"). Це найважливіший компонент при формулюванні завдання підрозділу (див. таблицю 2-25.)

2-26. Загальновійськовий бій – це засіб досягнення цілей операції. Підрозділи, що будуть приймати участь в бою отримують завдання. Завдання – це конкретна, чітко визначена та вимірювана діяльність або дія, здійснена окремим військовослужбовцем (Рейнджером) або підрозділом, яка сприяє досягненню поставленого кінцевого результату. (див. таблицю 2-26). Окрім вирішальних дій виділяють також формуючі дії, які є не менш важливими для успіху. (див. таблицю 2-27).

Таблиця 2-24. Дії своїх військ та їх вплив на сили противника

Дії своїх військ	Вплив на противника
Вогневий напад (attack by fire)	Пересування заблоковано (block)
Прорив оборони (breach)	Пересування каналізовано (canalize)

Обійти позицію/загородження противника (bypass)	Пересування за межі певної зони заблоковано (contain)
Зачистити (clear)	Поразка (defeat)
Встановити контроль (control)	Знищення (destroy)
Знищити розвідувальні дозори (counterreconnaissance)	Перешкоджання (disrupt)
Вихід з бою (disengagement)	Подавлення здатності маневрувати (fix)
Ексфільтрація (exfiltrate)	Ізолювання певної зони (isolate)
Слідувати та замінити підрозділ (follow and assume)	Нейтралізація (neutralize)
Слідувати та підтримувати підрозділ (follow and support)	Подавлення (suppress)
Зайняти позицію без бою (оссиру) Утримувати (retain) Підтримувати готовність до зіткнення з противником, або убезпечити (secure) Захопити позицію з боєм (seize) Вогнева підтримка маневру (support by fire)	Зміна напрямку пересування (turn)

[Коментар від перекладачів:

Ексфільтрація (exfiltrate) – це потайне повернення підрозділу з території, яку контролюють війська противника, на територію, яку контролюють свої війська. Найчастіше мова йде про розвідувальні групи, ССО, підрозділ, який виконав рейд чи засідку.

Пересування противника каналізовано (canalize) – це ситуація коли наземний противник змушений пересуватись через певне дефіле. Таке дефіле може бути створено, наприклад, вибуховими та невибуховими загородженнями, затопленням території внаслідок прориву дамби, завалами в місті, функціонуванням обмеженої кількості мостів чи переправ і т.д.]

Таблиця 2-25. Мета виконання завдання

[Коментар від перекладачів: слідує за словами “виконати таке-то завдання з метою ...”]

Дозволити (allow)	Здійснити охоплення (envelop)
Спричинити (cause)	Вплинути (influence)
Створити (create)	Відкрити (open)
Ввести в оману (deceive)	Запобігти (prevent)
Заборонити доступ (deny)	Захистити (protect)
Відвернути (divert)	Підтримати (support)
Дати можливість (enable)	Захопити зненацька (surprise)

Таблиця 2-26. Елементи і завдання вирішальних дій

Елементи і завдання вирішальних (decisive) дій	
В наступальних операціях	В оборонних операціях
<p>Види вступу в зустрічний бій (movement to contact):</p> <ul style="list-style-type: none"> пошук та атака (search and attack) блокування зони та пошук в ній (cordon and search) 	Позиційна оборона (area defense)
<p>Види спеціальних наступальних дій (special purpose attacks):</p> <ul style="list-style-type: none"> засідка (ambush) контратака (counterattack) демонстрація (demonstration) відволікаюча атака (feint) рейд (raid) атака на випередження (spoiling attack) 	Мобільна оборона (mobile defense)
<p>Розвивати успішний наступ (exploitation)</p> <p>Переслідування (pursuit)</p>	<p>Види ретроградних (retrograde) дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> відступ (delay) відхід (withdrawal) виведення військ (retirement)

<p>Види наступальних маневрів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • охоплення (envelopment) • флангова атака (flank attack) • фронтальна атака (frontal attack) • інфільтрація (infiltration) • проникнення (penetration) • загроза оточенням (turning movement) 	<p>Види оборонних позицій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оборона лінійної перешкоди (defense of a linear obstacle) • оборона периметру (perimeter defense) • оборона на зворотному схилі (reverse slope defense)
--	--

[Коментар від перекладачів:

Інфільтрація (infiltration) – це потайне пересування до певного об’єкту дій на території, яку контролюють війська противника. Найчастіше мова йде про розвідувальні групи, ССО, підрозділ, який виконав рейд чи засідку.

Відступ (delay) – це вид бою, який має на меті затримати або сповільнити наступ противника, виграти час, при цьому наносячи максимальне ураження противнику.

Відхід (withdrawal) – це запланований вихід підрозділу з бою, може здійснюватися під тиском противника (починається з розрива контакта з противником), або без.

Виведення військ (retirement) – це організоване переміщення підрозділу в тилловий район поза контактом з противником.]

Таблиця 2-27. Елементи і завдання формуючих дій

Елементи і завдання формуючих (shaping) дій
Проходження через бойові порядки свого підрозділу (passage of lines)
<p>Види розвідувальних дій (reconnaissance operations):</p> <ul style="list-style-type: none"> • розвідка зони (zone reconnaissance) • розвідка об’єкту (area reconnaissance) • розвідка шляху пересування (route reconnaissance) • розвідка боєм (reconnaissance in force)
Заміна підрозділу на позиції (relief in place)

Види бойової охорони (security operations):

- бойовий дозор (screen)
- сторожовий дозор (guard)
- заслон (cover)
- бойова охорона зони (area security), яка включає в себе бойову охорону доріг та колон забезпечення
- локальна бойова охорона (local security)

Переміщення військ:

- Пересування без загрози зіткнення з противником (administrative movement)
- Марш в очікуванні зустрічного бою (approach march)
- Марш по дорозі з загрозою зіткнення з противником (road march)

[Коментар від перекладачів: Слід зауважити, що часто виникає незрозуміння причини схожості термінів zone reconnaissance (розвідка зони) та area reconnaissance (розвідка об'єкту) в доктрині армії США. Слова "zone" та "area" мають майже синонімічне значення. Справа в тому, що раніше розвідка об'єкту в доктрині армії США називалась point reconnaissance, що дослівно перекладається "точкова розвідка". Але при розвідці певного об'єкту потрібно зібрати інформацію і про його оточення, тому point reconnaissance перейменували в area reconnaissance.

Іншими термінами в доктрині армії США, між якими часто спершу важко зрозуміти різницю є **бойовий дозор** (screen), **сторожовий дозор** (guard) та **заслон** (cover).

Підрозділ який діє як **заслон** (cover) зазвичай має розмір посиленого артилерійським підрозділом батальону чи більший. Тобто заслон має у своєму складі артилерійський та логістичний підрозділи. Заслон може, наприклад, забезпечувати бойову охорону флангу трьом бригадам в наступі.

Сторожовий дозор (guard) забезпечується вогневою підтримкою та логістичним забезпеченням підрозділом для якого він несе бойову охорону. Сторожовий дозор може бути: головним, боковим, тильним.

Бойовий дозор (screen) забезпечується вогневою підтримкою та логістичним забезпеченням підрозділом для якого він несе бойову охорону. Завдання бойового дозору полягає у пошуку розвідувальних патрулів (диверсійно-розвідувальних груп) противника для їх подальшого знищення (наприклад: викликом і коректуванням вогню артилерії; вогнем

снайперів...). Для пошуку розвідувальних патрулів (диверсійно-розвідувальних груп) противника бойовий дозор загалом використовує ті самі тактичні прийоми, що використовуються для розвідки зони (zone reconnaissance).]

МАКЕТ МІСЦЕВОСТІ

2-27. В процесі віддачі бойового наказу макет місцевості (terrain model) (див. рис. 2-1) є ефективним способом візуалізації маршрутів пересування та дій на об'єкті. Як мінімум варто виготовити макет місцевості для демонстрації маршрутів до об'єкта, на ньому повинні бути основні орієнтири місцевості, з якими підрозділ стикатиметься під час пересування. Для демонстрації дій на об'єкті варто виготовити окремий макет місцевості району об'єкту, він має бути достатньо великим та детальним, щоб продемонструвати майбутні дії підрозділу на об'єкті.

а) **Чекліст.** Переконайтесь, що макет місцевості має наступні елементи:

- Стрілка, яка вказує напрямом на північ
- Шкала масштабу
- Лінії координат (grid lines) квадратів MGRS
- Розташування об'єкта
- Позначений рельєф місцевості та водні перешкоди
- Розташування своїх підрозділів
- Цілі вогню артилерії (координати MGRS та тип снарядів)
- Основний та альтернативні маршрути
- Позначено міри контролю і координації: об'єктовий пункт збору (ORP), пункт збору потайного возз'єднання (LURP – linkup rally point), точки розгортання (RP) та ін.

- Позначено небезпечні ділянки (дороги, стежки, ділянки без укриттів від спостереження).

- Легенда позначень
- Окремий макет місцевості району об'єкту в збільшеному масштабі

б) **Виготовлення макету місцевості.** Деякі підручні матеріали, які можуть бути використані для виготовлення макету місцевості:

- Використовуйте картку розміру 7,5×12,5 мм (3×5 дюймів)

вирізані з картонної коробки з сухими пайками (MRE – meal ready to eat) або картки з паперу в якості табличок з назвами об'єкта або ключових ділянок.

- Використовуйте паракорд, мотузки або кольорові стрічки для ліній координат (grid lines) квадратів MGRS. Підпишіть числове позначення ліній координат на маленьких паперових картках.

- Відтворіть дерева і рослинність, використовуючи мох, зелену або коричневу фарбу-спрей, хвойні голки, подрібнене листя або зрізану траву.

- Використовуйте синю крейду, синю фарбу-спрей, синю пряжу, фольгу або вершки з сухпаю для позначення водойм.

- Зробіть стрілку, що вказує на північ з загострених гілок, олівців або кольорової пряжі.

- Використовуйте червону пряжу, 5.56-мм патрони, іграшкові солдатики або покерні фішки для позначення позицій противника.

- Позначте позиції своїх військ, такі як позиції сторожових груп, позиції груп вогневої підтримки (SBF), розташування штурмової групи використовуючи 5.56-мм патрони, іграшкові солдатики, покерні фішки, невеликі пакетики цукру та кави з сухпаю, або попередньо надруковані картки.

- Використовуйте маленькі картки з картону або паперу, щоб позначити орієнтири цілей (TRPs – target reference points) і цілі вогню артилерії, напишіть координати (grids) MGRS для них.

- Позначте місце пророблення проходу в загородженні, вихідне положення для штурму об'єкта (assault position) за допомогою тих же методів, використовуючи кольорову пряжу або шнурок для легкої ідентифікації.

- Позначте довготривалі вогневі точки і будівлі використовуючи коробки з сухпаю, шпателі або палички.

- Позначте спіралі з колючого дроту пружинами.

- Позначте ключові рубежі фаз (phase lines) кольоровими нитками чи пряжою.

- Використовуйте кольорову стрічку або пряжу, щоб позначити лінії траншей шляхом створення борозни і пофарбуйте її кольоровою крейдою або спреєм-фарбою.

Примітка: Напишіть в легенді позначень що означають усі позначення на макеті місцевості.

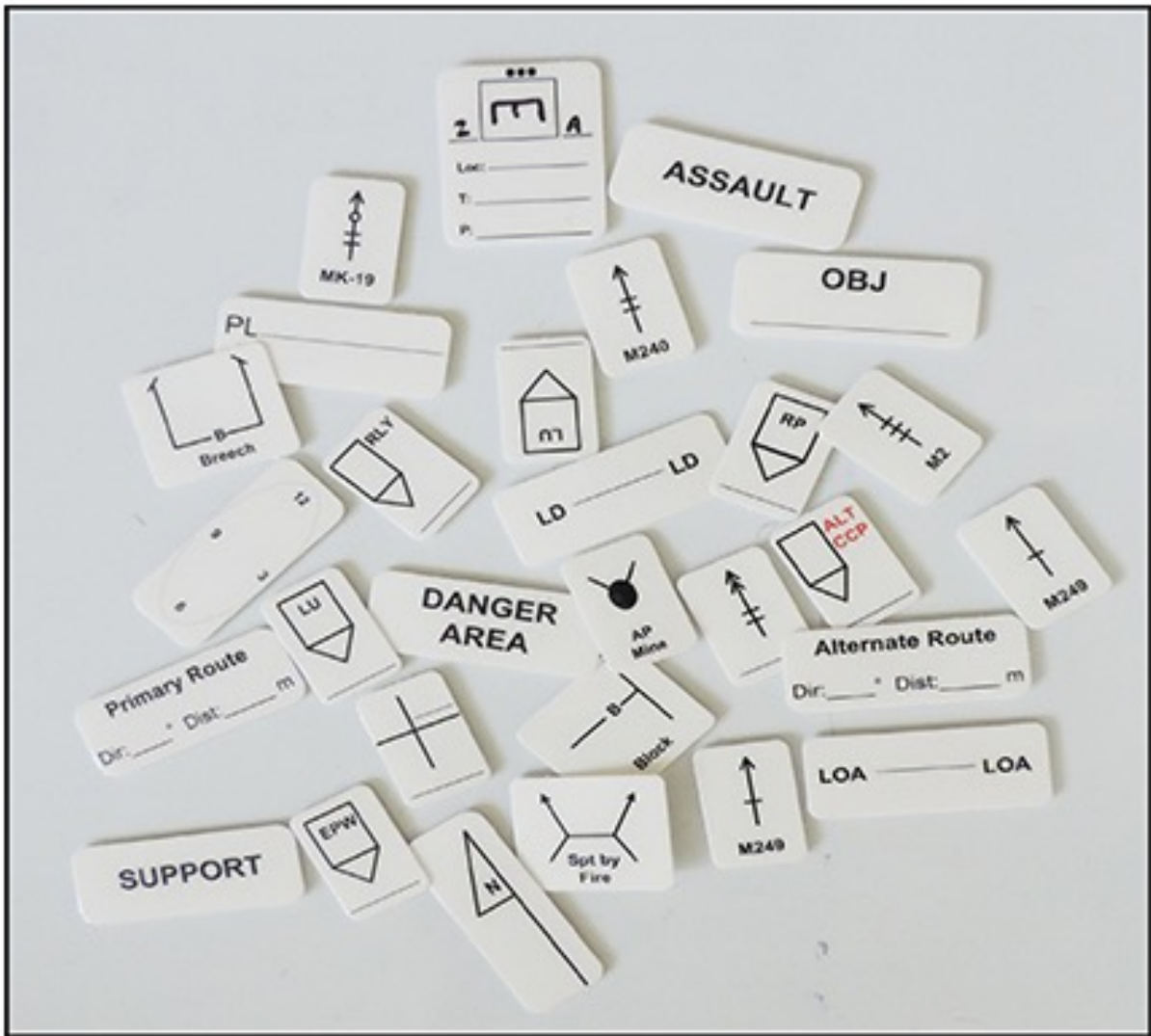
групу – вести вогонь між рубежами "Червоний" та "Синій". Далі, коли штурмова група наблизилась до рубежа "Червоний", група вогневої підтримки починає вести вогонь в секторі між рубежами "Білий" та "Синій". Далі, коли штурмова група наблизилась до рубежа "Білий", група вогневої підтримки не веде більше вогонь. Тобто кулеметний вогонь групи вогневої підтримки супроводжує "вогневим валом" просування штурмової групи на об'єкті.]

[Коментар від перекладачів: Для кращого розуміння теми пропонуємо ознайомитися з наступними двома фотографіями.

Рисунок 2-2. Віддача бойового наказу на макеті місцевості. Тактичне навчання (FTX – field training exercise) батальйону Джейхок (Jayhawk battalion) студентів кафедри військової підготовки (Army ROTC) Університету Канзаса (University of Kansas), Форт Лівенворт, осінь 2010 р. Фото з відкритих джерел.

Рисунок 2-3. Набір для віддачі бойового наказу командира взводу на макеті місцевості (Platoon terrain model kit) з сайту myleadersource.com.

Крім комерційних наборів, в інтернеті можна знайти безкоштовні pdf файли для друку карток для макету місцевості. Крім того, командир може розробити такий набір спеціально для його підрозділу використовуючи, наприклад MS PowerPoint, LibreOffice, OpenOffice, Google Doc, або редактори векторної графіки. Картки можна надрукувати на папері, приклеїти на картон, обклеїти прозорим скотчем з обох сторін. Зі зворотнього боку кожної картки варто приклеїти скотчем монету 5 копійок щоб картки не здувало вітром.]

ДОДАТОК С. ЕВОЛЮЦІЯ МНЕМОНІЧНИХ АБРЕВІАТУР МЕТТ-ТС ТА ОСОКА

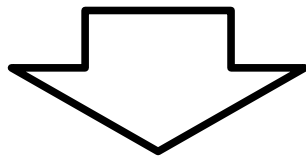
[Коментар від перекладачів: цей додаток не входить в оригінальну версію книги, однак може бути корисним читачам]

МЕТТ-ТС → TMWTETC

В доктрині армії США для запам'ятовування списку факторів, тобто "перемінних", конкретного бою (дій) використовують мнемонічну аббревіатуру МЕТТ-ТС – це перевірений часом прийом запам'ятати фактори, які треба проаналізувати при плануванні майбутнього бою (дій). Проблемою є те, що в списку МЕТТ-ТС порядок факторів НЕ відповідає оптимальній послідовності їх аналізу. Більш оптимальним порядком аналізу є TMWTETC. Першим аналізуємо наявний час (Т) – проводимо

Таблиця С-1. Посимвольна розшифровка та переклад мнемонічних аббревіатур МЕТТ-ТС → TMWTETC

M	Mission	Завдання підрозділу
E	Enemy	Дані про противника
T	Terrain and Weather	Місцевість поля бою та погодні умови
T	Troops available	Наявні свої війська та їх забезпечення
I		
T	Time	Наявний час
C	Civillians	Цивільні

T	Time	Наявний час
M	Mission	Завдання підрозділу
W	Weather	Погодні умови
T	Terrain	Місцевість поля бою
E	Enemy	Дані про противника
T	Troops available	Наявні свої війська та їх забезпечення
C	Civillians	Цивільні

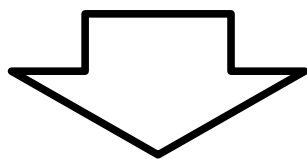
розподіл часу по правилу $\frac{1}{3}$ – $\frac{2}{3}$, визначаємо скільки часу маємо на планування. Другим аналізуємо завдання підрозділу (М) – проводимо детальний аналіз отриманого завдання тобто якого кінцевого результату нам потрібно досягти. Третіми аналізуємо погодні умови (W) – з’ясовуємо їх вплив на поле бою. Четвертою аналізуємо місцевість поля бою (Т) – так, як ми вже з’ясували погодні умови, то одразу можемо аналізувати чи вплинуть опади на шляхи пересування і тд (для аналізу місцевості існує мнемонічна аббревіатура ОСОКА → ОА-К-ОС). П’ятими аналізуємо дані про противника (Е), в тому числі з’ясовуємо як місцевість впливає на варіанти можливих дій противника (ЕСОА – enemy courses of action). Шостими аналізуємо наявні свої війська та їх забезпечення (Т) – їх аналіз після аналізу противника дозволяє провести аналіз співвідношення сил та засобів, з’ясування слабких та сильних сторін. Сьомими аналізуємо цивільних (С) – чи будуть цивільні на полі бою і що це змінює для нас. Це все в сумі стає вихідною точкою для розробки наших варіантів можливих дій (СОА).

ОСОКА → ОА-К-ОС

В доктрині армії США для запам’ятовування списку факторів для аналізу місцевості поля бою, використовують мнемонічну аббревіатуру ОСОКА – це перевірений часом прийом запам’ятати фактори місцевості. Проблемою є те, що в списку ОСОКА порядок факторів НЕ відповідає оптимальній послідовності їх аналізу. Більш оптимальним порядком аналізу є ОА-К-ОС. Аббревіатура ОА-К-ОС заснована на процесі розвідувального аналізу поля боя (IPB – intelligence preparation of the battlefield), який зазвичай проводить секція розвідувального аналізу S-2 штабу. Першими з’ясовуємо перешкоди для пересування (О) тобто стрімкість схилів, наявність водойм і тд. На основі цього визначаємо доступні шляхи пересування (А) як для нас, так і для противника. Це дає нам змогу встановити ключові ділянки місцевості (К) – ділянки, які домінують над доступними шляхами пересування. Після чого для кожної ключової ділянки місцевості аналізуємо умови спостереження та ведення вогню (О) та наявні захисні укриття та укриття від спостереження (С). Це дозволяє порівняти ключові ділянки місцевості, визначити так звану вирішальну ділянку місцевості (decisive terrain), тобто ділянку, встановлення або підтримання контролю над якою має вирішальне значення для успішності виконання завдання підрозділу.

**Таблиця С-2. Посимвольна розшифровка та переклад мнемонічних
аббревіатур ОСОКА → ОА-К-ОС**

O	Observation and Fields of Fire	Умови спостереження та ведення вогню
C	Cover and Concealment	Захисні укриття та укриття від спостереження
O	Obstacles	Перешкоди для пересування
K	Key Terrain	Ключові ділянки місцевості
A	Avenues of Approach	Доступні шляхи пересування

O	Obstacles	Перешкоди для пересування
A	Avenues of Approach	Доступні шляхи пересування
I		
K	Key Terrain	Ключові ділянки місцевості
I		
O	Observation and Fields of Fire	Умови спостереження та ведення вогню
C	Cover and Concealment	Захисні укриття та укриття від спостереження